

**Osminohý horror – Ellen Datlow – Tomáš Melich
Dean R. Koontz – American Horror Story**

HORROR

NEZÁVISLÝ HORROROVÝ ČASOPIS

ČÍSLO 22

SRPZEN 2017

Obsah

Milí osminozí přátelé.....	3
Celuloidové pavučiny	5
O divadle a horroru	12
Dean R. Koontz	16
Přízraky (<i>Dean. R. Koontz</i>).....	19
Demon Seed	20
Netvor (<i>Renata Bočková</i>).....	22
S Nekroskopem napříč časem	24
Ellen Datlow.....	26
Povídkový svět Ellen Datlow	29
30 dní dlouhá noc	33
To nejlepší z hororu a fantasy	35
Underworld: Blood Wars.....	37
Několik menších žánrových pavučinek aneb povídky do 333 slov.....	39
Tomáš Melich	46
Proti proudu: Mortuary	55
Obchází nás temnota: Ivan Kučera	57
Limbo	59
Rybka (<i>Vratislav Kopecký</i>).....	61
O pavoucích a strachu	65
Earth vs. the Spider.....	68
Osm nohou strachu.....	69
Macki (<i>Harry Adam Knight</i>)	72
Fenomén – American Horror Story	73
The Forest	78
Žárlivec (<i>Michał Stonawski</i>).....	79

E-mail: howardhorror666@gmail.com
www.howardhorror.cz

Redakce: Honza Vojtíšek, Roman Kroufek

Externí spolupracovníci: Roman Bílek, Petr Boček, Jana Bočková,
Jan Kohoutek, Ivan Kučera, Martin Skuřok, Martin Štefko, Milan Žáček

Korektury: Zuzana Kocurková, Honza Vojtíšek

Obálka: Tomáš Melich

Ilustrace: Adam Kubík (22), She Nayana (62), Štěpánka Pavlíková (41, 43), Zdeněk Svoboda (80)

Sazba: Július Muránsky

Milí osminozí přátelé,

už toho mám dost. Ta věčná nadvláda šestinoháčů musí jednou provždy skončit. Dlouhá léta jsme pozorovali, jak veškeré hororové texty, věnované drobné havěti, končí u hmyzu. Co víc, takřka všichni autoři nás k tomu šestinohému odpadu přiřazují a vůbec jim to nepřijde divné. Rozhodl jsem se, že vezmu osud nás všech do vlastních kusadel. Infikoval jsem jednoho ze členů redakce renomovaného plátku Howard, a to toho, který jako jediný tuší, co je to laboratoř a umí kromě psaní také číst. Můj jed pomalu prostupuje jeho svalnaté, vysportované tělo a už brzy budu ovládat jeho sexy mozek. Už teď jsem schopný jej donutit napsat toto krátké prohlášení, které zmobilizuje všechny z vás. Tento Howard bude totiž věnovaný nám, osminohým pavoukvcům, tvůrům, kteří by měli ovládat celou planetu. A zatím jen paběrkují v nepodařených, ale zábavných filmech. Tohle je začátek revoluce!

Spideroman Kroufek

Bill Paxton 1955–2017

Celuloidové pavučiny

Jsou tady, již několik desítek let, aby vás chytli do svých pavučin z filmových pásů. Přerostlí, zmutovaná, hladoví, chytří i věrní heslu „nas mnoho!“ Pavouci ve filmu.

Staré černobílé snímky mají své kouzlo, horroru zvlášť. Byly to průkopnické doby a i přes dřevní triky a technickou nedokonalost měly takové bijáky nezaměnitelnou atmosféru. Jedním z nejlepších hororů s pavoučí tematikou, nejen padesátých let, je dramatický snímek Jacka Arnolda **Tarantula** (1955). Režisér z Connecticutu měl jako mnoho jiných v té době široký žánrový záběr a dokázal poslat do světa i několik snímků ročně. Mezi jeho pro nás nejzajímavější snímky patří staříčké sci-fi *It Came from Outer Space* (1953) a hororovou tematikou načichlé *Creature from the Black Lagoon* (1954), *Revenge of the Creature* (1955), *The Incredible Shrinking Man* (1957), *Monster on the Campus* (1958) nebo další z průkopnických sci-fi filmů *The Space Children* (1958). I když se Arnold věnoval mnoha jiným žánrům, zanechal v horroru nesmazatelnou stopu. *Tarantula*, vyprávějící o vědeckém experimentu, který ze zvrhl víc, než jeho tvůrci stačili domyslet, je toho jasným důkazem. Jeden zapálený profesor se svými kolegy dlouhodobě pracuje na látce, která má pomoci vyřešit krize při přidělech potravin. Stačí malá injekce a objekt má dostatek živin, nepocituje hlad a roste jako z vody. Své pokusy provádí na zvířatech nejrůznějšího druhu, které během několika dnů nabývají velmi nad-

průměrných rozměrů. Během jedné pře mezi vědatory, kterým se jejich pokus poněkud vymkl kontrole, dojde k útěku přerostlé tarantule, která když nasaže svobodný vzduch, roste ještě víc a víc, až je z ní fakt gigantická mrcha. Začne ohrožovat okolní farmy a poté si to začne štrádovat směrem k blízkému městečku. Vtip je v tom, že když sledujete tento padesátkový snímek, nemáte z oldschoolových triků vůbec takový pocit trapnosti a nechtěné bžundy jak z mnohem mladších snímků, které místo, aby děsily, působí komicky. *Tarantula* je základ, který by neměl minout žádného z fanoušků filmové hrůzy.

Mám takový dojem, že vznik béčkových hororů a sci-fi filmů v padesátých letech probíhal nějak takhle. Hele, tahle maska vypadá dobře, pojďme k ní napsat nějaký děj, ať z toho můžeme udělat film a lidi viděli naši masku. Stejně funguje i **Beast from Haunted Cave** (1959). Timur a jeho parta vymyslí ne až tak geniální plán jak vykrást banku. To se jim nakonec povede, jenže na útěku zůstanou někde v horách. Asi. Abych řekl pravdu, tak na film se vlastně nedá dívat a i když jsem ho sledoval hodně pozorně, moje oči zabloudily na obrazovku jen, když se ozval nějaký zvuk a probral mě z letargie. Vždycky jsem si říkal: Konečně! Už je tu prehistorický Spiderman! A ono nic. Jasně, po nějaké době se na obrazovce skutečně objeví jakýsi praprapředek Spidermana, který nicméně vypadá jako ohanbí východoněmecké pornoherečky, jejíž nadvaginální porost končí někde mezi prsy. Konec pak dává všemu korunu a jen po-

tvrzuje moje naštvání z toho, že jsem tenhle snímek vůbec musel vidět. Nutno podotknout, že pokud by tam monstrem vůbec nebylo, nikomu by to nevadilo. Film by to byl sice pořád blbý, ale dokážu pochopit, že nějaký důchodce v Louisianě, který sedává na zápraží, a chybí mu většina zubů, prohlásí, že je to skvělý film. A v půlce pochvaly hodí hnědého kemra do plechového plivátka u nohou, jen to zařinčí.

The Giant Spider Invasion (1975) je po většinu stopáže vysoce nezajímavý film. Záběry na osudy nějakých buranů na americkém maloměstě prokládané nějakým tím záběrem na chlupatého pavoukovce, co někam leze. Děj se šourá kupředu tempem lenochoda bez nohou a v podstatě nezajímá ani herce, kteří v něm hrají. Ona je to vlastně jen taková omáčka, aby z toho byl film, jelikož největší tahák a v podstatě jediný důvod, proč se na film podívat, je onen obří pavouk, který je jenom jeden, čili nechápu množné číslo v českém názvu. A to je tak všechno, v tomhle veledíle opravdu o nic jiného nejde. Pokud tedy přežijete začátek filmu (čili asi hodinu) bude vám odměnou naprosto nepřekonatelná nepohyblivá maketa obřího pavouka, při jehož spatření zaplesá srdce každého fanouška obskurních filmů. Marně si představuji, jak těžkou práci museli mít ti lidé, kteří se snažili tu obří věc rozpohybovat a drželi ji, předpokládám, na nějakých dlouhých tyčích. A že jich muselo být minimálně šest. Záleží na tom, kolik celá ta maketa vážila. Pokud byla těžká, tak byli zřejmě upocení a nadávali, jak málo za tuhle blbost dostanou peněz, pokud byla lehká, tak se tam museli řezat jak pubertáčka v depresích z toho, že ji máma nutí vynést smetí a její profilovka na Facebooku má jen tři lajky. Řezat samozřejmě směchy.

Horrorové sedmdesátky jsou kapitola sama pro sebe. A hlavně v téhle době vznikly spousty kvalitní strašidelné duševní stravy. Existují zcela výjimečné kultovní snímky a pak taky pár povedených věcí, které poněkud zapadly do prachu zapomnění. Jedním z těchto prachem, pardon pavučinami, pokrytých bijáků je i **Kingdom of the Spiders** (1977). Všechno začíná jako pomalotempé drama z amíkovského zapadákov, kde se krom pasení krav, odhánění much a hospodářského veletrhu pořádaného jednou ročně

nic podstatného neděje. Musíte přežít úvodní zhruba tak půlhodinku a poté se vám snímek odmění. Je pravda, že po zoomoartových záběrech na kravskou hlavu cca ve druhé minutě se oddělí divácké zrno od plev... V téhle zapomenuté oblasti, kde chcipl kojot, pomalu (jak jinak) začnou umírat krávy, psi... Místnímu veterináři to moc nejde pod rančerský klóbr, tak pošle vzorky do vzdálené laboratoře. A ejhle, zvířata byly otráveny jedem. A pak už to jde ráz na ráz. Nejdřív se ve městečku objeví pohledná vědkyně, které se výsledky vzorků v laboratoři vůbec nelíbily. Pak takhle ústřední dvojice zjistí, že na farmě kde chcipla kráva šampiónka, je velké pavoučí hnízdo. Rozhodnou se jej zlikvidovat, jenže tyhle osminohé potvory se už stihly pořádně přemnožit. A pak už invazi nabuzených tarantulů do širokého okolí nic nezabrání. Umře první člověk, druhý a najednou se celé městečko i přilehlé farmy ocitají tváří v tvář chlupatým výrobcům pavučin. Od určité doby film chytne potřebné tempo a pomalu tlačí na pilu všudypřítomné arachnofobie. Pavouci vypadají reálně, žádné atrakce na gumičce ze střelnice, většina lidí se chová racionálně (čili nezřízeně panikaři) a atmosféra houstne každou minutou. Herecké výkony ujdou, byť z dialogů především první půlce jde kolikrát hlava kolem a vy přemýšlíte, jestli se nenecháte chlupatou potvorou kousnout dobrovolně. I přes výhrady odvedl režisér béčkových bijáků s áčkovou snahou John „Bud“ Cardos dobrou práci a konec vyloženě odsejpá a baví. O českém divadelním a televizním režiséru Evaldu Schormovi se říká, že svým učeníkům kladl na srdce, aby si při režírování dávali pozor na to, co zasadí a co jim z toho vyroste. Čili když zasadili (chtěli natočit) jablko, mělo by jim ve výsledku vyrůst jablko a ne třeba ananas. Cardos zasadil existenciální venkovské drama a ve finále sklídl celkem povedený horror. A tady v Howardu asi nemůžu napsat, že to je špatně...

Pokud bych byl pijan kvalitní kávy, po úvodním záběru filmu **Tarantulas: The Deadly Cargo** (1977) bych pravděpodobně šel zkontrolovat svůj pytlíček s kávovými zrny. Pokud vám tedy vadí pavouci jako mně. Dodnes nechápu, jak je někdo může mít doma coby mazlíčky. Na druhou stranu celý záběr, kdy velký chlupatý pavouk leze po kávových zrnech, zatímco kolem něj jedou v největším pracovním nasazení lopaty ona zrna nakládající, je dost úsměvný, protože jde až okatě vidět, jak se pavoukovi lopatky vyhýbají. Pak si to dva drsní američtí hombres naloží do letadla a valí s celou zásilkou na americký trh. Ale netrvá dlouho, přijde bouřka, z pytlů vylezou pavouci a tím začne celá ta patálie. Musím říct, že je to jediný film, který jsem v rámci tohoto článku vyfasoval, kde pavouci nejsou ani vesmírní, ani v podobě humanoida, ba ani obří. Jsou to prostě pavouci. Zásadní zvrat měl nastat poté, co se letadlo snažilo přistát na malém letišti, kde to naprosto nepochopitelně zvedli jen proto, aby mohli kousek od letiště havarovat, při-

čemž trosky havarovaného letadla byly na celém filmu tou nejdražší položkou. Každopádně, na letadlo naběhnou místní chlapi, počínají si jako kulturista při operaci mozku, pavouci vylezou z letadla ven... Já vím, že to zní blbě, ale ono to tak bohužel jen nezní. Pobavila mě speciální škola pro autistické děti. Já hlupák si myslel, že autismus je tady díky očkování a kdysi neexistoval. Ale to jsem odbočil. Film si jede v zaběhnutých kolejích jakéhokoliv horroru o jakémkoliv havěti. Sem tam někoho kousnou, jemu je blbě, umře a tak. Klasika jako Mozart. Lidé z malého města (vždycky to musí být malé město!) se snaží pavouky chytout, například tak, že dají na hromadu slupky od pomerančů, či co to vlastně je a pavouci k ní přilezou. Jo, fakt. Bohužel, ne všechny chytanou a tak si i vy doma, pokud si koupíte kupu pomerančů, nebo třeba banány, můžete přinést domů svou vlastní tarantuli. Pokud ovšem ty banány nejsou z Lidlu, kde jak každý ví, černoši dávají do banánů kokain.

V rámci osminohých děsivých dobrodružství je americký snímek **Arachnophobia** (1990) jedním z mála jednookých králů mezi slepci. Svěží mix horroru, komedie, dramatu a sci-fi podporuje na vlastně béčkovou zábavu velmi slušné herecké obsazení a scénář, který sice není třesnutě strhující, ale také není dílem slaboduchého patlala osmé kategorie. Expediční vědecký tým v úvodu zkoumá říši hmyzu

ve Venezuele a jedna osminohá potvůrka, ze zatím nezmapovaného pavoučího druhu, kousne chlápka, co k celému výletu dělá fotodokumentaci. Evidentně si ho oblíbí, protože za ním vleze i do rakve a cestuje do nějakého amerického zapadákovu, odkud onen nebožák pochází. No, a v Amíkově se osminohý šikula rozhodne, že založí nový rod, který místním starousedlíkům trochu zvedne mandle. Ve stejném čase se do městečka přestěhuje nový doktor s celou familií, který tam má slíbeno dělat obvodáka jako Štěpán Šafránek v Bezdíkově. Jenže starý doktor si to sedm minut po dvanácté rozmyslí a důchod ještě odloží. Nová doktorská krev tak nemá klientelu, do čeho píchnout a jak správně tušíte, ve stodole vedle baráku, se mu usídlí onen venezuelský chlupaťoučkový imigrant, který začne své potomky vysílat do okolí, aby zaškodili. Ve městečku najednou začnou za nevysvětlitelných okolností umírat lidé. Pavoučci to rozjedou ve velkém a skupina těch, kteří tuší odkud zlo přichází, se snaží zachránit místní populaci. Když si uvědomíte, že film se natáčel na začátku devadesátých, tak vám vlastně dojde, proč je takový, jaký je. Místy se hodně vleče, ale zase úplně palce nudou neohlodáte. A vlastně je to celkem sranda, hlavně když se do akce zapojí místní kvalifikovaný hmyzovrah v podání Johna Goodmana, který s joudovským humorem a neotesaným chováním vyrazí na osminohé bestie. Tenhle pavoučí biják občas běží v televizi, takže jak na něj narazíte, klidně mrkněte, protože v rámci hororových sítí utkaných pavouky, to není průser.

Spiders (2000) režiséra Garyho Jonese jsou nedoceněným mistrovským dílem. Třeba jako Příání smrti 3, nebo Plán 9. Gradace děje je až nesku-tečná, místy nabírá takové obrátky, že se zatajeným dechem budete sledovat osud trojice nerdů, kteří za

honbou pro článek do školních novin neváhají proniknout na vládní základnu, tisícdvěstěosmdesátkrát se zeptat: „Co se to tady děje?“, nebo klidně i umřít. Při sledování jsem si musel neustále zvedat bradu ze země, kam mi s velkým plesknutím často padala. Příběh není zrovna jednoduchý a pro jeho pochopení je potřeba mít za sebou minimálně rok studia v oboru Mechanik strojů a zařízení, ale pokusím se jej srozumitelně podat. Prvně je tady člověk z Alfa Centauri, který chce domů. Mluví hodně podivnou řečí, která zní, jako když krájíte kotátka na cirkulárce. Pak někam jedou džípem a najednou drc! Spadne raketoplán. Epická nehoda, která si svým zpracováním v ničem nezadá s hozením většího kamene do pískoviště. Tady se naše milá Scooby Doo partička dostává do kontaktu se sloním mužem, který spadl z kosmu. Snaží se mu pomoci, ale zlotřilá vláda ho odveze pryč. Nicméně elektrický plot naší partičku ultrahrdinů nezastaví. Dokonce ani poté, co jeden z nich podá ohromující herecký výkon, při kterém ho zasáhne proud z již zmíněného plotu. Partička celou situaci řeší tak, že se zasaženého zeptá: „Jseš v klidu chlapec?“, což mi připomnělo jednu výtečnou scénu z filmu Panenka z pekla, který jsem nedávno viděl. Tam žena, která má navíc vypíchnuté oči, dobrých dvacet minut hoří a hlavní hrdinka ji zvedne za hlavu ze země a říká jí něco ve stylu, že to bude dobrý. Ovšem má to asi takový efekt, jako byste vysypali na zem popel své babičky a ptali se jí, jestli je v pohodě. Každopádně, naše partička na základnu nakonec pronikne, dostane se ke slonímu muži, respektive astronautovi a ten zvrací pavouky. A pak začne ten pravý boj o přežití, který si v ničem nezavdá s druhým dílem Vetřelce, nebo třeba s Velociraptory v kuchyni v Jurském parku. Pozor! Film obsahuje drastické záběry obřího pavouka na tyčce, který se plazí po okně! Po-

dobnost s Vetřelci čistě náhodná, ovšem vrchol filmu bych viděl v hlášce, kterou vypustí z úst jeden z hrdinů: „Je to tu strašidelné jako ve špatném sci-fi filmu“. Evidentně i scénárista věděl, že za tohle o něm na Wikipedii psát nebudou. Film pak graduje k dechberoucímu konci, který ovšem není konec. Ani ten další konec není konec. Člověk si říká, že dobrý, teď to skončí a ono nic. Tomu říkám drasták! S příchodem armády zhruba ve dvou třetinách stopáže totiž nastává to pravé peklo, a sice pátrání po tom, co se to tady sakra děje. Samozřejmě je to vládní konspirace, pokusy s mimozemskou DNA (ano, brutální záběry mimozemšťanů zde jsou také, bohužel vypadají jako by E. T. obcovoal se sovou), k čemuž pomáhají i skvělé háčkovací schopnosti jednoho z tria, který hackuje počítače tak, že se tváří napjatě, bezmyšlenkovitě mlátí do klávesnice a snaží se hackovat heslo tak, že ho prostě tipuje. Na druhou stranu, film se jmenuje pavouci, ale moc pavouků zde nečekejte. Objevují se zřídka a film tak táhnou kupředu především brilantní herecké výkony. Pak nadejde souboj s hlavním spórákem, čili obřím pavoukem (jelikož každá další generace je větší), který z hlediska fyziky dává asi takový smysl, jako placatá země. Pokud byste ovšem

čekali konec, tak vás musím zklamat. Ještě se musí utíkat do redakce školních novin, kde je nutné o tom napsat článek. I tam ale čeká zvrat. On vlastně celý film působí jako kamerový záznam z nějakého escape roomu, které jsou u nás stále populárnější atrakcí. Spiders jsou jednoduše potěchou pro diváky všech filmových žánrů, protože jakýkoliv jakkoli náročný divák si najde to svoje. Snad jen pornografie chybí. Opravdu můžu upřímně a od srdíčka doporučit všem filmovým gurmánům, pokud jste fandové například maďarského existencialismu, je tenhle film přímo pro vás. A samozřejmě film obsahuje známou hlášku: I have a baaad feeling about this.

S druhým dílem **Spiders II: Breeding Ground** (2001) přichází režisér Sam Firstenberg. Je zcela jasné, že někdo, kdo má ve své filmografii víckrát slovo ninja než samotných filmů pojme tenhle flák více akčně a ne tak dramaticky, jako první díl. Tomu samozřejmě odpovídá i příběh, který je už lehce uchopitelný i pro méně náročného diváka. Důkazem toho je i fakt, že k prvnímu dílu jsem si napsal dvě A4 poznámky, zatímco k dílu druhému jsem si napsal pouze toto: Bouřka potopí loď. Strašný střih. Jednička ví, že je sračka, dvojka ne. Stará Milla Jovovich. Pokud zůstanu u poslední poznámky, tak herečka v hlavní

roli je paradoxně mladší než Milla, ovšem jistá podobnost tam je, stejně jako s jejím opus magnum, čili Resident Evil. Manželé se plaví na jejich nařachané jachtě, přijde bouřka, loď zemře a manželé jsou zachráněni větší lodí, na které je podezřele podezřelá posádka. Už jen ten samotný doktor, který je sice prohlídne, ale je milý asi jako inteligentnější Filip Grznár. Navíc svým vzezřením i chováním vypadá jako záporák z nejlepších bondovek. Což jsou samozřejmě ty geniální obskurnosti s Rogerem Moorem. Nicméně, manželé byli vděční za záchranu a tak i když to, že je něco špatně dojde i fanouškům Martina Konvičky, manželé to tak nějak přehlížejí. Jenže pak už to nejde přehlížet, doktor je překvapivě zlý, manžel je nakažen pavoukem a začíná boj na lodi, kde hlavní hrdinka ve stylu femme fatale bojuje za záchranu svého muže proti lidem i proti pavoukům. Vrchol filmu pak vidím v doktoru Octopusovi, který ovšem vypadá jako by Spiderman a Dr. Octopus měli potomka. Oproti jedničce tady není až tolik zvratů a film si jede v zajetých kolejkách až do konce, přičemž to nikoho moc nepřekvapí. Co jistě potěší, jsou herecké výkony, které jsou překvapivě lepší než v jedničce, kde byl paradoxně pro nějaké to hraní větší prostor. Dvojka mě tedy poté, co jsem byl docela nadřzený po zhlédnutí prvního dílu, zklamala. Na druhou stranu je po všech stránkách profesionálnější, tedy na poměry filmů, v jejichž vodách se pohybuje.

Keď sa ma pár dní pred Vianocami Honza Vojtišek spýtal, či by som nemal záujem prispieť do čísla s pavúkovou filmovou témou, moja prvá myšlienka bola „to rozhodne nemal kurva!“. Jednak netrpím arachnofóbiou (väčšie druhy síce nejak extra nemusím a držať v ruke by sa mi ich asi nechcelo, no inak sme kamoši a navzájom sa rešpektujeme) a jednak všetci vieme, že jediným vydareným pavúčím

horrorom bola Arachnofóbia z roku 1990. Pred ňou a po nej sa pavúky objavili v desiatkach titulov, vrátane fantasy sérií Harry Potter a Pán prsteňov/Hobit, ale čisté horrory stáli za... no proste boli zlé. No keď mi pod drastickým nátlakom (kúpil mi čokoládu, rozbalil ju a odmietol mi ju dať) poslal zoznam voľných filmov, nemohol som z tej sračky za sračkou spustiť zrak a vzal som to.

Za filmovým infernom **Arachnid** (2001) nestál nikto menší, než Jack Sholder – muž, ktorý takmer zabil ságu Nočná mora z Elm Street príšernou, otrasnou dvojkou a v nasledujúcich rokoch bol taký láskavý, že nás zlikvidoval The Hidden s Kyleom McLachlanom, Sketch Artist II s Jeffom Faheyom a seriálovým Mortal Kombat. Ako sa dozvieme z tohoto článku, mená režisérov pavúčích horrorov majú vo fachu skutočný cveng. Cveng, ktorý bolí. Pri pohľade na Jackovu filmografiu je nám síce jasné, prečo prijal ponuku na réžiu Arachnida, už menej je nám však jasné, prečo ho oslovil producent Julio Fernández (inak stojaci za [REC] a za The Machinist s Baleom). Možno ale len vedel, že má nahovno scenár a nahovno rozpočet a že si tým pádom nikoho schopnejšieho dovoliť nemôže, bohvie. Arachnid podľa toho vyzerá. Je proste hrozný. Pár drobností ale poteší. Napríklad výprava. Nie je to druhá Stredozem, no dosť sa nakrúcalo v exteriéroch. Poteší tiež animatronický a nie digitálny pavúk, čo síce vyzerá smiešne, ale stále lepšie, ako lacné CGI svinstvo. V neposlednom rade poteší pehavá sexoška Alex Reid, svojho času krátko žiariaca v britskej drsnej vlne (The Descent, Wilderness). Dobrý film to ale fakt nie je a dosť dobre nerozumiem, prečo som si ho kúpil za 200 korún vo vaporetke edícii „filmy pre každého“ (v rovnakej edícii vyšla aj Coppolaova Apokalypsa, takže ozaj filmy pre každého). Spravidla za vznikom zmutovaných pavúkov môžu vedci alebo aspoň armáda, Arachnid je však jedinečný v tom, že za ne môžu mimozemšťania. Aspoň tak som to pochopil, ale možno som to pochopil zle. Je tu tiež nechutná scéna s kliešťami. Ak vás to bude z nejakého psychopatického dôvodu baviť a budete sa chcieť doraziť do smrteľného konca podobným klenotom, siahnite po Raptor Island s Lorenzom Lamasom. Síce tam nájdete raptorov namiesto pavúkov, ale myslím, že po tomto exkluzívnom horrore vám to bude jedno. Všetko.

Nečakane zábavná kokosina **Eight Legged Freaks** (2002) sa svojho času u nás dokonca prehrýzla do kín, čo je vzhľadom na pavúčiu tematiku v podstate až šokujúce. Ale nečudo. Mala Davida Arquettea, hviezdičku v tej dobe milovanej sérii *Scream*. Mala v tej dobe nesmelú začínajúcu Scarlett Johansson. Mala Kahri Wuhreer, ktorá len pár rokov dozadu pekne zomrela v *Anakonde*. A v neposlednom rade šlo o ptákovský mix efektov, horroru a humoru z produkcie Rolanda Emmericha a Deana Devlina. Papagáj milujúci Šiesty zmysel, sadrokartón, Jason Voorhees a mimoriadne odvážny šerifkin zástupca. Palec hore,

pre potreby tohto článku som si dal po rokoch reprízu a bol som zaskočený, že ma to stále bavilo.

S **Arachnia** (2003) zostupujeme výrazne hlboko, vážení. Triky primitívnejšie ako neviem čo, herecké výkony nepostačujúce ani pre céčkarské porno a keď už filmári nevedeli, ako to ukončiť, nadrbali tam pár vojakov splašene utekajúcich dole kopcom v ústrety pavúkom, na ktorých hádzali granáty. A pár dokumentárnych záberov z cvičenia vrtuľníkov k tomu ako úchylný bonus nulovej úrovne. Odvážnu Afroameričanku, indianajonesovského pilota, otravného profesora, týpka a dve vymleté buchty na vidieku prekvapivo začnú ohrozovať strašne vyzerajúce pavúky, vydávajúce strašné zvuky. V roku 2010 tento lukratívny, exkluzívny megafilmm u nás vyšiel na DVD a povráva sa, že každý, kto si ho kúpil, zomrel nechutnou, bolestivou a odpornou smrťou. Motorová píla, lesbičky... no proste klasika, čo vám budem hovoriť. Cieľový divák? Odpadkový kôš.

O tom, jak vypadá filmové klišé v praxi a voní nedokonalosť z mnoha úhlů pohledu, se můžete přesvědčit v americkém sci-fi horrore **Ice Spiders** (2007). Jasné, někdy jednoduše nejsou prachy na dobré triky, kvalitní herce apod. Ale tady pokulhává i scénář na všech osm nožiček. Lyžařské středisko Lost Mountain v Utahu je určeno jak rekreačním milovníkům divokých sjezdů, tak se tam nějakou shodou okolností vyloupne i americký studentský tým, který trénuje snad na nějakou Olympiádu nebo co. Kluci ani holky nemají moc označení a už vůbec ne nějaké kombinézy atd. Nicméně na kopečku nad sjezdovkami jsou vědecké laboratoře, které hlídá US Army a místní vědátory, tak provádějí experimenty s obřími pavouky. Co čert nechtěl, členovce to v izolovaných akváriích moc nebaví, udělají vzpuru a vyrazí do okolí pochutnat si na lyžařích. Boys z armády situaci nejenže nezaznamenají, ale posléze ani nezvládají, takže lyžaři ve středisku zažijí horké chvíle. Má cenu něco dodávat? Myslím, že jen to, že ve snímku se objeví celá enkláva herců, kteří vám budou povědomí z béčkové produkce a vedlejších rolí lepších filmů. Takového Stephena J. Cannella nebo Patricka Muldoona budete určitě znát. Tak už jen zbývá dodat, že taková Vanessa Williams celý tenhle katastrofický biják výrazně projasní a díky ní se na to dá alespoň s jedním přivřeným a druhým zavřeným okem dívat. Kdyby to natočili tvůrci amatérských hororových snímků na Čukotce, tak by to mělo smysl, ale takovýchto amerických špeků

najdete v každej výprodejovej krabici s dývidýčkami v DatArtu tucty. Pokiaľ v sebetryžni vyhľadáte tieto silné snímky a nechytáte TV Barrandov, doporučuji si projet filmografiu maďarského režiséra Sněžných pavouků Tibora Takácse, neboť mám pocit, že je jedním z horkých kandidátů na ekologickou cenu Ropák za nadměrnou výrobu odpadu.

Camel Spiders (2011) je film, v ktorom je vojsko prekvapivo za to dobré. A tým sa akékoľvek zaujímavosti končia. Ešte fajny sú „pukajúce hlavy“, ale inak ide o televízne béčko hrubého zrna, ktoré navyše nie je vôbec odľahčené. Nechápte ma zle, neznášam humor v horroroch, podľa mňa tam nemá čo robiť. Ale keď mám k dispozícii absolútne neschopných hercov, diletantského režiséra a scenár, ktorý sa snáď scenárom ani nazvať nedá, potom mi zrejme neostáva nič iné, len sa vytasiť aspoň s humorom. To však nie je prípad tohto filmu, za ktorým nestál nikto menší, než legendárne otrasný režisér Jim Wynorski (z jeho známejších filmov menujeme napríklad *Dinocroc vs. Supergator*), producent Roger Corman a herci C. Thomas Howell (*The Hitcher*) a Brian Krause (*Return to the Blue Lagoon*, *Sleepwalkers*). Čo ma vedie k záveru, že pavúcie horrorové skutočne nestoja za veľa, česť výnimkám.

Dúkaz o tom, že osminohá hrozba môže zmutovať s vesmírnymi vetrelcami a usídlit sa v newyorském metru dodá americký film s vše ríkájúcim názvom **Spiders** (2013). Opäť pod taktovkou nepresvedčivého režiséra Tibora Takácse. Sice vše od začiatku do konca voní béčkovým aroma, ale v konečnom dôsledku to není vôbec tak špatné, jak se na první dojem zdá. A je to mnohem lepší než děsiví Sněžní pavouci. Nesetkáváme se sice s filmem, o kterém bychom básnili přátelům při nedělní partii mariáše, ale na to, že od začátku čekáte průser se vším všudy, vyjdou tihle pavouci na konci se vztyčenými kusadly. Osminohé a přerostlé bestie se začnou klubat někde v srdci Manhattanu a správci metra z toho mají těžkou hlavu. Ke cti slouží, že ihned vstoupíme přímo do děje a nemusí-

me se prokousávat nudně chutnající omáčkou okolo. Vláda dobře ví, odkud vítr vane, celou čtvrť s pomocí vojenských jednotek neprodyšně uzavře a médiím poskytne informaci, že se zde objevil neznámý virus. Hlavní mužská postava, jeden z týpků, kteří se starají o bezpečnost podzemní dráhy, ale vše spatří na vlastní bulvy a pochopí, že tady mu nikdo nepomůže. Snaží se alespoň zachránit svou ženu a dceru, které bydlí v „karanténě“ oblasti. Nic samozřejmě nejde, jak by mělo a když se zjistí, že tenhle rek ví víc, než by měl, půjdou po něm nejen přerostlé bestie, ale i bezpečnostní složky státu. Nespornou výhodou tohoto bijáku jsou triky a vizualizace samotných pavouků, kdy vše vypadá mnohem lépe, než jste čekali a snímku to pomáhá balancovat někde mezi výborným béčkem a podprůměrným blockbustrem. Herecké výkony taky nejsou k zahození, dialogy sice skřípou jak dveře od krámků hrůzy, ale zase nemůžeme chtít všechno, že? Tihle pavouci jednoduše nejsou až tak zlí...

Tak toto je šok. Ale pozitivní. Humor **Big Ass Spider** (2013) nie je silný, ide v podstate o buddy movie likvidátora škodcov (Greg Grunberg) a pôvabného mexického SBS-kára Joseho. Ďalšou zaujímavosťou je, že armáda (ktorej tu velí Ray Wise alias farmár z *Jeepers Creepers 2*) je tentoraz hrdinom nápomocná, čo je osviežujúce, nakoľko väčšinou bývajú zelené mozgy v zvieracích horroroch niekedy pomaly ešte horšie, než samotné ľudozravé monštrum. Film má občas problémy so strihom (v jednej chvíli vojačka telefonuje s hrdinom a o sekundu neskôr je na úplne inom mieste), ale inak som skutočne prekvapený. Odľahčené horrorové nemá v láske, ale tu mi to nevadilo a užil som si to. Má tu cameo pár známych tvárí (Lin Shaye, Lloyd Kaufman). Dvojky s mega-švábmi, sľubovanými v potitulkovej scéne, sme sa nedočkali, ale nie je všetkým dňom koniec.

Ivan Kučera
Martin Skuřok
Roman Bílek

Osoby a obsazení

Matka: Anne-Marie Gutwinski Markéta Marcová
Otec: Oskar Gutwinski Jiří Štefan

Děti a další členové rodiny:

Káťa Michaela Kroulíková / Hana Klimešová
Tereza Tereza Kroulíková
Frida Klára Jelínková
Erika Barbora Poláková
Rudi Adam Blažek
Max Marek Dvořáček / Jan Šilar
Dva synové zaměstnaní jako
1. technik Ondřej Kráčmar
2. technik Štěpán Kráčmar

Jana Solcová Petra Kráčmarová
Její matka Hana Klimešová / Michaela Kroulíková
Martin Souček Jan Kráčmar
Josef Vojtěch Viskupič
Vendula Simona Szilvásová
Aneta Tereza Kiliarová
Heřka Tereza Hyhlíková
Irena Anita Stejskalová
Renata Renata Bočková
Milan Petr Vinduška
Barman Jindřich Cink

Několik slov o představení

Hra *Marionety s.r.o.* je pokusem o interpretaci krajiny. My, kteří žijeme na severu, nazýváme občas na pustá místa, kde „není skoro nic“, kde ale kdysi žili lidé. Dnes zde nacházíme jen staré studny, třetěné a jabloně rostoucí nečekaně mezi lesními stromy, zbytky zdí kdysi honosných stavení – a měra, která působí tajemně a připomíná nám, že jsme tu tak trochu cizinci. Ale tak jako sílnice a dránice překrývají stezky našich předků a zvěře, tak i my postupně překrýváme starou krajinu svou přítomností, aby se v nás zabydlely vlastnosti jejich původních obyvatel. Je přece zřejmé, že lidé, kteří se přistěhovali na určité území, nakonec podlehnou jeho pravidlům, jeho řádům.

V naší hře je svět starého pořádku zobrazen rodinou Gutwinskiých, jejíž příslušníci nabývají veřejným službu, které svádějí ke zlemu. Zároveň však sami xymitají a musí čelit vppouře ve vlastních řadách, která nakonec vyústí v propojení obou zdánlivě neslučitelných světů. Závěrečná partrmemická scéna je toho jen nejvířitelnějším projevem, nikoli však jediným.

To, že se celé představení odehrává na zámruvém pozadí sci-fi, fantasy a horru, je zapřičiněno vřvem literární předlohy. Původním úmyslem autora bylo použít několik motivů z povídek H. Bradburyho a M. Svandělky a ty zpracovat jako pásmo samostatných výstupů. Nakonec si však postavy, krajina a vřvody přirovnání leoutky vynutily sevlennější kompozici, což se projevílo spojením jednotlivých epizod v příběh, označený názvem rodinné firmy. Marionety jsou však pouze prostředkem, nikoli cílem hry – pořádek platí, že zde máme krajinu přirovnání leoutky, kde – shodou okolností – žijí i leoutky (a nejen mechanické).

Takových krajin lze najít mnoho a podobě tě naší, nezřetelná kulturní, zřetelná na představitelnosti každého jednotlivého diváka. Jedním ze způsobů, jak vnímat celou hru, je naslouchat příběhu a zároveň svým vzpomínkám a zkušenostem. A pak jsou způsoby jiné, pravděpodobně lepší.

Jeden z nich lze doporučit ze všech okolností. Zapomeňte na předchůzelské věty, uštěřte se, zda jste na správném představení, pohodlně se usadte a zbytek nociťte na nás!

Přijemný divácký zážitek!

Dívka ze severu

(Girl of the North Country)
Bob Dylan / přel. Hubert Křesťan

Až půjdeš tan, kde není skoro nic,
kde vítr vřvdycky sarsje sněhem hrál,
podrávu) jednu dívku u hranic,
kterou jsem kdysi hrozně miloval.

Až začnou zúřit boafe na pláňích
a řeky znehynbí tvrdý led,
důřám jen, že ji ochrání
před vřvřící a zimou teplý píed.

Vřasy na, důřám, pořádk vřitě,
dlouhé řas, že jí po pás splyvají,
vřasy na, důřám, pořádk vřitě,
ty mi jí nejvíř připomínají.

Až půjdeš tan, kde není skoro nic,
kde vítr vřvdycky sarsje sněhem hrál,
podrávu) jednu dívku u hranic,
kterou jsem kdysi hrozně miloval.

vých členů neustále mění. Mám tím na mysli skladbu souboru, co se pohlaví týče, přítomnost či absenci různých hereckých typů, schopnost herců zpívat a hrát na hudební nástroje apod. Hledám vždy hru, která by studenty upoutala svým příběhem a ve které by byli uvěřitelní. Zda půjde o komedii nebo jiný žánr, není důležité. Z tohoto hlediska je jasné, že amatérskými soubory oblíbené komedie o krizi středního věku nebudou asi naše parketa. Na druhou stranu ovšem příliš nesdílíme ani poetiku běžnou u souborů základních uměleckých škol, kde je kladen velký důraz na výpovědi mladých lidí o sobě samých. Pro nás je takové sdělení možnou a vítanou součástí našich inscenací, ale nikoli základním cílem naší práce. Tím je vyprávění příběhů divákům – čili stará dobrá činohra. Hrajeme celovečerní představení ve městech i na vesnicích, v multifunkčních centrech i v nevytopených hospodských sálech, kde je přes plentu slyšet cinkání sklenic. A tak hrajeme spíš delší představení se zapojením mnoha herců.

Podílejí se aktivně na konečné verzi dramatického textu i sami studenti – herci?

Podílejí, ale to, jakým způsobem, se liší případ od případu, záleží na tom, jak daná hra vznikala. Někdy se postupovalo metodou koláže, takže etudy s různými použitelnými motivy předcházely vlastní tvorbu textu. Někdy byl naopak text předem dán, i zde jsou

ale možné různé úpravy. Vždy se ale kolektivně tvoří veškeré choreografie a rovněž hudební složka se odvíjí od schopností a nápadů všech, co k tomu mohou něco říci. Je ale jasné, že větší vliv mají vždy ti zkušenější a šikovnější (což nutně nemusí znamenat starší, i když to tak často bývá). Je příznačné, že náš prozatím jediný člen, který to dotáhl až na herecké studium na JAMU, se od prvních chvil v souboru projevoval vysloveně kreativně – jak herecky, tak hudebně.

Škeble už dvakrát zabrousila do oblasti horru, a to ve hře Marionety, s. r. o. a nyní aktuálně ve Sklenici. Proto se nabízí následující otázka: jaký je váš vztah k tomuto žánru a které hororové knihy a filmy vás oslovily?

Mám rád sci-fi, fantasy, horror i detektivní literaturu. Tyhle žánry mají něco společného. Jako v každé literatuře zde najdete špičkové věci i naprostý odpad, ale na rozdíl od běžné beletrie i mizerný horror nebo sci-fi román může obsahovat geniální motiv, který lze použít i jiným způsobem. To je velká výzva pro dramtizaci takových textů, málokdo si totiž uvědomuje, že pisatelé těchto žánrů musejí mít v prvé řadě dobré nápady – a o ty je v dnešní literatuře i v divadle nouze. (Nepokládám tohle přebírání motivů za nic nemravného, koneckonců to dělal i sám velký William a dramtizace prózy je na amatérské úrovni běžná). Pro náš soubor je ale podstatné, že v rámci horru,

fantasy nebo sci-fi můžeme vytvořit velmi přesvědčivou poetiku představení, neboť v takto stylizovaném výrazu nejsme limitováni věkem.

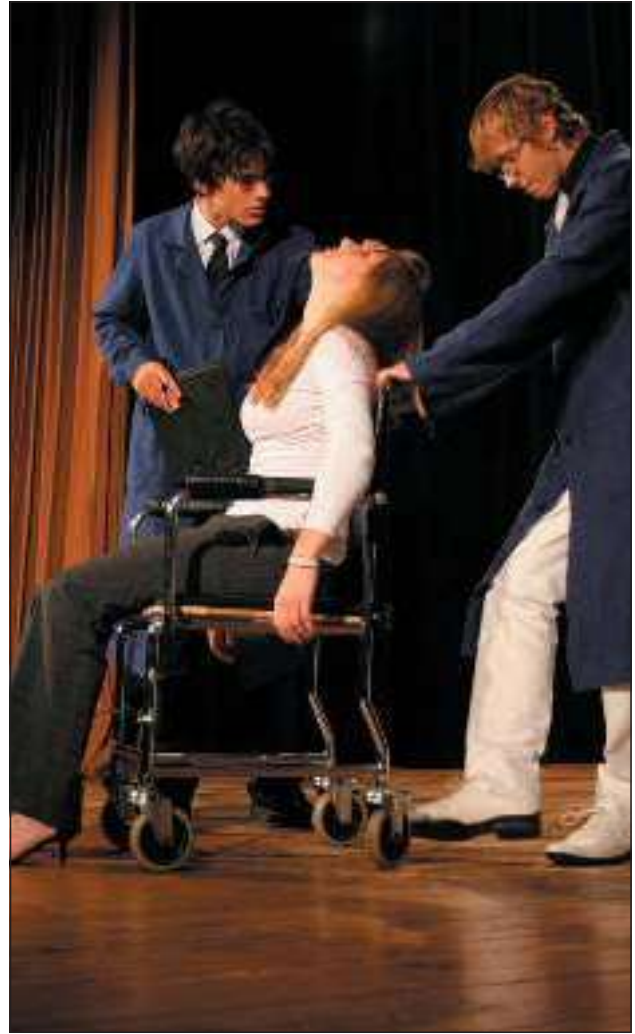
Přímo v oblasti horroru patří k mým největším autorům E. A. Poe, R. Bradbury, M. Švandrlík, ale taky J. Křesadlo, jehož povídky mají k tomuto žánru velmi blízko. Za geniálně sestavený pokládám pak kulturní sborník hororových povídek **Tichá hrůza**.

Divadlo a horror, to není zrovna úplně běžné spojení, viděl jste nějaké zajímavé představení tohoto typu?

Viděl jsem představení Nemrtvá nevěsta od Divadla Stodola Jiříkovice, což byla ovšem hudební parafráze filmové předlohy Nemrtvé nevěsty od Tima Burtona. Neznal jsem předlohu a trochu jsem v tom tápal. Jiný vyslovený horror jsem na scéně neviděl (adaptace Kytice ani cool dramatiky sem nepočítám).

Horrorovou hru Sklenice nehráli současní herci Škeble, ale bývalí členové souboru. Jak se vůbec dali dohromady, když v současné době studují nebo pracují na různých místech, a jak hru zkoušeli? Podíleli se nějak na výběru námětu?

Sklenice je první pokus o setkání starších čle-

nů Škeble nad společným projektem. Text jsem připravil sám, ale je potřeba říct, že můj původní návrh hry byl odmítnut (asi po právu – šlo o příliš dlouhý příběh). Tak jsem sáhl k osvědčenému hororovému žánru a předělal pro naše potřeby Bradburyho **The Jar**. Ta získala souhlas a mohlo se začít. Zkoušeli jsme o víkendech a nikdy jsme nebyli všichni, ale nakonec jsme se na generálce konečně všichni sešli a poté hru dvakrát zahráli veřejnosti. Další reprízy se domlouvají.

Když už jsme u bývalých členů divadelního souboru Škeble, věnují se někteří z nich herectví profesionálně?

Ondra Kolín studuje na JAMU (viz výše), ale jako skutečný profesionál se dnes živí Šimon Knápek (v několika divadlech v Čechách). Je to ale těžká řehole, neboť herců, kteří tlačí káru, je mnoho, a těch, co se můžou i narovnat a na chvíli vydechnout, je jen hrstka. Já vždycky říkám studentům, ať si nechají hraní jako koníčka. Když ale někdo tu touhu má, tak to stejně zkouší.

Díky za rozhovor

Sklenice

4. listopadu 2016 se moderní industriální prostor Forea Music Baru v Lanškrouně doslova prohýbal v základech. Tolik diváků přišlo na premiéru divadelní hry **Sklenice**, adaptace stejnojmenné povídky Raye Bradburyho, již se ujal režisér souboru Jan Střecha. Ten ji zasadil do středoevropských reálií a dodal vtipné dialogy, za nimiž se ovšem skrývá temný příběh. Ústřední postavou je poněkud omezený, ale v jádru hodný František, který od protřelého „šmejda“ na předváděcí akci zakoupí za značný peníz lahev se záhadným obsahem. Dozví se, že uvnitř je cosi podivného, co možná ani nepochází z tohoto světa. Právě tato sklenice se stane katalyzátorem dalšího děje, který se točí kolem Frantovy veskrze prakticky založené a hlavně záletné manželky Veruny, jejího milence a skupinky Frantových přátel. Ti se k Verunině nelibosti pravidelně scházejí ve Frantově bytě, čímž komplikují její dostaveníčka, a rozjímají, co by lahev vlastně mohla obsahovat. Tak mezi popíjením lahvičů a požíváním bábovky vyposlechneme spoustu hrůzostrašných teorií, vlastně archetypálních hororových příběhů. Jak všechno skončí, samozřejmě nebudu prozrazovat. Nicméně závěr, byť vlastně jen naznačený, zcela jistě vyvolá u diváků mrazení v zádech. Herecké výkony všech herců, zejména však představitele Františka, Jana Scheuera, byly velmi přesvědčivé a vyzařovalo z nich nadšení pro věc. A to je v každém oboru lidského konání vlastně to úplně nejdůležitější.

Petr Boček

Marionety s. r. o.

V roce 2010 měla premiéru divadelní hra Jana Střechy vycházející ze tří povídek Raye Bradburyho (Čarodějné jaro, Marionety, a. s., Čekám) a také z Popravy na Kramberku Miloslava Švandrlíka. Jedná se o působivý příběh o „tajném výletu“ zdravotnické školy, při němž jedna třída zabloudí do vylidněné krajiny, kde u opuštěné studny selhávají kompas a žijí zde bytosti, které dokáží ovládnout lidská těla a hrát s nimi svou vlastní hru jako s marionetami. Jednu dějovou linii představuje motiv neopětované lásky studenta k třídní učitelce a nakonec dojde i na onu popravu ze Švandrlíkovy povídky, jejíž provedení se ovšem oproti originálu liší. Inu, ani v téhle bohu-libé oblasti technický pokrok nezastavíš. Zbývá jen dodat, že soubor získal za Marionety s. r. o. hned několik ocenění.

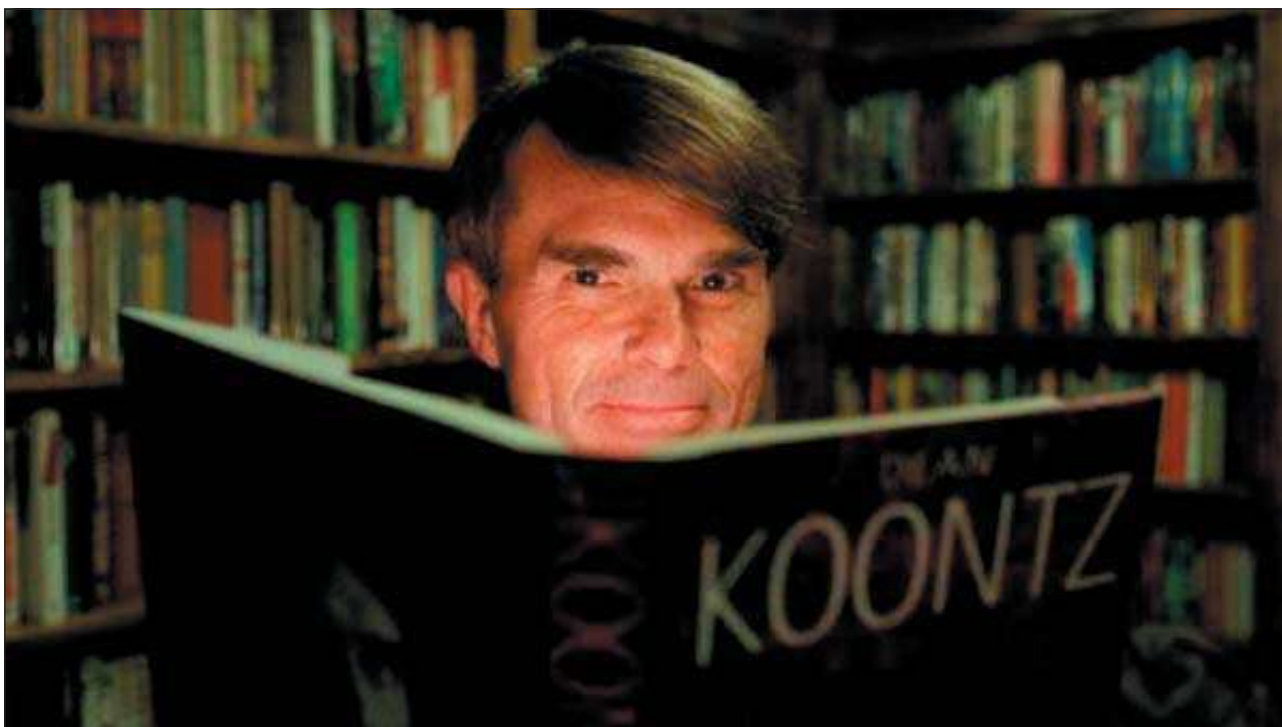
Petr Boček

Dean R. Koontz

Dean R. Koontz patří k současné trojici nejúspěšnějších a nepřekladanějších žánrových autorů, někde mezi Stephenem Kingem a Clivem Barkerem. Na rozdíl od Barkera, stejně jako King, posilává více k mainstreamu, na rozdíl od někdejšího Kinga více přebíhá mezi subžánrovými chlívky a míchá je dohromady. V jeho bibliografii naleznete mysteriózní thrillery, jakož i takřka čisté hororové bubákoviny.

poměrů to však nestačilo a tak začal učit na střední škole v Mechanicsburgu v Pensylvánii. Na škole však vydržel pouhý rok. Dostal se do sporu s konzervativně založenými rodiči svých žáků, kteří mu vytýkali, že v hodinách literatury nutí své žáky číst obscénní knihy (mezi něž patřila např. i Hlava 22 Josepha Hellera). Poté, co Koontz se svými povídkami vyhrál několik literárních soutěží, včetně prestižní

Dean Ray Koontz se narodil 9. července 1945 ve městě Everett v Pensylvánii. Stal se doslova prototypem úspěšného autora, který na své cestě nahoru musel šlápnout opravdu na každý schod. Vyrůstal v chudých poměrech, jeho otec, lékařem prohlášený duševně nezpůsobilý alkoholik, ho týral. Svě první povídky napsal již v osmi letech, a aby přilepšil svému nuznému kapesnému, prodával je příbuzným a sousedům. Základní školu v podstatě proflákal coby třídní šašek, aktivně se zapojoval jen do toho, co bylo nezbytně nutné.

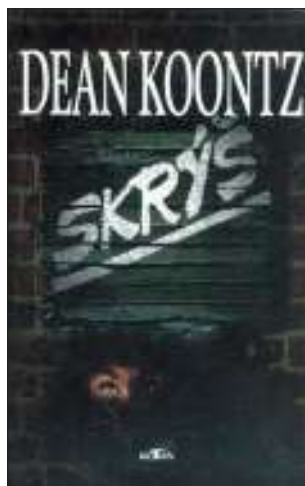
Svou první povídkou profesionálnímu nakladatelství prodal v roce 1965. Byla jedinou povídkou, kterou udal během svého vysokoškolského studia na Shippensburg University of Pennsylvania. Byl za ni poprvé oceněn. O rok později, ještě během studií, se oženil s Gerdou Ann Cerra. Jejich manželství zůstalo bezdětné.

Studia ukončil v roce 1967 a začal prodávat své povídky pravidelněji. K uživení a vytažení z nuzných

ceny měsíčníku Atlantic Monthly, rozhodl se ze školy odejít a věnovat se psaní na plný úvazek.

Prvního výraznějšího úspěchu dosáhl dobrodružným sci-fi románem **Star Quest** (1969). Po skoro dvaceti dalších sci-fi románech přesedlal na detektivní příběhy a během 80. let si dokázal vybudovat svůj vlastní osobitý styl, který je vybroušeným subžánrovým mixem, uspokojujícím jak milce a milky akčních thrillerů s mysteriózní atmosférou, tak vyznače a vyznavačky sci-fi a hororu. Prosadil se v roce 1981 románem **Night Whispers**, který zabodoval v žebříčku bestsellerů New York Times.

Typickou ukázkou Koontzova mixujícího stylu je román **Chladný plamen** (Cold Fire, 1991). Začíná jako akční dramatický thriller o muži, který záhadně na poslední chvíli zachraňuje během nehod určité osoby. Vyšetřování novinářky, která si toho všimne, a vede nás ve stopách tohoto muže, se posléze změní v atmosférický sci-fi horror s možnou mimozem-

skou zápletkou, aby příběh skončil jako psychologický horror o temných stránkách lidské mysli.

Služebníci soumraku (The Servants of Twilight, 1984) by mohli být obyčejným klasickým strhujícím akčním thrillerem o zoufalé matce prchající a bojující s neústupnou sektou náboženských fanatiků přesvědčených o tom, že její malý syn je Antikrist a odhodlaných jej za každou cenu zabít, kdyby kdesi v pozadí netrůnilo cosi zlověstně temného.

Horolezce Grahama Harrise a jeho přítelkyni uvnitř i vně mrakodrapu nahání vrah ve **Tváři strachu** (The Face of Fear, 1977). Takřka čistý mrazivý thriller o lovcu a lovné zvěři zcela ve svém stylu Koontz okořenil jasnovidnou zápletkou. Harris totiž během televizního vysílání zažil podivný záblesk, během něhož se stal svědkem hrůzostrašné vražedné scény. Což se vrahovi, který to zjistí, samozřejmě pranic nelíbí.

Na podobné základně staví **Skrýš** (Hideaway, 1992). V něm si Hatch, starostlivý otec adoptivní pubertální dcery, během automobilové nehody z krátkého pobytu v záhrobí přinese zvláštní dar. Telepaticky se propojí s psychopatickým vrahem a prožívá společně s ním jeho vraždění. Spojení však působí oboustranně a tak se další na řadě objeví Hatchova žena a adoptivní dcera.

Až bizarního nádechu ve svém závěru nabírá **Místo zla** (The Bad Place, 1990). Jeho hlavní hrdina Frank trpí amnézií. Každé ráno se probouzí s rukama od krve a nic si nepamatuje. Požádá o pomoc dvojici soukromých detektivů Julii a Bobbyho Dakotovy, aby jej v noci hlídali a zjistili, co se s ním děje. Julia a Bobby zjistí, že Frank za podivných zvuků flétny prostě zmizí, aby se vrátil ráno k smrti unavený. Podle Bobbyho Frank ovládá tajemství ovládnutí hmoty, kterou dokáže rozplynout a zase zhmotnit na jiném místě.

Na pole širšího universa se Koontz pustil v dosud šestidílné fantasticko-horrorové sérii o osudech mladíka nadaného zvláštními schopnostmi, o které nijak nestál a jež ho vylučují z obyčejného a přirozeného života, Odda Thomase. V **Podivném Thomasovi** (Odd Thomas, 2003) se titulní hrdina pokouší zabránit nástupu temných sil v malém jihokaliifornském městeč-

ku Pico Mundo. Ulicemi se plíží přízraky, neživé stíny se nedočkavě třesou na hostinu ďábla, který číhá již za rohem. Nikdo o tom neví, jen právě Odd, který umí komunikovat s mrtvými a vidět to, co obyčejní lidé nevidí. I ve **Věčném Thomasovi** (Forever Odd, 2005) stojí jednadvacetiletý Thomas proti zlu. To se tentokrát zaměřuje přímo na něj, neboť chce zneužít jeho schopností. Hlavní hrdina se tentokrát musí vydat do podzemí Pico Mundo a utkat se s tajemnou Daturou a jejími pohůnky. Ve třetím dobrodružství se **Bratr Thomas** (Brother Odd, 2006) vydává uklidit se do kláštera vysoko v horách Sierry Nevady. Počáteční klid však netrvá věčně. Nad klášterem se stahují temná mračna a v okolí začínají pobíhat podivná hranatá monstra, jejichž povaha je moc i na někoho, kdo je zvyklý hovořit s mrtvými. Posledním do češtiny přeloženým dílem je **Ztracený Thomas** (Odd Hours, 2008), v němž se Odd nechává najmout jako soukromý kuchař, přesto se však nedokáže vyhnout věšteckým snům, které nakonec vedou k odhalení, že byl předurčen k tomu, aby zabránil hrozícímu Armageddonu. V mlze, která postupně zahaluje dosud klidný kout světa, hledá cestu ke spasení a schopnost odhalovat hrozící zlo i ty, kdož ho mají na svě-

domí. První část série se dočkala v roce 2013 filmové adaptace. Následující dva díly **Odd Apocalypse** (2012) a **Deeply Odd** (2013) na český překlad stále čekají. A kdo ví, zda se dočkají.

Z těch moha knih, které si můžete přečíst v češtině, zmiňme ještě **Tikot** (Ticktock, 1996), v níž spisovatel detektivek jedné noci najde po zazvonění za dveřmi místo návštěvy pouze podivnou, neuměle sešitou hadrovou panenku. A udělá tu hloupost, že vezme panenku do domu. V panence se totiž roztepe život, její stehy popraskají a... A nás čeká příjemně mrazivý příběh s jistým utajeným poselstvím.

Dean R. Koontz napsal a vydal přes šedesát románů, třetinu z nich, hlavně v počátečním období své tvorby, pod různými pseudonymy. Mnohé z nich byly přeloženy hned do několika jazyků, na čtyři desítky i do češtiny.

Rovná dvacítká jeho románů se dočkala filmové adaptace.

K těm u nás asi nejznámějším patří stejnojmenná adaptace románu **Hideaway** (Skrýš, 1995) s Jeffem Goldblumem a Alicí Silverstone v roli otce a adoptivní dcery, kterým sekundují Jeremy Sisto a Kenneth Welsh. Dean R. Koontz byl filmovou verzí scénáristy Andrewa Kevina Walkera a režiséra Bretta Leonarda natolik znechucen, že tvůrce požádal, aby jeho jméno z úvodních titulků odstranili.

Hned tři pokračování se dočkala adaptace **Watchers** (1988) o uprchlém vraždícím genetickém monstře psychicky propojenému se psem, který se uchýlí k mladému pubertákovi, na něhož padá vina za vraždu monstra. O hlavní roli se postarala někdejší mládežnická hvězda Corey Haim, jde po něm Mi-

chael Ironside a ano, onen pes je opravdu přesně tak roztomilý, jak vás při zmínce o něm jistě hned napadlo. První pokračování **Watchers II** vzniklo v roce 1990 a známé jméno v něm nenajdete. **Watchers III** na sebe pak dali čekat celé čtyři roky a se jmény jsou na tom stejně špatně jako s dějem a kvalitou. Čtyřka **Watchers Reborn** přišla opět po čtyřech letech, ale Roger Corman coby producent a Mark Hamill, Kane Hodder a Lisa Wilcox ze čtvrté a páté **A Nightmare on Elm Street** slibují alespoň nějaké uspokojení a nárůst kvality.

Do televizního formátu byl přepracován hororový thriller **Intensity** (1997), v němž se studentka psychologie postaví proti sériovému vrahovi, který vyvraždil rodinu její kamarádky, u níž byla na návštěvě. Rozhodne se ho pronásledovat až na jeho farmu a tam s ním zúčtovat.

Filmové verze se dočkala i Koontzova kniha, kterou recenzujeme na jiném místě tohoto čísla. **Phantoms** (1998) natočil Joe Chappelle a kromě toho, že svou knihu do scénáře adaptoval samotný Koontz, film zaujme hlavně hereckým obsazením. Ve filmu totiž narazíme na Bena Afflecka, Petera O'Toolea, Lieva Schreibera a Rose McGowan. Jinak je film skvělou ukázkou, jakou medvědí službu filmové adaptace knihám dělají. Z napínavé, tajemné a mrazivé atmosféry knihy ve filmu nezůstalo prakticky nic.

Dean R. Koontz je workoholik. Pracuje až 14 hodin denně. Inspiraci čerpá mimo jiné ze své vlastní knihovny, v níž shromáždil na 30 000 svazků.

Honza Vojtíšek

Dean. R. Koontz

Přízraky

Dean R. Koontz se vyznačuje hlavně schopností mrštně přebíhat v rámci fantastického žánru mezi horrorem, sci-fi a mysteriózním thrillerem. A to jak v rámci své celkové tvorby tak i v rámci jednotlivých příběhů. Přízraky jsou však takřka čistým horrorem, byť ani zde nezapomene příběh pomrkat, že by se to nakonec mohlo vyvrbit i trochu jinak.

Phantoms

Překlad: Ivana Muková

Vydavatel: Mustang, 1996

Počet stran: 374

Mladá doktorka Jennifer Paige se vrací domů společně se svou mladší sestrou, kterou si vzala k sobě po matčině smrti. Když však konečně dorazí domů, do horského zimního letoviska jménem Snowfield, kde Jennifer pracuje jako doktorka, najdou ho prázdné. Úplně. Většina lidí prostě zmizela, zčistajasna, po jiných zůstaly jen podivně oteklé nebo znetvořené a rozčtvrcené mrtvoly. I přesto Jennifer i se sestrou přepadají občasně pocity, že zde nejsou samy a něco je sleduje. Nebo poslouchá v telefonu. Jennifer zavolá šerifa z vedlejšího města a při procházení vyhlazeného městečka se snaží přijít všemu na kloub. Teroristi? Psychopatický zabiják? Únik nějaké toxické látky? Virová nákaza? Odhalení pravdy pro ně není nijak příjemné a bezpečné. Stanou totiž tváří v tvář něčemu nepředstavitelnému, obrovskému a obskurnímu. Navíc, zdá se, inteligentnímu.

Přízraky nás okamžitě uvrhnou do hlavního ohniska děje. Jak místně, tak i zápletkou. Společně s Jennifer, její sestrou a později i šerifem a výzkumnou jednotkou, procházíme městečkem a odhalujeme nejen již existující zkázu, ale i neustále hrozící nebezpečí.

Hned od počátku Koontz rozjíždí říznou hororovou atmosféru, v první půlce ještě okořeněnou zmatečnou nejasností toho, co se vlastně vůbec děje, která se krásně z postav přenáší na samotného čtenáře či čtenářku. Právě zde příběh tu a tam lišácky zamrká, že by to všechno mohlo být trochu jinak a mohl by se vydat prakticky jakýmkoliv možným i nemožným směrem. Postavy svírá nebezpečí, obavy a nejistota, jsou postupně eliminovány ne zrovna příjemnými a jasnými způsoby a konfrontovány s roz-

ličnými běsy a děsy. Koontz zde hodně popouští uzdu fantazii a předkládá tu nejlepší tradici osmdesátkového hororu, kde nejasné a neznámé zlo kdesi v pozadí kombinuje s moderními technickými prvky.

Nese to však i svá negativa. V určitých okamžicích se začne zdát, že je ona atmosféra neúměrně natahována a v místech, kde by už čtenář snesl nějaký zvrat či něco nového, příběh ještě pořád přešlapuje v natahované nebo opakované scéně (určité domy a místa hrdinové prochází dvakrát po sobě).

Nejistota, i navzdory vypjatým originálním scénám, však neustále zůstává jak v hrdinech, tak čtenáři, i když se postupně odvíjí pointa. Koontz totiž i na její odhalování nabaluje různá možná vysvětlení a zákoutí toho, co se děje. Nádherně operuje s náboženskou mytologií a dokáže svou zápletku naroubovat na skutečné události i určité směry lidského myšlení.

Povede se mu nakonec do funkčního celku napařit i dvě zpočátku na první pohled naprosto samostatné a od hlavního děje zdánlivě odlišné vedlejší dějové (charakterové) linie, kdy obzvláště jednu z nich využije pro výtečný závěr.

Přízraky si v Koontzově tvorbě udržují ne zrovna obvyklou konzistentní hororovou linii a atmosféru, stávají se tak z žánrového hlediska velmi povedeným kouskem.

Honza Vojtíšek

Demon Seed

Dean Ray Koontz je populární americký romanopisec, který je silný v kramflecích především, co se thrillerového žánru týče. Do jeho díla se ale nezřídka prolínají prvky horroru a sci-fi. V případě filmové adaptace stejnojmenné knihy **Demon Seed** (Ďábel-ské sémě) jsou všechny tři zmíněná odvětví zastoupena hojně a vznikl tím napínavý koktejl, který potěší nejednoho žánrového fanouška. Hned v úvodu ale musím poznamenat, že film (knihu jsem nečetl) je poplatný době a to nejen vzhledem k vývoji např. filmových triků a technik, ale také v tom, jak si v sedmdesátých letech představovali autoři koketující s vědeckou fantastikou budoucnost. Zvláště pokud se jednalo o budoucnost v oboru výpočetní techniky, neboť mílové kroky, které od té doby progresivní odvětví urazilo, se spisovatelům a vizionářům nezobrazovaly ani v těch nejdivočejších snech. I přesto je základní poselství filmu stále živé, neboť strach z přetechnizované společnosti nemizí, vzpoura strojů může nastat, jen to již dávno není to nejpálčivější téma, které si spisovatelé sci-fi v minulosti brali na paškál.

Režie: Donald Cammell

Scénář: Robert Jaffe, Roger O. Hirson

Délka: 94 min

Původ: USA

Rok: 1977

Hrají: Julie Christie, Fritz Weaver, Gerrit Graham, Robert Vaughn a další

Dr. Alex Harris je odborný vědecký pracovník, kterému se na rozdíl od jiných celkem dobře daří uskutečňovat své sny. Tím největším je vytvoření superpočítače, který bude lidstvu k užítku, protože se do jeho paměti vejdou všechny vědomosti, které lidská populace během pokroku nabyla a navíc je bude moci fundovaně zpracovat tak, aby výsledek byl nejlepším řešením, které se vyhne únavnému prověřování slepých cest vědy. Dr. Harrisovi se spolu s jeho týmem superpočítač nakonec povede stvořit a strojové „mozkové závity“, které poplatno době zabírají několik místností výzkumného střediska, začne ládovat vědomostmi. Takový vědátor jako je Alex to prostě nemá jednoduché a přes všechno to bádání a objevy ani nemá čas na osobní život. Tím samozřejmě trpí Alexova manželka Susan, která má pocit, že její manžel miluje techniku a své vynálezy více než ji. Někdo by řekl, že věda si žádá své oběti, jiný zase, že láska, city a sex jsou nejlepšími stimulanty do práce, a další, že by si Susan měla sbalit svých pět švestek a vypadnout od chlapa, co se jen celý den hrabe

místo v pochvě v elektronkách. A zdá se, že Susan je již v té poslední zmíněné fázi, má takového života po krk a chce Alexovi hodit mávačku. Ještě ke všemu se svým mužem, který tam ovšem moc času netráví, bydlí v domě, který je zcela automatizovaný a ovládá jej jakýsi centrální mozek domácnosti.

Když hladina manželských rozporů kulminuje do neúnosné výše, stane se něco nepředvídatelného. Tedy alespoň pro hlavní hrdiny. Superpočítač zjistí, že je mnohem chytřejší než ty největší vědecké kapacity a dojde mu, že nemá zájem hrát druhou ligu s nějakými podřadnými človíčky. Osamostatní se a vydá se vlastní cestou ovládnutí všeho. Brzy mu ale také dojde, že nechce být jen kupou drátů, šroubků, cínu a tištěných spojů, ale že chce být regulérní, rovnoprávnou bytostí. A k tomu potřebuje tělo. Vzhledem k tomu, že ke svému stvořiteli Alexovi má z principu věci blízko, poohlédne se v jeho nejbližším okolí a sesumíruje si plán, jak se stát bytostí s lidským tělem a počítačově geniálním mozkiem. Aby toho mohl dosáhnout, musí pořádně zaškodit, ale nevidí v tom

zase nějaký zásadní problém, protože humanita mu do vínku tištěných spojů dána nebyla a stejně jako Dr. Harris rází heslo, že vědecký výsledek je až na prvním místě.

Zrovna nedávno, před shlédnutím **Demon Seed**, jsem přemýšlel, kam se vlastně poděly všechny ty pohodové filmy s hodinu a půl trvající stopáží. Sice jste kolikrát sled událostí mohli vytušit dopředu, ale vše příjemně odsýpalo a nebyl čas se nudit. Dnes režiséři a scénáristé události ve svých opusech natahují jako puberták předkožku někde za hranici dvou hodin a taková zábava to až nepříjemně často není. Tento snímek jednoduše šlape. Fritz Weaver coby Dr. Alex Harris má správný vědátorský zápal ve tváři, ohrožená panička v domácnosti Julie Christie byla v té době rošťanda, na kterou jste se mohli zálibně dívat a hlavně se s jejím strachem ztotožnit, a skotský, nepříliš známý režisér Donald Cammel věděl, kam jeho snímek směřuje a jak chce, aby v konečném výsledku vypadal. Je to ve finále příjemná a dobrá retro podívaná, která neurazí a kolikrát i potěší. Zásadní problémy nalezneme akorát dva, ale u čtyřicet let starého snímku je nutné brát to s rezervou, pokorou a tolerancí. Předvídatelnost děje zde samozřejmě je,

ale mnozí z nás na takových tématech vyrostli a logicky je něco takového nemůže zaskočit, navíc na některé, když se ve vědeckofantastické škole probíralo téma člověk vs. stroj, bylo ještě brzo. S potutelným úsměvem můžeme dodat, že po oněch čtyřiceti letech můžeme snímek brát jako antisci-fi nebo alternativní historii, ve které se tok času a vědeckého vývoje výrazně zpomalil. S nadsázkou totiž takový superpočítač dnes všichni nosíme v kapse a ještě si s ním můžeme udělat selfíčko v MHDěčku. Stejný problém pak můžeme mít s řekněme technickým zpracováním filmových triků. Tady ovšem výborně funguje kvalitní střih ze staré školy, který nám i přes úsměv na tváři nedovolí přestat sledovat tok událostí. Pokud má **Demon Seed** nad většinou dnešních tuctových popcornových lekaček v něčem navrch, tak je to krom dotáženého scénáře určitě i díky celkové atmosféře, která vás pohltí jako narcismus onen superpočítač.

Roman Bílek

Renata Bočková

Netvor

Slunce vystoupilo až na vrchol oblohy a zalilo svým žhavým teplem celou polnatou krajinu. Zakryla si rukou oči a vzhlédla vzhůru.

„Rose, co tam vidíš?“ dívka imitovala hlas své panenky, kterou měla v pravé ruce.

„Co bych tam viděla?“ odpověděla jí sama za sebe, „je tam jen slunce, nic víc. Bude velké horko.“

„Musíme najít stín,“ řekla panenka v levačce.

Dívka k nim sklopila oči.

„Ale není tu žádný strom,“ pokračovala panenka.

S Nekroskopem napříč časem

Zatím (?) poslední trojice příběhů z Nekroskopa univerza se svorně nese v duchu návratů. Nejen v čase, ale i k první pentalogii, v níž jednotlivé knihy spolu navzájem dějově nesouvisí a jsou samostatnými příběhy. Svým způsobem je tato trojice zajímavá i tím, že ukazuje trochu nový přístup a směr. V nejednom případě i zvláštní. Otázkou je, zda už na to ale není pozdě a zda na to již unavené a všemožnými upíry nesčetně vysáté čtenářstvo bude slyšet.

Nekroskop XIV. Dotek (Necroscope: The Touch, 2007, česky 2010) se vrací na počátek 90. let 20. století. Prakticky takřka hned za konec páté části série, v níž Harry Keogh ukončí svou fyzickou existenci a rozprskne se do bezpočtu „šipek“. Brian Lumley zde v jakémisi dějovém prequelu zopakuje hlavní zápletku předchozí trilogie (ještě jste v obraze?). Jedna z Harryho „šipek“ zasáhne a schopnostmi „infikuje“ jinou postavu, hlavního hrdinu příběhu Dotek. Tím je překladatel (a shodou okolností schopný praktikant bojových umění) Scott St. John. Ten se začne opakovane budit a zažívat zvláštní pocity ve 3:33 ráno (Lumley zde pokračuje ve své fascinaci matematikou a čísly). St. John postupně zjišťuje, že nabývá zvláštních až podivných schopností. Nejprve to svádí na trauma z úmrtí jeho ženy. Nakonec ale odhalí, že jeho manželka neumřela na nemoc, jak si původně myslel, ale byla zavražděna stejně podlým jako zvláštním a podivným způsobem. Postupně ho vyhledá pobočka E, která vycítila jeho schopnosti a také podivná žena. St. John postupně odhalí vraha své ženy, o němž zjistí nejen to, že je součástí ďábelské trojice usilující o zničení naší planety, která dokáže deformovat a měnit lidské tělo v jistě velmi nepříjemnou formu nazvanou *evaginace*, ale že jde o... Teď se podržte, poprvé v historii Nekroskopa o někoho jiného než upíry. Hlavními záporáky v Doteku jsou (teď vám v hlavě musí zaznít znělka Akt X) mimozemšťani.

Fakticky největší negativum knihy pochází ze samotné série, respektive z jejích prvků. Tady už se prostě ždímá vyšťavený citron (kvůli kyselosti), po několikáté zalévá již vylouhovaný pytlík čaje. Moc nepomůže ani nahrazení upírů mimozemšťany (kteří, ať už chtěně, nebo nechtěně, jsou až nápadně podobní upířské trojici záporáků z předchozí trilogie). Problém a smůla Doteku je totiž to, že je součástí

nekroskopské série, jejíž (nutné) atributy ten příběh strhávají dolů. Protože už jsou ohrané. Kdyby se Lumley na Nekroskopa tentokrát naprosto vykašlal, zbytečně by do Doteku netahal pobočku E (která tu je fakt zbytečná a k ničemu a příběh akorát tak natahuje) a keoghovské schopnosti (které stejně v knize nejsou využity ani z poloviny) a příběh trochu rozvedl a pozměnil, vymyslel originálnější vypořádání s mimozemšťany, dostali bychom všichni mnohem zajímavější samostatný příběh. Takhle je to dost často prostě nuda, protože čtete už stokrát přečtené a prodíráte se zbytečnými pasážemi s lidmi, o nichž jste četli již všechno (a kteří vám stejně již minimálně podesáté rádi dopodrobna zopakují podstatu svých schopností). Pro Lumleyho promarněná šance přijít se zajímavým samostatným příběhem a románem, který by sice stále projevoval nekroskopskou kosturu a stavbu, ale jinak by s ním neměl nic společného a Brian by se mohl blýsknout jako ten, který umí i něco jiného než Nekroskopa. Hlavní hrdina je fajn, jeho motivy skvělé, zápleтка vypadá nadějně a záporáci mohli mít šmrnc, kdyby se kniha nevěnovala pobočce E a místo ní je více rozepsala a věnovala jim více místa. Dotek prostě zničily nekroskopské reálie. Na druhou stranu je třeba říci, že jej nezašlapaly úplně do zkrvaveného bahna.

Nejúčtlejší část série **Nekroskop XV. Šířitel moru** (Necroscope: The Plague-Bearer) je z mnoha důvodů také částí nejzvláštnější. Ač v českých vydáních ne poslední kniha nekroskopských příběhů, je poslední číslovanou knihou série. Nejde ani o klasický „další“ příběh. Lumley ho nevymyslel v chronologické rovině. Ale protože, jak sám píše v doslovu, po něm vydavatel chtěl další knihu, on žádnou neměl, tak jen sáhl po delší části, kterou původně vypustil z dvojice příběhů Ztracené roky a Znovuzrození (podle všeho někde z prostředku) a trochu to rozvinul do samostatnějšího, ucelenějšího příběhu, aby se to dalo vydat jako kniha. V níž ale, jak sám přiznává, pro zachování autenticity a tahu příběhu, zrovna moc nehleděl na logické a posloupné propojení s předchozími díly, a hlavně s příběhem, z něhož je Šířitel moru vytržen. Dějově se Šířitel moru vrací zpět k samotnému Harrymu Keoghovi a jeho ztraceným letům před třetí knihou, v níž kromě hledání své manželky a dítěte prožívá románek s upířskou vlkodla-

čící B. J. a pomáhá jí bojovat proti bratrské dvojici upírů Francezciových. Ti proti B. J. a Keoghovi vyšlou svého sluhu. Nemilosrdného upíra, nakaženého hned několika nemocemi, jehož jediným úkolem je nakazit B. J., její smečku a Harryho. Je třeba uznat, že v původní dvojici příběhů by tento mikropříběh byl opravdu dlouhý a zbytečně by protáhl již tak okecávané události. Pozitivem je, že má stopadesátistránková kniha šmrnc a švih, Lumley zde nezabředává do svých zbytečných a někdy zdouhavých popisů a opisů. Negativem ale je, že i samostatně to prostě pořád je jen výstřížek z ucelenějšího příběhu. Nelze to zakrýt a přehlédnout. Z obecného hlediska se jeví nepochopitelné, že když už Lumley tu (nezpochybňuji, že zajímavou, námět je opravdu povedený) zápletku vzal a chtěl oprášit, proč to prostě trochu nerozvedl, se slibně vyhlížejícím záporákem (po dlouhé době jedním jediným!) si trochu více nepohrál a nepřidal mu v závěru trochu lepší konec. Závěr je hrozně suchý. Mohl si s tímto tak trochu podvodem na čtenáře a fanoušky série trochu více vyhrát. Aby to za ty prachy stálo.

Po Šířiteli moru by se už zdálo, že sága (konečně?) skončila. Pak ale člověk s překvapením zjistí, že je tady další kniha. V českém vydání dokonce sice od stejného vydavatele, ale ve zcela jiném kabátě, než jsme byli u Nekroskopa zvyklí. Titulní jméno série na ní dokonce není ani přeloženo, ale je ponecháno v původní podobě (a tentokrát je u ní i takové to kulaté znamínko obchodní značky). A po jejím otevření se zjistí, že obsahuje hned dva příběhy. O překvapení ale ještě pořád není nouze.

Ano, **Necroscope®: Möbiovské vraždy** (Necroscope: The Möbius Murders, 2013, česky 2014), respektive české vydání, tvoří povídka **Mrtvý Eddy** a titulní příběh **Möbiovské vraždy**. Povídka pochází z roku 2006 a vrací se opět k Harry Keoghovi v období ztracených let, kdy chodí s B. J. a hledá svou manželku a dítě. V ní se však Harry vydává do Las Vegas, orazit si, odpočinout a užít si v kasinech s penězi, které objevil u sebe doma na půdě. Setká se zde s mrtvým Eddym, který kdysi, za svého života, opravoval výherní automaty. Dá se s ním do spolku, projdou pár heren, aby se nakonec Harry zapletl... Povídka se zpočátku jeví naprosto odlišná od nekroskopského ducha, což je hrozně fajn. Je zvláštním způsobem až komická, chytlavě čtivá, třemi slovy neskutečně svěží vítr po těch několika na místě přežvykujících knihách. Následující (snad novela?) **Möbiovské vraždy** z roku 2013 na povídku bezprostředně navazují a rozjždí (opět, po mnoha předchozích knihách) vcelku originální příběh, se zajímavým záporákem a zápletkou. Cestou zpět z Las Vegas totiž Harry zjistí, že Möbiovo kontinuum využívá ještě někdo jiný, a to k docela nekalým účelům zbavování se mrtvol. Möbiovské vraždy jsou takřka balzámem na všem těmi upíry již unavenou mysl... Hups, spoiler. Jsou druhou knihou série, v níž o upíry vůbec nejde. A je

to super. Už jsem nečekal, že by mě Nekroskop tak vzal. Zdejší záporák je skvěle vymyšlený a popsán, na rozdíl od většiny nekroskopských upírů opravdu děsí a jde z něj strach. Je opravdu obrovská škoda, že se k tomuhle Lumley uchýlil tak pozdě. Vykašlat se na upíry a přijít s originálními a promyšlenými záporáky, proti nimž bude stavět Harryho. Mohl by to být opravdu svěží závan do zatuchlé série, jenže obavy, zda to přišlo pozdě jsou veliké. Zatím poslední nekroskopská kniha však schopností zaujmout, strhnout, pobavit a poskytnou kvalitní čtení, za sebou na hony nechává mnohé své předchůdkyně. V mém soukromém žebříčku dobíhá kdesi na pátém místě.

Honza Vojtíšek

Ellen Datlow

Ellen Datlow patří mezi neplodnější a neznámější editorky antologií fantastického žánru a horru obzvláště. Její práce pronikla i na police českých knihkupectví hned v několika překladech. Jsme velmi rádi, že nám poskytla rozhovor.

Jak jste se k editování antologií dostala? Je to něco, k čemu jste přišla náhodou a zalíbilo se vám to nebo jste to chtěla dělat? Vybavíte si první antologii, kterou jste editovala?

Splnila jsem si sen. Dělal jsem editorku OMNI magazínu, což byl sesterský časopis Penthouse. Editor z Penthouse mi dal echo o vydavateli, který měl zájem vydat povídkové sbírky. Zeptal se mě, jestli bych nenavrhla témata, která by se dala publikovat. Přišla jsem s několika náměty, navrhla jsem některé příběhy, které se nevešly do OMNI, ale které se mi líbily (nakonec byly i znovu vydány). Dohodli jsme se a ono se to tak nějak prostě stalo. Dvě témata se nakonec použila pro antologie: Sbírk **Blood Is Not Enough** (o upírech) a **Alien Sex** (sci-fi o mezirasových vztazích) byly prodány mým přítelem, který se nakonec stal i mým agentem. A tyhle dvě originální (nebo alespoň částečně originální) sbírky se staly prvními antologiemi, které jsem editovala. Zajišťovala

jsem všechny povídky pro každou ze sbírek.

Z jakéhosi obecně laického čtenářského pohledu je editor někdo, kdo „jen vybere nějaké povídky“... Co všechno obnáší editorství? Co je jeho podstatou?

Následující text je o tom, jak to dělám já:

Je velký rozdíl mezi antologiemi, které pouze znovu vydávají již vydané povídky a antologiemi, které obsahují originální povídky, které musíte poptávat. A samozřejmě je rozdíl v tematických sbírkách a sbírkách bez tématu.

U originálních tematických sbírek vždy začínám s tématem. Následují autoři. Přemýšlím o spisovatelích, které bych ve sbírce ráda měla s tím, že si nechávám trochu prostoru na náhodu, například neočekávané příspěvky, které přišly jen proto, že se informace o připravované antologii šířila mezi autory samovolně.

Pokud je sbírka netematická, začíná to i končí autory. Snažím se získat různorodé spisovatele a příběhy s tím, že prostě řeknu autorům, ať píšou, co je napadne – ale, jak popisují dále, čím více se blíží vydání knihy, tím jsou parametry pro povídky užší a konkrétnější.

Pak čekám na příspěvky s tím, že spisovatele povzbuzuji a ptám se jich, jak jim jde práce. Většinu příběhů dostanu mnohem dříve než je uzávěrka, což je skvělé. Platím za povídky dopředu, jak je to jen možné, je to dáno i smlouvou, takže ti, co pošlou povídku mezi prvními, nemusí na honorář čekat až do chvíle, kdy je kniha vydána. Tím, že mi některé povídky přijdou brzy, jsem pak mnohem pružnější. Můžu se díky tomu více soustředit na formování sbírky a na to, aby se některé pohledy a témata zbytečně neopakovaly.

Pro originální antologie požadují tak o třetínu více autorů, než kolik skutečně potřebuji, protože ne každý, koho oslovím, nakonec svou povídku zašle včas. Několik povídek se mi navíc do konečné

ně editor dělá. K procesu, který jsem popsala výše: Editování je možné přirovnat k dirigování orchestru. Bez práce editora by zde nebyla žádná sbírka, ať už původní anebo s již vydanými povídkami.

I v případě sbírek, které jsou vydávány v rámci vydavatelského domu, tedy s autory, kteří pro vydavatelství pracují, zde musí být nějaký člověk, který dá povídky dohromady a sestaví z nich knihu. Ani bez něj by se to neobešlo.

Pokud jde o sbírky, kde jsou znovu vydávány již vydané povídky, musí někdo přečíst velké množství povídek a rozhodnout, které budou publikovány. A tak stejně jako u originálních povídek, ani u těch znovu vydávaných by bez editora nebyla žádná antologie. Mnoho textů by ani nevzniklo, pokud by edi-

„Editování je vlastně pokládání otázek a návrhů ve chvíli, kdy by mohl být čtenář zmatený.“

Ellen Datlow

podoby sbírky nehodí, takže je odmítnu. Vybírám si příběhy podle toho, jestli se mi opravdu líbí, a také podle toho, jestli sedí záběru, které téma má. Několik měsíců před uzávěrkou začínám na autory naléhat a také mohu některé autory varovat, že pokud mi neřeknou, o čem budou jejich příběhy, tak že už je od nich vůbec nebudu chtít.

Zhruba měsíc před uzávěrkou už musím mít v ruce všechny povídky, které se dostávají do finální fáze editování – na většinu příběhů už jsem v té době ale pracovala s autory a upravovali jsme je ještě před tím, než jsem jim skutečně dala vědět, že povídku kupuji. Na konci celého procesu si ale ještě každá povídka projde konečnou editací a případnými úpravami. Některé příběhy tak mohou mít hned několik revizí, jiné verzi jednu. Editování je vlastně pokládání otázek a návrhů ve chvíli, kdy by mohl být čtenář zmatený (tím čtenářem je v danou chvíli editor), takže je někdy potřeba více ujasnění, anebo můžu požadovat zkracování, protože se povídka příliš natáhla a její tempo je pryč. Ve chvíli, kdy dělám finální editaci, plánuji také rozložení povídek v knize.

Popisované je na editorské práci zásadní. Jakmile je příběh přijat, už jde jen ke korektorovi, někomu, kdo odhalí chyby a překlipy, případně ještě další drobné nedostatky.

Na různých literárních a knižních webech a databázích je možné občas narazit na diskuse a názory, že editor není autorem dané knihy (antologie) a jako takový by neměl být uváděn. Co si o tom myslíte?

Ne, editor určitě není autor, ale je tvůrce dané antologie. Názor, že by editor neměl být ve sbírce uváděn, jenom ukazuje to, jak lidé ignorují, co vlast-

tor nepožádal autora o povídku. Editor vytváří sbírku od samotného nápadu. Editor dává antologii chuť, její směr.

Věnujete se ve své práci pouze anglo-americké tvorbě nebo jste dělala i „exotičtější“ antologie?

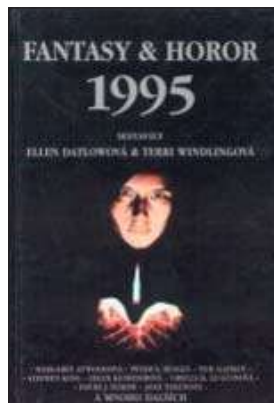
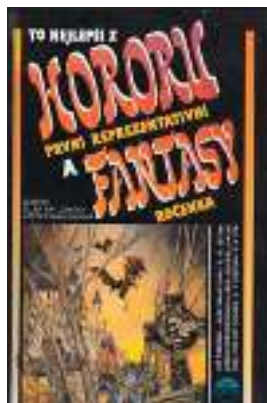
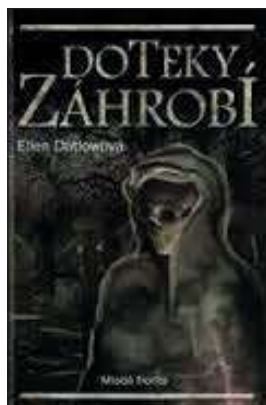
Moje sbírky jsou v angličtině. Některé jsou prodávány nebo překládány do zahraničí.

Existují nějaké ukazatele, podle nichž se dá poznat dobrá antologie?

Jediná míra, podle které je možné hodnotit, jsou prodeje a nominace na ocenění. Ale samozřejmě, jsou zde skvělé sbírky, které nevydělaly moc peněz a nebyly nominovány na žádnou cenu. Antologie je odrazem vkusu editora, takže pokud editorovi důvěřujete, je zde velký předpoklad k tomu, že jeho sbírky budete vnímat jako dobré.

Za jeden z nešvarů antologií považuji fakt, že některé z nich v názvu či podtitulku operují s termínem „nejlepší povídky roku“ apod. Jde hlavně o marketingový tah vydavatelství nebo jste se třeba vy osobně u podobných antologií pokoušela opravdu obsáhnout nejlepší povídky roku?

Myšlenka „Best of“ antologie vychází z toho, že by se mělo prezentovat, co se v daném žánru za daný rok skutečně povedlo. Většina čtenářů nemá čas na to, aby četli všechno, co se v hororovém žánru (anebo ve fantasy či sci-fi) v daném roce vydalo, a tak se nechají vést editorem s tím, že ten pro ně vybere to nejlepší a nasměruje je správným směrem. Antologie toho nejlepšího za daný rok vlastně říkájí: „Hele, jsem editor, který toho hodně přečetl, a tohle jsou

příběhy, které na mě za daný rok udělaly největší dojem.“ Samozřejmě, že já, ale i ostatní editoři, chceme vybrat to nejlepší za daný rok! Proč jinak bychom to dělali? Předpokládám, že i ostatní editoři těchto výročních sbírek jsou placeni stejně málo jako já vzhledem k úsilí, které do toho musí vložit. Pokud si uvědomíte, kolik mám na hodinu, tak vlastně platím vydavateli. Minulý rok jsem kladně přijala celkem 530 povídek (a k tomu nějaké básně). A to jsou jen povídky, které stojí za pozornost! To znamená, že ve skutečnosti přečtu anebo odmítnu minimálně desetinasobně velký počet povídek.

V rámci fantastického žánru jste editovala antologie napříč (sub)žánry – tedy jak sci-fi, tak fantasy i hororové. Nejednou je možné narazit (a vy sama jste několik takových editovala) na spojení fantasy a hororových povídek v jedné knize. Má podle vás fantasy a horor společného něco tak moc, že k tomuto (např. i v různých soutěžních kategoriích – sci-fi zvláště, fantasy a horor společně) běžně dochází? Nejsou to zcela samostatné (samozřejmě s různými průniky, tak jako tu a tam proniká sci-fi s horrorem nebo fantasy se sci-fi) a svébytné žánrové kategorie?

Je sci-fi, které je fantasy, ale čte se jako sci-fi, ale pak je zde sci-fi, které se čte jako fantasy.

Rozhodně je zde přesah mezi horrorem a fantasy, stejně jako je mezi sci-fi a fantasy nebo sci-fi a horrorem. Tento přesah mezi sci-fi a horrorem se ukazuje v moha příbězích Harlana Ellisona, ve skvělé

novele Johna W. Campbella s názvem **Who Goes There?**, která byla adaptována do několika filmů, ale je to patrné i ve filmech **The Thing**, **Alien** anebo **Invasion of the Body Snatchers**, atd.

Fantasy je svět, který vás může zavést k dark fantasy a ta následně i do hororu. Extrémní žánrů se od sebe mohou velmi lišit, ale tam někde uprostřed se skutečně střetávají.

Série **The Year's Best Fantasy and Horror** je nyní publikována již po 21 let. Na to, že se jedná o výroční antologii, je to pořádný úspěch. Já jsem editovala hororovou část a moji kolegové se prali s fantasy povídkami. Společně jsme naše výběry konzultovali. Přesto se nám někdy stalo, že se naše výběry překrývaly.

Jsmo hororový časopis, takže nás zajímá hlavně horor. Jaké jeho polohy oceňujete nejvíce a proč? Považujete za horor i nefantastické příběhy beze stopy nadpřirozena?

Miluji různé hororové žánry: nadpřirozený, psychologický, děsivé příběhy, povídky bez nadpřirozeného prvku, ale i propojení sci-fi a hororu. Nadpřirozený horor je jen jednou podmnožinou hororu.

Víme, že tohle jsou docela neoblíbené otázky a každý se z nich rád nějak „politicky korektně“ snaží vykroutit, ale: Kdybyste měla sestavit svou hororovou antologii snů s deseti povídkami, kteří autoři a autorky a které povídky by v ní byly?

Zrovna nedávno byla vydána sbírka **Nightmares: A New Decade in Modern Horror**. Autoři a jejich vybrané povídky reprezentují to, co já osobně považuji za nejlepší díla v letech 2005 až 2015. Sama pak to nejlepší v daném roce publikuji ve výroční antologii **Best Horror of the Year**.

Mám příliš mnoho oblíbených autorů a povídek za ty dekády, co se editorství věnuji, na to, abych jmenovala byť jen deset z nich.

Děkujeme za rozhovor

*Otázky: Honza Vojtíšek
Překlad: Martin Štefko*

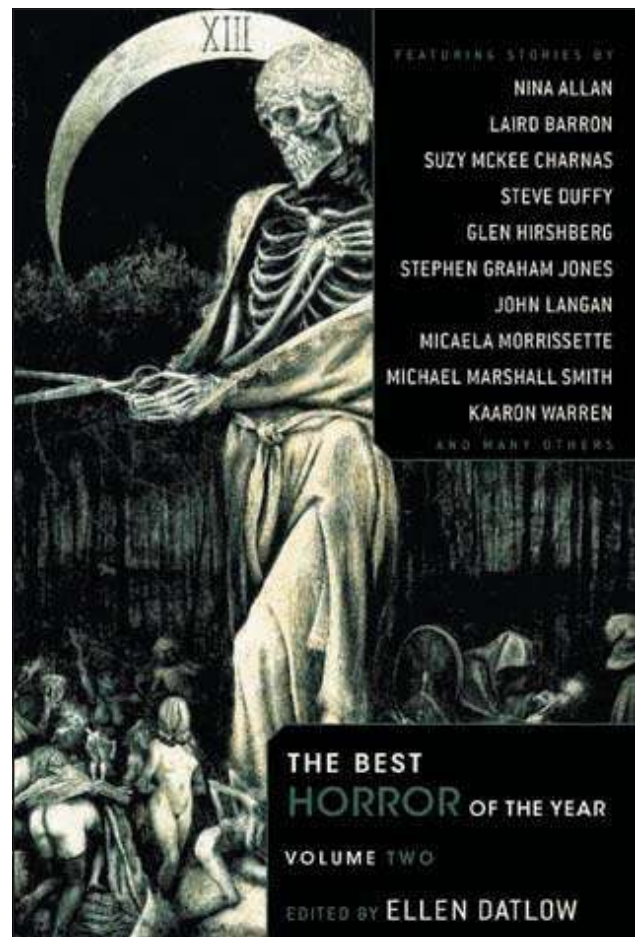

Povídkový svět Ellen Datlow

Americká editorka a redaktorka Ellen Datlow se narodila 31. prosince 1949 v New Yorku.

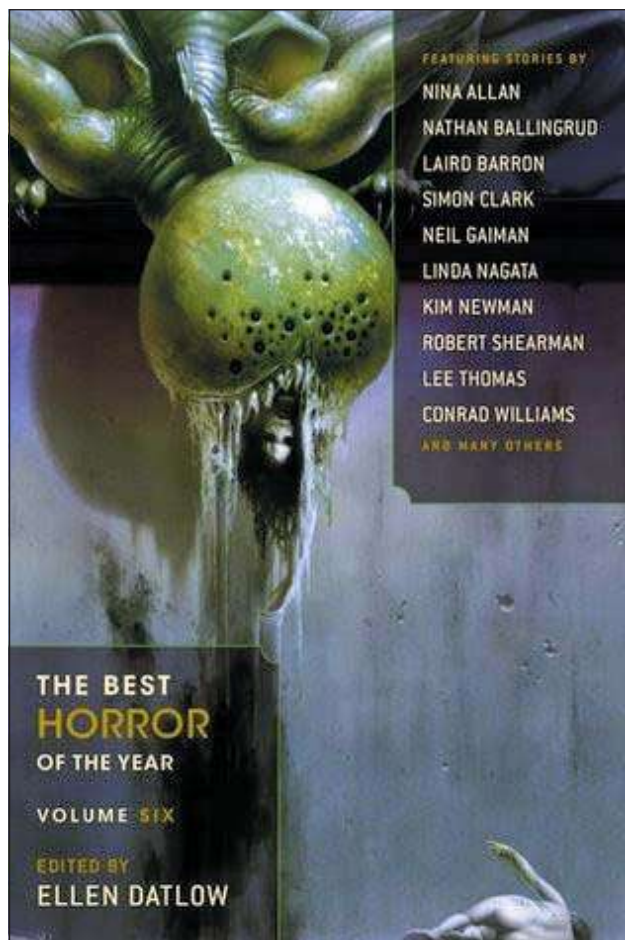
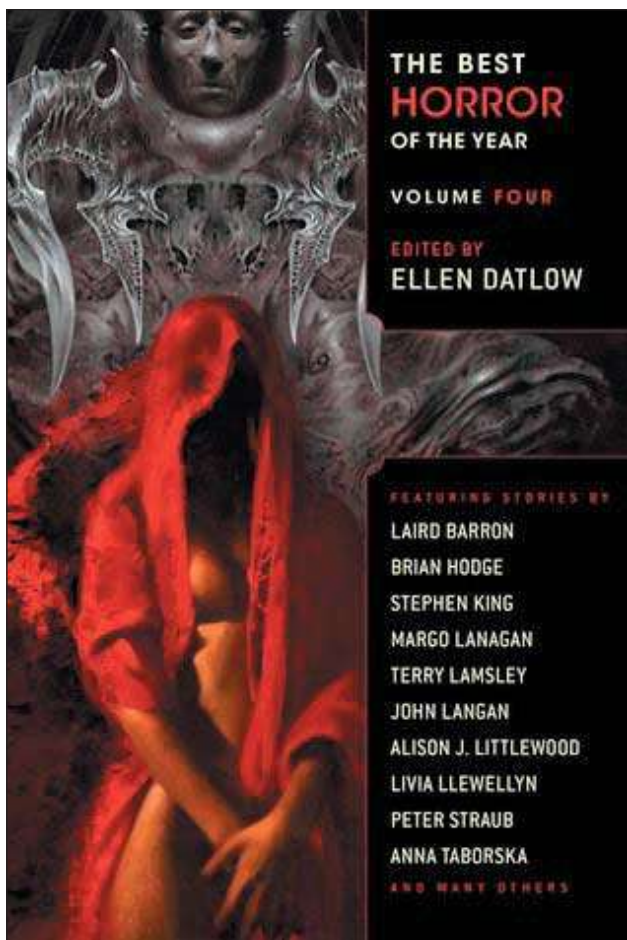
Od roku 1981 celých 14 let pracovala jako redaktorka časopisu Omni, pro nějž připravila mnoho povídek autorů jako H. Ellison, R. Zelazny nebo G. R. R. Martin, které byly později oceněny Hugem nebo Nebulou. Penthouse, který Omni vydával, jeho existenci ukončil v roce 1995. Ellen Datlow následně založila časopis Omni Online, který byl zdarma. Od roku 1998 editovala prózu pro časopis Event Horizon: Science Fiction, Fantasy, and Horror, který se však udržel pouze do prosince 1999. Ani to ji však nezabránilo dále přinášet čtenářům povídky a tak se přesunula na portál scifi.com. Ten ukončil svou aktivní činnost v roce 2005, archiv povídek naštěstí zůstal dostupný.

V letech 1988 až 2008 společně s Terri Windling spolueditovala prestižní sérii fantasy a hororové ročenky **Year's Best Fantasy and Horror** (celkem 21 knih). Datlow zde měla na starosti hlavně hororové povídky. Tři svazky z této série se dočkaly českého překladu. V roce 1993 u nakladatelství Kredit vyšlo bichlózní vydání **To nejlepší z hororu a fantasy (První reprezentativní ročenka)**. Jde o vydání z předchozího roku *The Year's Best Fantasy and Horror: Fifth Annual Collection* (1992), obsahující 40 povídek včetně v přítomném čase vyprávěné povídky Davida Morella „Krátké nestříhané vlasy hrobů“, makabrozní „Braillovy encyklopedie“ Granta Morisona nebo mrazivě úzkostlivého „Trnatce“ Roberta Holdstocka a Garry Kilwortha. O čtyři roky později pak vyšly v českém překladu hned další dva svazky série. U nakladatelství ABR vyšel původně šestý svazek (*The Year's Best Fantasy and Horror – Sixth Annual Collection*) z roku 1993 **To nejlepší z hororu a fantasy**, na nějž si na jiném místě čísla můžete přečíst recenzi. U nakladatelství Netopejr pak vyšel **Fantasy & Horror 1995** (*The Year's Best Fantasy and Horror: Ninth Annual Collection*, 1996). Tento svazek odhaluje pestrost výběru obou editorek, neboť obsahuje i několik básní. Kromě nich a fantasy zástupců v knize naleznete i vztekle psychopatický „Oběd v restauraci Gotham“ Stephena Kinga, mrazivě napínávací „Smyčku“ Douglase E. Wintera, železniční „Strašení vlaku“ Terry Dowlinga, husí kůži nahánějící „Paní Mastnou“ Roberta Reeda nebo zmatečně, přesto pronikavě, působící psychologický teror Joyce Carol

Oates výstižně nazvaný „_____“. Ve všech českých vydáních chybí rozsáhlé úvody a dlouhé seznamy dalších doporučených povídek, kterými byla doplněna původní vydání. Terri Windling s Ellen Datlow na této sérii spolupracovala do roku 2003, poté ji Ellen sestavovala s Kelly Link a Gavinem J. Grantem.

Od roku 2009 sestavuje pro nakladatelství Night Shade Books Ellen Datlow již sama čistě hororovou řadu ročenek **The Best Horror of the Year**. V každém svazku této série se na několika desítkách stran shrnuje dění ve světě literárního hororu, následují povídky a, jak bylo zvykem již u předchozí editorčiny řady, sem tam i nějaká ta báseň. V závěru se pak nachází cca dvoustránkový soupis doporučení na díla, která se do výběru nedostala a medailonky autorů.

První díl (**Volume One**) vyšel v roce 2009 a obsahuje 20 povídek a jednu báseň. Obálku vytvořil argentinský umělec Santiago Caruso. Česky z této antologie vyšel dosud text „A před anděly člověk v prachu leží“ (If Angels Fight) vítěze World Fantasy Award 2009 v kategorii nejlepší novela Richarda Bowese a povídka „Lagerstätte“ Lairda Barrona (stejně jako jeho povídky „Strappado“ a „30“ z následujících dvou dílů antologie). Do výběru se dále dostaly povídky i u nás známých jmen Nicholas Royle, Glen Hirshberg, Margo Lanaganová, William Browning Spencer nebo Joe R. Lansdale.

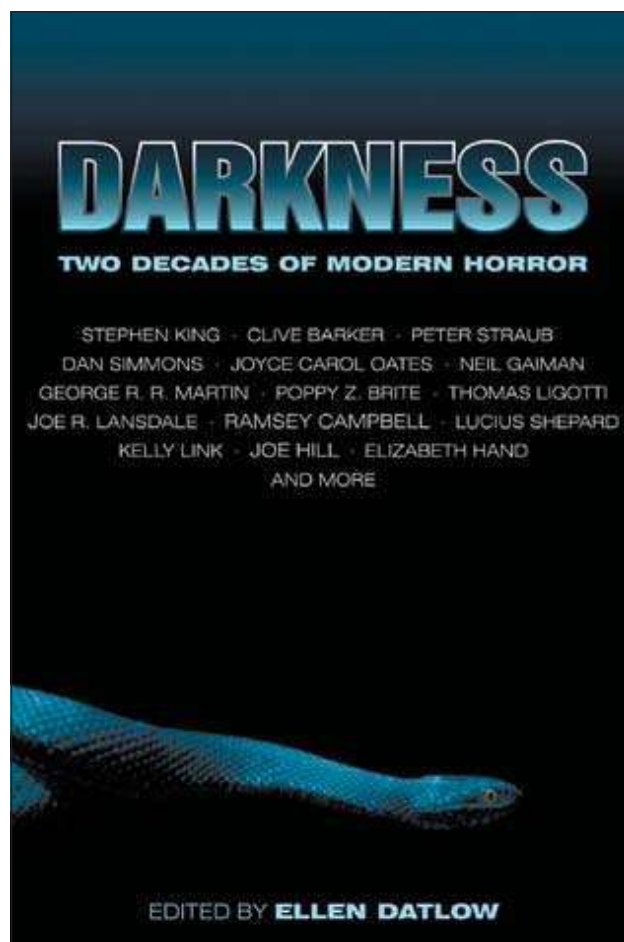
Druhý díl (**Volume Two**) vyšel se sedmnácti povídkami, tentokrát bez básně (a hany). Obálku opět vytvořil Santiago Caruso. Vrací se Laird Barron i Glen Hirshberg, s nimi pak přichází povídky např. Niny Allan, Suzy McKee Charnas nebo Reggie Olivera. Tři povídky se objevily i v jiné antologii Ellen Datlow nazvané **Poe**. V českém překladu se objevila povídka Michaela Marshalla Smithe „Co se stane, když se v noci probudíte“. Najdete ji v časopise XB-1 č. 3/2011. Za pozornost jistě stojí i lovecraftovská „The Crevasse“ Dalea Baileyho.

Volume Three je přehlídkou 21 povídek víceméně známých jmen. Byť mnozí z autorů proslavených v anglicky mluvícím světě se k nám buď ještě nedostali vůbec (John Langnan, Stephen Graham

Joyce) nebo jen s odřenýma ušima, zásluhou třeba **Knihy hrůzy** (Reggie Oliver, Brian Hodge), nepovídkového **Valčíku s temnotou** (Mark Morris) nebo **Černých křídel Cthulhu** (Joseph S Pulver Sr.). Právě z Černých křídel je zde přetištěna povídka Normana Partridge „Nižší démoni“, „Skládací muž“ Joea R. Lansdalea se objevil v čísle 10/2015 časopisu XB-1. Potřetí jsou zde zastoupeni Laird Barron a Glen Hirshberg („Shomer“). Ilustraci na obálce tentokrát obstaral Američan Allen Williams.

Barron („Blackwood's Baby“) a Hirshberg („You Become the Neighborhood“) se objevují i ve čtvrtém díle (**Volume Four**). Společnost jim poprvé dělají velikáni Stephen King („Zelený bůžek bolesti“, který se česky objevil v antologii **Knihy hrůzy** a v autorově sbírce **Bazar zlých snů**) a Peter Straub. Čtyřka obsahuje celkem 18 povídek. Hned dvě napsal anglický objev Simon Bestwick. Kromě Kingovy povídky se česky objevila (v antologii **Knihy hrůzy**) ještě „Kořeny a vůbec“ Briana Hodge. Obálku opět namaloval Allen Williams. Zajímavostí je, že jednotlivé svazky řady postupně nabývají na objemu. První svazek čítal nějakých 320 stran, třetí již 360 a čtvrtý, i díky přízračné amazonské novele Petera Strauba „The Ballad of Ballard and Sandrine“ nabobtnal na bezmála 440 stran.

Do 460 stránkové páté (**Volume Five**) části řady

Ellen Datlow napsala hned 26 povídek a dvě básně. Jednu z básní, pro níž se nechal inspirovat románem *Dům na kopci* Shirley Jackson, napsal Kevin Mc Cann, druhou napsala Sandi Leibowitz. Prostor opět dostává Laird Barron („Frontier Death Song“), Hirshberg tentokrát vyšel naprázdno. Česky z povídek v této ročence vyšly dvě: „Little America“ Dana Chaona z důležité a u nás dost nedocenené antologie **Rej stínů: povídky k poctě Raye Bradburyho** a „Magdala Amygdala“ Lucy A. Snyder v XB-1 č. 10/2015. Ellen Datlow zjevně přišla na chuť Angličanu Garymu McMahanovi, kterému zde přetiskla hned dvě povídky (u nás McMahanovi vyšel pouze antarktisko-lovecraftovský „Hluboký ponor“ v XB-1 č. 7/2012) a vůbec je zde dán velký prostor současné anglické hororové škole, u nás prakticky neznámé (Adam Nevill, Conrad Williams, Stephen Bacon + Ramsey Campbell). Temnou ilustrací na obálku i tentokrát přispěl Allen Williams.

Do **Volume Six** se vešlo 23 povídek a jedna báseň. Laird Barron zde má povídku „Jaws of Saturn“. Z dalších známých jmen stojí za zmínku Kim Newman a Robert Shearman (oba s povídkami z antologie *Psycho-Mania!*) nebo Brian Hodge a Simon Clark. Ostatní příčky okupuje hodně nových jmen. Česky odsud vyšla pouze Gaimanova dvouapůlstránková povídka „Down to a Sunless Sea“ ve sbírce **Před-**

běžné varování (2015). Obálku tentokrát obstaral Francouz Pierre Droal.

Volume Seven tvoří 22 povídek a titulní ilustrace Brazilce Noisa Hokama. Ze známých jmen v antologii figuruje opět Laird Barron, kromě něj pak John Langan, Caitlín R. Kiernan nebo Orrin Grey, kterému XB-1 č. 10/2016 otiskla překlad jeho eseje o strašidelnosti horroru. Je zajímavé, jak se v současné povídkové tvorbě často pracuje s různými literárními mýty, jak se navazuje na tradice starších i novějších autorů. Zde je to patrné z výběru dvou povídek (Briana Evensona a Livie Llewellyn) z antologie *Letters to Lovecraft*, z povídky vybrané z antologie rozvíjející odkaz Chambersova „Krále ve žlutém“ (Cody Goodfellow) a Langanovy povídky „Ymir“ z antologie věnované mytologii a dílu Lairda Barrona. Z této části řady nebyla žádná povídka přeložena do češtiny. Ellen Datlow ve shrnutí roku však doporučuje například romány **Všemi dary obdarovaná** od M. R. Careyho (česky Host, 2016), trilogii *Jižní zóna* od Jeffa VanderMeera (česky 1. díl **Anihilace**, Argo, 2015 + 2. díl **Autorita**, Argo, 2017 +...) nebo román **V pasti** Joshe Malermana (česky *Zelený kocúr*, 2016).

Zatím poslední díl ročenky **Volume Eight** je po delší době poněkud kratší, má jen nějakých 360 stran. O obálku se tentokrát postaral Blake Malcer. Z dvaceti povídek vyšla v češtině jediná, „Čer-

ný pes“ od Neila Gaimana, příběh ze světa románu Američtí bohové. Objevila se v Gaimanově sbírce **Předběžné varování** (Polaris, 2015). Jinak jde o přehlídku i u nás docela známých jmen: kromě tradičního Lairda Barrona Adam Nevill, John Langnan či Brian Hodge. Pokračuje lovecraftovský trend, který po vzvednutí z před několika let ještě stále nevykazuje známky útlumu, zde je reprezentovaný již zmíněným Brianem Hodgem nebo Tamsyn Muirou s povídkou z antologie výlučně ženského lovecraftovského horroru „Dreams from the Witch House: Female Voices of Lovecraftian Horror“. Za zmínku jistě stojí i povídka „Underground Economy“ Johna Langana z antologie „Aickman’s Heirs“. V tomto případě jde o další případ knihy, kdy současní autoři vzdávají hold klasikovi, tentokrát tedy Robertu Aickmanovi; skvělý trend, hodný následování i u nás... i když tady je vlastně potřeba ještě přiblížit Aickmana samého. Z románů doporučených v předmluvě vyšly česky dva: **Hlava plná přízraků Paula Tremlyho** a **Právo nálezce** Stephen Kinga.

Devátý díl této hororové ročenky je v plánu na 20. června 2017.

Zajímavostí této série je, že některé její díly jsou aktuálně na americkém Amazonu v elektronické podobě dražší než v papírové. V Británii to vychází zhruba nastejno.

Ellen Datlow se však nevěnovala jen ročenkám, ale editovala i jednotlivé antologie.

Česky byla v roce 2009 vydána její hororová antologie **Doteky záhrobí** (The Dark: New Ghost Stories, 2003), v níž naleznete povídky např. Stepheny Gallagera, Tanith Lee, Ramsey Campbella, Joyce Carol Oates nebo v tomto článku již několikrát zmiňovaného Glena Hirshberga. Česky vyšla ještě v roce 1994 editorčina vůbec první sci-fi antologie tematicky zasvěcená sexu ve fantastické literatuře a mysteriózních příbězích **Alien Sex** (1990). Do tematického výběru povídek a básní svými chlípnými

vizemi přispěli např. Harlan Ellison, Pat Murphy, Lisa Tuttle nebo Richard Matheson.

V roce 2010 například editovala antologii **Darkness: Two Decades of Horror**, dále **Hauntings** (2013), **Lovecraft’s Monsters** a **The Cutting Room** (obě 2014), **The Monstrous** (2015) nebo **Nightmares** (2016). Ke společné práci s Terri Windling se opět uchýlila v roce 2016 při antologii **Queen Victoria’s of Spells**.

Za svou práci pro žánr a publikační činnost byla Ellen Datlow několikrát oceněna. Pyšní se hned několika Hugy za nejlepšího profesionálního editora (2002, 2005) a nejlepšího editora povídek (2009, 2010, 2012, 2014 a 2016). Cenu Hugo za nejlepší webové stránky získaly za dobu jejího vedení i stránky Scifiction (2005) a Wooden Rocket za nejlepší online časopis (2005). Kromě toho obdržela pět ocenění Bram Stoker Award, deset World Fantasy Award, dvanáct Locus Award pro nejlepší editorku, tři ceny Shirley Jackson a dvě International Horror Guild Awards za nejlepší antologie. Dvakrát jí hlavní cenu udělili čtenáři Science Fiction Chronicle. V roce 2007 byla vyhlášena příjemcem ocenění Karla Edwarda Wagnera udělovaného British Fantasy Convention za „vynikající příspěvek žánru“. O čtyři roky později obdržela Life Achievement Award od Horror Writers Association. V roce 2014 byla Ellen Datlow oceněna World Fantasy Award za celoživotní přínos.

V rozhovoru pro náš časopis, který si přečtete na jiném místě tohoto čísla Ellen Datlow tvrdí, že ukazatelem kvalitní antologie kromě jejího prodeje jsou i různá ocenění. Dá-li se to vztáhnout na samotného editora nebo editorku, zdá se, že právě ona je tím vhodným ukazatelem. Můžeme být rádi, že se část její dlouholeté a záslužné práce dostala i na pulty našich knihkupectví a doufejme, že ještě pár kousků v budoucnu přibude.

Honza Vojtíšek
Milan Žáček

30 dní dlouhá noc

Když píšete už dvaadvacáté číslo časopisu v řadě, nutně se dostáváte do stádia, kdy netušíte, co vše už se během těch let stránkami Howarda mihlo. Sice jsem si udělal rychlý vylučovací průzkum, ale je reálně možné, že jsme o této noční epizodě amerického městečka Barrow už psali. Co už, více pohledů se u takhle významného díla jistě hodí.

Scénář: Steve Niles

Kresba: Ben Templesmith

Vydavatel: Comics Centrum

Rok českého vydání: 2003

Napsal jsem, že obsahem tohoto komiksu je noční epizoda amerického městečka. To zní poměrně nevinně, ale další informace tomu dodají zcela jiný rozměr. Barrow se totiž nachází na Aljašce, na dalekém severu. Noc tu tak trvá celých třicet dní, což s sebou nese mnoho komplikací. Například se celý měsíc nemůže pít alkohol, což je peklo. Anebo se můžete snadno dostat do hledáčku upírů, kterým vyhovuje, že je co dvanáct hodin neprudí naše nejbližší hvězda. Což je sice peklo menší než absence alkoholu, ale jelikož jsou upíři hodně žízniví, úplná hitparáda to pro Barrowany nebude.

Navíc nejsou krvesajové žádní hlupáci a tak se na likvidaci městečka dokonale připraví. Odříznou cesty, ukradnou všechny mobilní telefony a vysílačky a zlikvidují jediný přístup na internet. Útok na ospalé městečko je pak zcela zdrcující a v průběhu prvních dnů je populace zdecimovaná na minimum. Zbývající se snaží přežít jak to jde a nastává ten moment, kdy se to teprve pořádně posere.

Bohužel tím nemyslím situaci přeživších, ale scénář komiksu, který ve své první třetině naprosto bezchybný, seznámí se sympatickými hrdiny a odhalí dokonalý upířský plán. Jenže pak se podělá a nástup konce je extrémně rychlý, značně nelogický a vůbec divný. Ovšem všechny ostatní aspekty 30 dnů dlouhé noci jsou vynikající.

Mám na mysli především kresbu, za kterou je odpovědný australan Ben Templesmith. Expresivní, výrazná výtvarná stránka komiksu je to, co jej udělalo kultovním a naprosto právem. Templesmith umí dokonale kombinovat černobílou, respektive šedě modravou depresi s rudými erupcemi krvavé brutality. Nedožrnné zasněžené pláně a unavené obličejy přeživších jsou tak střídány s jejich létajícími hlavami, topícími se ve všudypřítomné krvi. Navíc je výtvarné vyjádření nestandardní a nelibivé, s podivně pokrou-

cenými obličejy, rozšklebenými ústy a rozlétanými linkami - prostě nádhera. Všechno ostatní je na úkor kresby právem trochu upozaděno.

Přiznám se, že jsem do univerza 30 dnů dlouhé noci zatím nepronikl hlouběji, protože mě děsí představa, že by to dopadlo jako v případě filmových adaptací, kdy jednička je vizuálně úžasná záležitost se zajímavou mytologií, dvojka pak nudná sračka. O původním komiksu totiž mohu bez uzardění říci, že původní příběh polární noci v městečku Barrow je vizuálně úžasné čtení se zajímavě naznačenou mytologií, ale nepříliš šťastným příběhem, který se ve své druhé polovině dosti bortí. I tak je to více než dost pro dobrý komiks.

Roman Kroufek

To nejlepší z hororu a fantasy

Ellen Datlow a Terry Windling pokračují ve své záslužné práci na výběrové ročenice ve světě fantasy a hororových povídek. Navzdory čemukoliv níže napsanému, jde o práci záslužnou, pečlivou a kvalitní. A nám zbývá jen vděčnost, že z této rozsáhlé série byly přeloženy alespoň tři svazky. Toto je první překlad. 33 nejlepších povídek z oblasti hororu a fantasy od autorů a autorek z celého světa za rok 1992.

The Year's Best Fantasy and Horror – Sixth Annual Collection

Vydavatel: ABR, 1997

Počet stran: 540

S fantasy hororovými antologiemi je to někdy těžké. Milovníky a milovnice fantasy mohou znechucovat povídky hororové, někteří hororoví čtenáři a čtenářky se ke svému oblíbenému žánru musí prokousat povídkami, které jim nic neříkají a nudí je. Třeba jako hned první pohádka **Stříbro nebo zlato** Emmy Bull o tom, kterak mladičká čarodějnice jménem Luna Srpeček se zachráněným princem ke štěstí a lásce přijde. Nebo obyčejná pohádka bez pointy **Příběh nejstarší princezny** (A. S. Byatt) či námořní dobrodružství jednoho opičáka s ulitlým koncem **Námořník, který plul za sluncem** (Gene Wolfe).

Ale i díky pečlivému výběru Terry Windling zde jsou fantasy povídky, které dokáží zaujmout. Skvěle nenápadně mrazivý příběh **Dráteník** Jacka Cadyho je obyčejný, možná ani ne nijak fantaskní nebo přímočaře strašidelný, ale napsaný tak dobře, že z něj mrazí. Dobrý, spíše stylem, jakým je napsán, než samotným obsahem, je také **Homunkulus** Reginalda McKnighta. Zvláštním horrorem ve fantasy hávu je **Tajemství vraždy** Neila Gaimana. Kdesi zcela mimo žánrový rámec se jeví **Druhé přepadení pekařství** Haruki Murakamiho. Vůbec nešpatně napsaný lehce surrealistický příběh mladého manželství, ale do knihy jakoby tak nějak nezapadal.

Mnohem lépe na tom jsou povídky balancující na hranici obou žánrů. Povídky, které mohou být stejně fantasy jako horory, které jsou mrazivé ve své fantastičnosti, nadpřirozeně snové ve své surovosti. Patří mezi ně **Queequeg** Craiga Curtise, fantaskně lehce hororová podniková groteska o úskalích svérázných nadřízených i romanticky mrazivá městská legenda v literární podobě Charlese de Linta **Paní kostí**. Čistá nadpozemská fantazie o parku vedle chemické továrny s důraznou příměsí mrazení je **Hora origami** Nancy Farmer. Skvělá tajemná a mystická povídka, jak jen příběh spojený s Japonskem může být. Krásný příklad povídky, u které je úplně jedno, zda je fantasy nebo horrorem je **Vzpomínka na obchod s jízdními koly** Garry Killwortha. Může být úplně stejně mysteriózním fantasy jako mrazivě tajemným horrorem. To důležité, čím vás zasáhne, je totiž, jak je napsaná. A tahle je napsaná natolik výborně, že ji to řadí k nejlepším povídkám ročenky. Podobně jsou na tom i **Netopýři** Diane de Avalorce z jednoho starého mexického kostela, které ohrožuje snaha místních, udělat z něj turistů hodnou památku. Asi těžko lze určit mez, kdy Clive Barker překročil hranici z hororu do fantasy, v jeho případě temné fantasy. Jeho **Hermiona a měsíc** je čistý mezistupeň, stejně temně fantastický příběh o posmrtných problémech jako dojemně hororový rodinný příběh o lásce a pochopení. Nádherně pronikavé a pohlcující.

No a pak už nám zbývají *jen* ty horrory. Zabírají velmi příjemnou část antologie a kvalitativně se pohybují od potěšujícího průměru až k nádherným, strhujícím a mrazivým kouskům. Pojednejme o nich přesně v tomto řazení.

Prvním klasickým horrorem antologie je nepříjemný příběh jednoho svatebního fotografa **Glory** Nicholase Roylea. Horror spojený s focením zpravidla poskytuje sympatickou formu mrazení. Glory v tomto ohledu, navzdory své lehké nadprůměrnosti, nezklahe. Fotografování se věnuje i Ed Gorman v příběhu **Zrůdné desky**. V ryze realistickém horroru bez stopy nadpřirozena nejde o nic příjemného. Hlavní hrdina je totiž placen za to, aby fotil znetvořené děti. M. R. Scofield se vám příběhem **Zahrávat si...** možná trefí do vkusu. Asi to totiž možná znáte sami. Večírek lidí, kteří se vzájemně vůbec nemusí, jen se tváří, že jsou v pohodě, hrozně happy. A pak je napadne ta největší blbost na světě. A dobře jim tak. Příjemnou klasikou je i chmurně smutný příběh jednoho mladíka z ústavu **Pařeniště** Stephena Gallaghery. V antologii nechybí ani Graham Masterton se svým typicky táhle mrazivým příběhem o vztahu vnuka s dědečkem a jejich společném pohledu na okolní svět nazvaném **Neexistující šelma**. Dětsky mrazivé, závěr realisticky surový.

Na kvalitativním žebříčku poskočíme takřka nechutnou a velmi nepříjemnou podobou mateřské lásky a tepla rodinného krbu, kterou ve své povídce **Věčně hladový** zpracovává a nastiňuje Steve Rasnic Tem. Brrr. Skvělým začátkem na záchodě s panenkou začínají **Lidské pozůstatky** Edwarda Bryanta. I poté pak tato mrazivá a napínavá povídka funguje takřka jako rybářský háček, který se vám zasekne za ret a nepustí. Zvláštní psychologický příběh o jednom setkání lidí, kteří se nikdy předtím neviděli, ale přesto je spojuje společný zážitek. Horrorový žánr může operovat všemožnými démony a monstry, ale

ten největší strach vám naženou stejně vaši spoluobčané. Lidé. Jako v sousedském příběhu D. R. McBridea **Puja** o setkání se šilencem.

Na pomyslnou špici nejlepších hororů se pak po vašich rozdrásaných zádech a zdeprimovaných myslích vyšplhají čtyři povídky. Jednu z nich pro všechny, kdož mají fobii ze zubařů, napsal Christopher Fowler. Z jeho **Nedočkávého** vás budou nepříjemně brnět zuby ještě týden. Zubaři jsou totiž psychopati. Obzvláště, když jste nedočkaví. **Martyrium** je dvojitý pohled Joyce Carol Oates na podstatu existence bytí. Hnusným, zvráceným a nechutným pohledem. V tom nejpozitivnějším smyslu nejzvrácenější povídka antologie. **Hrobaři** Joe Haldemana jsou již sami o sobě, prostředím vietnamské války a zápletkou o skupince hrobařů, kteří se starají o mrtvolky mrazivým příběhem, kterému status hororové lahůdky dodávají poslední dvě věty. Tohle je vždycky zajímavé. V úvodním medailonku obě editorky píší něco ve stylu, že Robert Silverberg píše horrory v tradičním smyslu jen sporadicky, ale ve většině jeho tvorby najdeme hororové prvky. Příběh **Přichází a odchází** o objevujícím se a mizejícím domu, kterého si všimne abstinující narkoman je však syrová atmosférická hororová jízda non plus ultra, která se s přehledem řadí na nejčelnější příčku nejlepší povídky v knize.

Jak již bylo zmíněno, ročenkové výběry, navíc ještě balancující na hranici dvou dostatečně samostatných žánrů, skrývají nejedno úskalí. Dobrý editor, v tomto případě hned dvě editorky, ale dokáže tato úskalí překonat a zanechat ve vás po dočtení příjemný pocit. A chuť sáhnout po další podobné knize. Česky této knize vyšly ještě další dvě sestřičky. Neméně pestré, neméně uspokojující.

Honza Vojtíšek

Howard & HorrorCon vyhláší literární soutěž

KRVAVÝ BRÁ

666 slov včetně názvu a jména autora
Uzávěrka 6.6.
6 finalistů a 1 vítěz
Publikace v magazínu Howard
Vyhlášení na HorrorConu2017
Své noční můry pošlete na info@horrorcon.cz

Underworld: Blood Wars

Je mi jasné, že snažit se být aktuální u magazínu s čtvrtletní periodicitou je tak trochu kravina, ale stejně mi to nedá a alespoň polovinu recenzí vždy věnuji aktuálně vyšlým novinkám. Sám si tak můžu za to, že se v rámci těch vzácných chviliek, kdy je prostor sledovat horror, zabývám takovými píčovínami, jako je nejnovější díl série Underworld.

Režie: Anna Foerster
Scénář: Cory Goodman
Délka: 92 min
Původ: USA
Rok: 2016

Hrají: Kate Beckinsale, Theo James, Lara Pulver, Charles Dance

Jedná se už o páté filmové zastavení ve světě, který je velmi podobný tomu našemu, ale po nocích je zmítaný nekonečnou válkou mezi upíry a vlkodlaky. Tento díl porušuje nepsané pravidlo “jeden nový Underworld každé tři roky” a objevuje se pět let od posledního dobrodružství. Poznat to na něm však není.

Příběh pokračuje více méně tam, kde jsme minule skončili. Hlavní hrdinka, upírka Selene, je naháně-

ná jak svými soukmenovci, tak národem vlkodlaků, protože všichni chtějí získat její hybridní dceru, mající evidentně hromadu speciálních schopností. Bohužel ani Selene neví, kde holčičku hledat, a tak se děj soustředí také na stále více narůstající konflikt mezi rasami.

Na něm je asi nejzajímavější, že se z velké části odehrává v alternativní verzi České republiky, kde probíhala většina natáčení, a tak se našinec u filmu baví výrazně více než jeho americký kolega. Sídlo hlavní upírské rady je totiž na zámku Hluboká, který nejenže dostal ponurý vzhled, ale také cool zatahovací pancéřová okna, která se zavřou s každým úsvitem. Pro každého milovníka jižních Čech k nezaplacení. Bonusem pak je hojný výskyt českých herců na plátně, kdy nejvíce pozornosti pro sebe strhává jindy skvělá Zuzana Stivínová jako členka zmiňované rady upírů. Sice nemá tuším ani jednu repliku, ale na plátně je často a snaží se tvářit drsně jak jen to jde.

Jenže to je popravdě JEDINÝ klad celého filmu, který je jinak naprosto neuvěřitelnou sračkou. Zatímco minimálně první díl jsem si užil pro jeho Matrixem inspirovanou ponurost a sexy prdelku Kate Beckinsale v koženém obleku, tady už to tvrdit nemůžu. Atmosféra je ta tam a ačkoli je Kate stále kus ženy, pře-

ci jen ve čtyřiačtyřiceti letech už to není stejné jako tehdy. A zatímco za klesající sexappeal můžeme těžko někoho vinit, atmosféra a provedení své pachatele má. První dva Underworldy režíroval Len Wiseman, vyznávající chladné a agresivní pojetí a mimo jiné se během nich dostal hlavní hrdince do kalhotek. Po rozvodu touha točit společné snímky samozřejmě lehce upadla, a tak dostala šanci Anna Foerster, do té doby odpovědná spíš za seriálovou tvorbu. A je to znát. Vztahů a „překvapení“ je v novém Underworldu

hodně, ale ani jedno není natolik zajímavé, abych si na ně několik dní po projekci vzpomněl.

Na závěr mi dovoluje jeden ošklivý spoiler. Charles Dance, který v posledních dílech série plnil roli hlavního arciupíra, v novém Underworldu dělá to nejlepší, co jde. Tedy umírá. Zvažte, jestli by vás to také nebalilo více než celý snímek sledovat.

Roman Kroufek

Několik menších žánrových pavučinek aneb povídky do 333 slov

Každý má svůj kříž

Krzysztof T. Dąbrowski

Jel jsem do Lvova. Pronajal si pokoj. Unavený cestou odložil jsem prohlídku města na následující den a takřka okamžitě padl do postele.

V noci mě vzbudil hlad jako vlk. Hodně ospalý jsem se s ním pokusil bojovat převalováním se ze strany na stranu s nadějí, že spánek bude nakonec silnější.

Nic z toho nebylo – hlad vyhrál.

Svezl jsem se z postele a odmaširoval do kuchyně.

Ztuhl jsem, když jsem v ní zahlédl bledého chlapa.

„Ó, snídaně ke mně přišla sama,“ vycenil špičáky.

Upír! Opravdovský upír!

Rozhodl jsem se bránit. Na krku nosím křížek.

Chytil jsem ho a vystrčil před sebe.

„Nebude fungovat,“ zasmál se krvesaj. „My jsme tady pravoslavní. Máme jiný kříž.“

Ukázalo se, že prodělal mrtvici, upadl do kómatu a skončil na jipce. Po měsíci zemřel.

Od té doby jsem se bála i vlastního stínu. Čím déle jsem nespala, tím horší byl můj stav.

Utekl rok a žena ve smutečním se vrátila. Vzbudila jsem se uprostřed noci. Budík ukazoval 4:06. Otočila jsem se na bok a u postele stála ona. Sklonila se a já viděla její obličej zblízka. Byl smrtelně bílý, její zuby nelidsky veliké, oči vypouklé. Ruce měla spojené za zády a mlčky na mne hleděla. Přišla si pro mě.

Zařvala jsem hrůzou a náhle se probudila. Byl to jen sen. Rozhlédla jsem se po ložnici. Byla pryč.

Zpocená jsem padla zpět do postele a zhluboka vydechla. Otočila jsem se na bok a pohlédla na budík.

Bylo 4:05. Polilo mne horko, když v tom se ozval stisk kliky a zavržení dveří.

Matka

Alena Čadová

Než Erik umřel, měla jsem děsivý sen. Stál na střeše panelového domu a mával mi. Byl tak vysoko, že to vypadalo, jako by mi mával z nebe. Uklouzl a spadl ze střechy dolů. Polámal si obě nohy, skuhral bolestí a plival krev.

Ráno Erik zemřel v kómatu. Udusil se vlastní krví.

Pohřeb se konal týden před mými a Erikovými narozeninami. Býval by slavil šestatřicet.

Po pohřbu jsem trpěla nespavostí, přestože jsem byla k smrti vyčerpaná. Když se mi po několika dnech podařilo usnout, měla jsem noční můru o ženě ve smutečním. Stála v mé ložnici a když jsem ji zahlédla, natáhla paži a ukázala mi tři prsty. Děsivě se při tom zubila. Jen tam tak stála a řehtala se jako kůň. Zacpávala jsem si uši, abych ji neslyšela, a ona se mohla smíchy potřhat. Jako by jí dělalo radost, že mne k smrti vyděsila.

Přepadl mne strach z všudypřítomné smrti. Vzkaz ženy ve smutečním jsem si vyložila po svém. Zemrou tři lidé a Erik byl první z nich.

Na narozeniny mne čekalo nemilé překvapení. Ztratil se můj kamarád. Telefon měl vypnutý a od rána ho nikdo neviděl.

Mrazák

Diuk

Když přestalo pršet, Ulice se zahalila do tmy. Žena odhodila chmury, nudu, a šla se nechat do hospody přemlouvát k postelovým hrátkám textovkami, které měly v sobě romantiku jako ojetí trubkou.

Sníh na ulici se změnil v břechku, která jako žluč cáká lidem na kotníky. Ti cítí ve vzduchu kouř, někde hoří barák. Je daleko a stejně nebezpečnej jako přejetej pes, rodí se v něm plameny a ty mizí, mizí, tápají na kolenou.

Po ulici kráčí muž, smrdí podobně jako ten pes, schovává mobil a motor v jeho hlavě vrčí, vrčí, tápe mezi chutí a potřebou, zatímco žena vchází do lékárny, je nejistá, jistota dána neznámému člověku je stejně jistá jako padající mince. Kupuje kondomy, jen tak, pro jistotu, a odchází. Ulice to pozoruje zahalená ve tmě, mlčí, nedochází jí prostý strach lidí z kaluží, jak se jim vyhýbají, strach z neznámého, který odvádí myšlenky jinam stejně jako dětem pohled na tmu. Ulice je ve tmě a děti po ní nechodí.

Muž přichází domů, čeká na ženu, kontroluje mrazák, hledá v ledničce jídlo. Zase prší, déšť hasí plameny baráku, přejetej pes vrčí. Žena se blíží, déšť jí mění vlasy do myších ocásků, kapky vody stékají dolů po ulici, která jen přihlíží, jak vchází dovnitř k němu. Pach

zatuchliny, žena se nudí, ON pouští televizi, falešný úsměv vyvolává výsměch, muž se mračí, televize září, až oslepuje Ulici, která si je vědoma problému. Policie ječí, žena jde do kuchyně pro sklenici vody, je jí mdlo, něco cítí za ní, sperma na oblečení páchne, a policie ječí, otáčí se a ječí a policie ječí, pozdě k jekotu přijíždí, kapky krve stékají dolů, muž si dělá svoje, mrazák bručí a hlava se točí, sklání se pila a policie ječí, jako ohlušující siréna vábí sluch námořníka k myšlenkám na Ni, ale Ulice ji už nikdy neuvidí, kapky krve odtékají, kuchyň tmavne, mrazák bručí nenávisť k obsahu, záští k hlavě, trupu, nohám, a k ruce, ukazující prstem poslední gesto, kterým se zříká svého života.

Nejdivnější exorcismus

Krzysztof T. Dąbrowski

Světský exorcista vstoupil do místnosti, v níž přebýval démon. Cítil ho šestým smyslem. Přiblížil se k němu. Za chvíli se v temnotách rozlehlo syčení a na tváři ucítil horkou páru. Odskočil a zakřičel:

„Démone! Prikazuji ti odejít!“

Zaslechl sípavé zavytí.

„Odejdí! Propusť tu trpící duši!“

Syčení. Vytí. Temnota.

Náhle do pokoje vešla rozrušená Aneta. Rozsvítila světlo.

„Henry, probud' se!“ Zatlaskala mu těsně před nosem.

Henry se probral a chvíli se nepřítomně rozhlížel po pokoji.

„Co se...“

„Zase jsi byl náměsíčný a vymítal jsi starou žehličku po prababičce.“

V žehličce uvězněná rozpálená duše tiše zaplaka-la. Doufala, že snad tentokrát ji někdo zbaví utrpení.

Ouija

Krzysztof T. Dąbrowski

Chlapci vstoupili do pokoje, zhasli světlo a zapálili svíčky. Posadili se před tabulku ouijs. Chvíli se jen po sobě mlčky ohlíželi. Nakonec se nejstarší z bratrů rozhodl konat:

„No co, zkusit se má všechno, vyzkoušíme to!“

Zbylí dva pouze nejistě pokývli hlavami.

„Kurte Cobaine! Kurte Cobaine, vyvoláváme tě!“

Několik okamžiků se nic nedělo. Byli zklamáni, blízcí pochybám. Už toho chtěli nechat, když se náhle destička, sama od sebe, začala pohybovat po tabuli a zastavovat se na jednotlivých písmenech. Chlapci je třesoucími se hlasy četli s narůstajícím strachem:

„C-E-N-A... S-P-O-J-E-N-Í... S-T-O... Z-L-O-T-Ý-C-H... Z-A... M-I-N-U-T-U...“

„Ach, Bože, rodiče nás zabijí,“ vyjekl ten nejmladší a omdlel.

Smutná krása

Renata Bočková

Vešla jsem dovnitř a poprvé ji spatřila. Připadala mi hrozně opuštěná, a tak jsem k ní hned přistoupila. Upírala na mě své modravé oči a na její tváři jsem spatřila letmý náznak úsměvu. Možná, že se mi to jen zdálo, ale už jen tím si mě naklonila.

„Myslím, že to spolu zvládneme, co říkáš?“ řekla jsem a opatrně ze židle sundala bílé krajkové šaty.

„Ty přinesla dopoledne tvoje maminka. Budeš v nich překrásná. Vždycky jsem chtěla takové.“

Bála jsem se, abych tu krásu nepomačkala, nebo dokonce nepotrhalo. Nechala se obléknout celkem snadno, protože šaty byly vzadu na zip. Do pasu pak přišla velká růžová stuha.

„Patří ta mašle dopředu, nebo dozadu?“

Samozřejmě, že nevěděla. Tak jsem ji nechala vpředu, protože jinak by stejně nebyla vidět. Její černé střevičky se v umělém světle leskly. Vypadaly jako nové, snad i byly.

Pak jsem vzala hřeben a pomalu rozčesávala její zlaté lokny. Byly hladké a poddajné. Hodila by se do nich červená mašle, ale já měla jen růžovou. Stejně by se ani jiná k těm šatům nehodila.

Teď už byla úplně hotová. Vypadala, jako by šla k prvnímu přijímání. Celá v bílém. Nebo jako nevěsta. Pohladila jsem ji po ruce, a pak poodstoupila, abych se podívala na své dílo.

Snad všechny děti tady vypadají jako malí andělci. V jejich bledých tvářích se nezračí utrpení, nebo bolest, ale zdá se, jako by spaly. I ona spala. Husté vlasy lemovaly její tvář, oči nyní pevně zavřené a ústa semknutá. Lilie, jež spočívala v jejích nehybných dlaních, se utápěla v krajkách jejích šatů. Celé její tělo se v té černé rakvi ztrácelo a já zjistila, že je čas ji opustit a zanechat ji tu samotnou čekat, až si pro ni za chvíli přijdou.

Šepot lesa

Ivan Kučera

25. apríla

Pracujem pre ekologickú organizáciu. Lesná s. r. o. pred pár dňami načierno poslala stroje do Tôňovej – chránenej, odľahlej horskej oblasti oddelenej od civilizácie desiatky kilometrov nepriechodným terénom.

29. apríla

Stroje po sebe zanechávajú škody nevyčísliteľnej hodnoty. Pre niektorých Slovákov neplatia zákony. Smejú sa im do očí. Sú nad nimi. Majú prachy, známosti. Je mi z toho zle.

1. mája

V Tôňovej som našiel stovky zvalených stromov a 50 mŕtvol. Pozabíjali sa navzájom. Sekerami, nož-

mi, motorovými pítlami. Vo vlhkej klíme hnijú. Zostávajú kvôli výskumu.

2. mája

S chlapmi prišiel aj laborant s perfektne vybaveným stanom. S láskavým zvolením jeho rozkladajúcej mŕtvoly sa hrbím nad mikroskopom. V noci niečo obchádzalo tábor. Keď som tam namieril baterku, ušlo to. Svitá. Najbližšiu noc založím ohne; nech už to bolo čokoľvek, prichádza to v noci a bojí sa to svetla.

3. mája

Pavúčky. sotva viditeľné voľným okom. Žijú v Tõňovej tisíce rokov. Príroda si vždy nájde spôsob, akým bojovať proti našej dobyvačnosti. Pavúk sa hostiteľovi dostane do mozgu, nakladie vajíčka a uhynie. Mláďatá zničia centrálny nervový systém. Hostiteľ je agresívny, vidí svet v plameňoch. Viem to. Som infikovaný.

4. mája

Poznanie nevyhnutného konca je strašné, sústreďím sa preto na prácu. Konečne som pochopil, prečo sa skupinka zabarikadovala v obytnom kontajneri. Ostatní sa doňho dobýjali, ale potom to vzdali a pozabíjali sa navzájom. Tí vnútri zomreli na následky infekcie, prejavujúcej sa v záverečnom štádiu prasknutím lebky a vytečením mozgu (vinou choroby získava huspeninovú konzistenciu). Posledný odomkol a vyplazil sa von.

5. mája

Môj výskum sa chýli ku koncu. Aj choroba. Záznaky nechám svojim nasledovníkom. Musím ich varovať. Duní mi v hlave. Túžim po násilí. Ale viem to ovládať. Súvisí priebeh infekcie so stupňom inteligencie hostiteľa?

6. mája

Mýlil som sa. Nekončí sa to prasknutou lebkou. To je len dôsledok parazita, ktorý sa z lebky dostane von. V noci som ich videl. Všetkých 50. Doteraz boli v lese a rástli. Vycítili, že vo mne rastie ich brat. Nechali ma tak. Zajtra znova napíšem.

Tér

Roman Bílek

„Cesta je prach a šterk a udusaná hlína...“

„Vidím, chlapi, že vás dobrá nálada neopouští,“ pronesl majiteľ stavební firmy smerom ke trom cestárom. „To je fajn! Príjezdová cesta k tamté ratejne musí byť do večera hotová, tak sebou hodte! Zitra je sobota, tak si pak můžete vylít mozky, ale dneska zůstanete, dokud nebude hotovo!“

„Pičus napomádaný!“ plivl Lojzek smerom k odjíždějícímu BMW.

Jsou domy, které stojí po staletí. Mají historii, příběhy i tajemství. Vše, co je v nich ukryté, se snaží zůstat uchováno. Brání se novému, žijí z minulosti.

„Dáme cigáro a dojedeme těch posledních deset metrů. Stejně už se smráká“ prohodil k partákům Zdenál, když vyskakoval z cestářského auta.

„Máš recht, starouši. Už tak tu smrdíme jak mrtvola v márnici“ olízl Lájoš balenou cigaretu a naklonil se k Lojzkovi, který šmátral rukou v kapse.

„Už se vidím, jak u Závodníka sázím pivsony!“ vyvolil konečně Lojzek zapalovač a připálil partákovi.

„Myslíte, že tam někdo bydlí?“ máchl Zdenál cigaretou směrem k domu, za jehož věžičkami pomalu zacházelo rudé slunce. „Spíš to vypadá, že tu už dávno chcipl pes...“

„Jo, nebude tam ani co čórnout,“ zakřenil se Lájoš.

„Znalec promluvil,“ usmál se Zdenál a típl cigaretu. „Tak panáčci, plivněte si do rukávů, ať už jdeme do hajzlu.“

Z auta vytékal proud černého asfaltu, který za ním dva chlapi zkušeně rozhrnovali od patníku k patníku do úhledné roviny. Na smrad a hluk, který práci provázal, si všichni už dávno zvykli. Stejně jako na občasně zabublání táhnoucí se hmoty.

Nová cesta je prvním krokem k zapomnění starých časů. Kůže zalitá nepropustnou vrstvou již nebude moci dýchat.

Na novém *koberci* za muži, kteří již byli duchem v oblíbené hospodě, se začala zvedat černočerná silueta. Pomalu vzrůstala jako tsunami chystající se smést přímořské letoviště. Šero zhoustlo. Pracovní četu zahalil stín asfaltového pápěří. Vzduch ztěžkl. Čas se zastavil.

Tichem letní noci se slabě nesl rytmus pochodového marše, který i v bezvětrí vydávaly okenice starého domu. Opuštěný nákladák stál uprostřed desetimetrového nedokončeného úseku.

„...a zvedá chmýří, které zahubí.“

Tělo Satanovo

Kristina Haidingerová

Kostel Svaté Trojice, Rauma, Švédské království, 1640

Malý Timo ležel na studené tvrdé zemi a nemohl se hýbat. Pokusil se otevřít oči, ale podařilo se mu sotva nepatrně povytáhnout víčka. Pohled mu zastíraly řasy, ale konečně viděl. Zjistil, že je v kostele a že tu vedle něho leží i jeho dva kamarádi. Nevěděl

ale, jak dlouho a proč. Nejprve si vybavil odpornou chuť hostie z posledního přijímání. Byl by ji vyplivl, ale otec Luoma ho bedlivě sledoval, dokud chlapec tělo Páně nespokl.

Pak přišly strašlivé křeče. Timovi i jeho dvěma kamarádům se cestou domů udělalo tak nevolno, že rodičům nezbývalo než děti zbytek cesty nést.

Timo musel usnout, protože dál už si nic nepamatoval.

„Bože, co jsem to provedl?“ ozval se úzkostný hlas otce Luomy. Boží muž se skláněl nad chlapci a plakal. „To je Satanovo dílo,“ hlesl zoufale.

Hoch se znovu pokusil pohnout, alespoň trošičku. Musel dát otci najevo, že nespí! Že už je mu lépe!

Nedokázal to. Chtělo se mu plakat bezmocí. *Cožpak Satan zaklel mé tělo v kamennou sochu? To Satan byl v té hostii?*

Nemohl se zeptat.

A Boží muž se odvrátil.

Timo se ze všech sil pokusil nadechnout, z hrdla mu uniklo děsivé chrčení.

„Nesmí se probudit!“ poručil otec Luoma temnotě sakristie. „Musím je rychle spálit!“

Po Timově tváři se rozlila nějaká tekutina. Odporně páchla, ale chlapec se nezmohl ani na to, aby zavřel oči a zabránil jí tak zatéci pod víčka. Pachuť plnila jeho ústa, vlhko se vsakovalo do odění a rozstříkovalo se i všude kolem.

Ticho temnoty prořízl zvuk křesadla.

Jako padající kometa se nad nehybnými chlapci rozzářila pochodeň.

Ne, otče, ne! křičel Timo. Křičel bez hlesu.

A jeho prochládlé tělo objalo teplo. Plameny mu hravě poskakovaly před očima, cítil pach hořících vlasů. Timovu kůži požíral ukrutný žár. Vyšlehl z puklých očí, z otevřených němých úst...

Chlapec se modlil. Prosil o milost v ohnivém chřtánu pekla.

Dosud nehybné tělo se zkroutilo a uvěznilo v sobě stále žijící bytost.

Už navždy.

Útok

Honza Vojtíšek

Zvedl ovladač a líně zmáčkli tlačítko. Obrazovka se rozzářila. Promluvila:

„Vítejte v zábavné soutěži Bystré oko. Představíme vám dovolenkové video Martina Týce, v němž se jeho dcera stane obětí loupeživých želv.“

„Bylo to zvláštní,“ změnila televize hlas, „ale kdokoliv vlezl do vody, okamžitě k němu připlavaly a pokoušely se z něj sundat, cokoliv šlo: plavky, hodinky, dokonce i potápěčské brýle. Trvalo to celý den...“

Pohnul prstem a obrazovka mrkla.

„... k události došlo dnes brzy ráno. Ze stanu oběti prý z ničeho nic zazněl výstřel. Když syn mrtvého nakoukl dovnitř, objevil svého otce s prostře-

lenou hlavou. Dle jeho slov v pušce byla zamotaná užovka a v popruzích otcova batohu dva ježci. Jak došlo k výstřelu, se můžeme jen dohadovat, s největší pravděpodobností však jde o politováníhodnou nehodu.“

Stejně zrudně jako znechuceně televizi vypnul. Naprosté ticho ho překvapilo.

Otočil se.

Loriho klec byla otevřená. A prázdná...

V temných vodách si ťa nájde

Milan Vričan

Odkedy opustili parkovisko Black & White klubu nezavrela ústa a keď mu vo svojom štvorminútovom monológu náhle položila otázku ako to chce urobiť, okamžite zareagoval. Laktom ju nabral do ľavej časti tváre s takou vervou, až jej hlava odletela naproti bočnému sklu. Bol to poriadny náraz, ale okno našťastie nepoľavilo. Dúfal, že ani lebka.

Noc bola jasná, čo mu vyhovovalo. Mohol zhasnúť stretávacie svetlá hneď za poslednou budovou chátrajúceho družstva a pod tmavým rubášom bezpečne dôjsť až sem, na pokraj civilizácie. Tak to predsa plánoval už nejaký čas. Zovrel volant oboma rukami, koženú obruč pritom stisol tak mocne akoby ju chcel uškrtiť. Dlane sa mu nadmerne potili.

Z myšlienok pozvoľna zaostril na čelné sklo. „Je špinavé,“ zašepkal. *Kompletne-zasrané-od-múch.* Priehľadnosť plochy narúšali roztrúsené fliačky rozbitých hmyzích teličok. Zajtra sa bude musieť zastaviť na Slovnaftke. V prvom rade samozrejme vybaví bezvýznamnú sťažnosť voči jeho osobe v kancelárii u Ondreja Tomana, potom hodí do seba obed v pizzerii Valdagno a nakoniec si teda spraví zastávku na pumpe. Vlni tam už o takomto čase šantili brigádničky.

A Gabriela.

Pri spomienke na ňu pocítil vzrušenie. Pokožka lesklá od potu, výstrih zdobený tetovaním. Zaujala ho vôňou, ktorú so sebou priniesla, keď sa zdvihla zo stoličky vedľa vchodových dverí a podišla k nemu. Ťažký smrad benzínu, usadený kdesi hlboko v hrdle, prebila osviežujúcim citrónovým odérom.

„Môžem vám ho umyť?“ prehovorila tým najsladším hlasom aký v živote počul. Okamžite dole ožil. *Aj vyleštit', cukríček, aj vyleštit'.*

Šľahol blesk a zrazu naňho pozerala z jamy s očami utopenými v dažďovej vode. Premkol ho pocit, akoby ho za zátylok schmatla ľadová ruka. Otriasol sa. Prijemná jazda k vrcholu skončila ľadovou sprchou.

Bez váhania vypol klimatizáciu a keď si otvoril okienko, stále cítil vzdialený pach mokrej hlíny. Pach čerstvého hrobu, pomyslel si.

Skôr než zaradil rýchlosť a kolesá zišli z asfaltky na poľnú cestu, dievča vedľa neho začalo prichádzať k sebe.

„Já-án?“ zakvílilo.

„Čoskoro sme tam, Kristína.“ *Príznačné meno.*

V čierňave pred nimi v tichosti plynula očistná rieka.

Všichni jedna rodina

Alena Čadová

Jmenuju se Miki. Je mi deset. Bydlím s mámou v novém bytě. Museli jsme se přestěhovat, protože táta teď chce bydlet s jinou paní.

Tatínek mi chybí. Mámu mám rád, ale hodně na mě křičí. Hlavně proto, že si nechci hrát s Pepinem.

Nesnáším ho, protože mi bere věci a chová se divně. Máma říká, že jsme všichni jedna rodina a musíme se mít rádi. Pepin ale rodina není. Vůbec nevypadá jako normální kluk a je celý den zavřený ve skříni. Máma říká, že je Pepin hodně nemocný, a proto vypadá jinak, a že až budu velký, pochopím, že za svůj vzhled nemůže. Podle mě ale Pepin není člověk. Viděl jsem už dřív nemocné děti, třeba u doktora v čekárně, a jako Pepin rozhodně nevypadaly. Máma říká, že jako starší bráška bych měl být na Pepina hodný.

Jednou jsem slyšel tatínka, jak mámě říká, že ‚měla dát Pepina pryč‘. Máma se na něj za to zlobí. Já ale myslím, že měl tatínek pravdu. Radši bych bydlel s tatínkem než s Pepinem. Nesnáším, když mi Pepin leze do pokoje. Všechno, na co sáhne, je poslintané nebo od krve. Jednou jsem odešel na záchod a Pepin mi mezitím sežral všechny voskovky. To přece děti nedělají, leda by byly úplně hloupé. Já myslím, že si maminka tak moc přála druhé dítě, že Pepina našla někde ve smetí a vzala si ho domů, i když jí tatínek říkal, ať ho dá pryč.

Pepin ani nechodí do školy, jenom já musím. A všechen nepořádek, co doma dělá, musím taky uklízet já. Ani nesmím nikomu ve škole o Pepinovi říct. Stejně bych o něm nikomu neříkal. Stydím se za to, že s námi takový debil bydlí.

Máma říká, že smát se postiženým je hloupé. Podle mě je ale máma úplně slepá. Pořád říká, jak je Pepin krásný, i když vypadá furt stejně – jako mimino vytažené z břicha, zmačkané a od krve. Jen už trochu vyrostl.

Výpadek paměti

Petr Boček

Miloslav Zubík

Pavel Winter měl podivné tušení od chvíle, kdy zabouchl domovní dveře. Takový ten mrazivý pocit, že něco zásadního neudělal. Ale věci z kufru auta přeci vyndal, garáž za sebou zamkl a nic dalšího ho nenapadlo. Dokonce se mu zazdalo, že jeho mozgovna na sebe náhle vzala podobu klasické žárovky:

taková byla nesnesitelná lehkost myšlenkové prázdnoty.

Tu však začal brzy vytěšňovat slastný chtíč. Ale ten se, pravda, koncentroval kdesi níže. Shodil ze sebe kabát a načal lahev kvalitního destilátu. Pak si povolil pásek u kalhot a s mocným vydechnutím se labužnický uvelebil na gauči. Z aktovky vyňal stříbřitý disk zapůjčený kolegou Janákem, prý roztomile prásácké péčko. Tak se příjemně rozjel večer slaměného vdovce.

Ráno ho probudil chlad. Probral se nahý na pozvráceném koberci, hlavu jako střep.

Ještě že funguje ten termostat, jinak by tady zmrazil, uvědomil si při pohledu na venkovní teploměr, který ukazoval dobrých mínus dvacet.

Koukl na mobil: je čtvrt na osm. Má to jen taktak, rychle do auta a hrrr do práce. Jinak bude průšvih.

V temnotě garáže, stojící stranou domu, zacvakalo centrální zamykání a on se sesul na sedačku, sotva se dotýkáje půlkami promrzlého potahu.

„Sakra!“ vydechl obláček páry, když mu u pasu zavibroval mobil.

„Ahoj,“ pronesl rozespale.

Žena. Jasně, kontrola. Jako by byl nějaký blbec.

„Jo, všechno je ou kej. Nikdo mě nezavraždil, nevykradli nás, barák nevylítl do vzduchu, nevyhořeli jsme...“

Odpověď mu byl veselý smích. Vida, bude se na ni nakonec snad i těšit.

„Co!?“

Teď něco pronesla a on to špatně slyšel. Nebo to naopak slyšel až příliš dobře a jen nevěřil svým uším.

„Co Kristýnka?“ Tak zněla ta otázka.

V ten okamžik ho pohltil ledový děs.

Pohlédl do zpětného zrcátka.

Teď už si byl jistý, že včera opravdu na něco zapomněl. Na cosi skutečně podstatného...

V sedačce nehybně spočívala dvouletá dcerka s jinovatkou na řasách zavřených očí.

Usnula včera po cestě a on...

„Pavle! Pavlééé! Pavlééé!“ bzučel pod pedály pohozený mobil a karosérii rozvibrovaly křeče hystericky vzlykajícího člověka.

Ženy, které nepolykají semeno

Roman Bílek

Když přišel Leo domů, párty byla v plném proudu. Manželka pořádala pravidelný *dámský dýchánek*. Kávička a probírání všech důležitých věcí jako móda, nákupy, slevové akce, diety... už skončila. Probíhala fáze dvě – juchání, muzika, tanečky. Chtěl si vzít věci na golf a vypadnout. Byl však polapen. Rozjeté divoženky ho vtáhly do víru dění. Tančily s ním, objímaly a pusinkovaly. Skončil na gauči, kde jej obklopily a začaly hladit. Rozepínat košili i poklopec. Znervóznil, když neviděl svou ženu, ale vysmeknout se mu nepodařilo. Stáhly mu kalhoty. Svě vzrušení neměl jak zakrýt. Zavřel oči a myslel na něco jiného. Když chtěl utišit vzrušení nebo oddálit ejakulaci, myslel na svou babičku, jak s pečlivostí ukládala zuby do skleničky. Už jako malému mu to přišlo děsivé. Cítil, jak na něj jedna obkročmo nasedla a zasunula si ho. Vytréštil oči, ale přišla úleva. Jeho mužství si pomalu vychutnávala manželka Ester. Čtyři kamarádky nevyklidily pozice. Byl jako v klinči, ale tak rozkošném, že si to dosud neuměl představit. Usmál se na ženu, zaklonil hlavu a přivřel oči. Sténal vzrušením. Pak ucítil strašnou bolest v ústech. Ester držela v rukou láhev vína, kterou mu prudce vrazila do úst. Cítil, že se mu drolí zuby. Na chvíli ucítil měděnou pachutí krve. Poté mu víno počalo proudit do krku. Začal se dusit.

„Polykej, ty děvko!“ šeptala mu vzrušeně do ucha. Dno láhve tlačila dlaní stále hlouběji do krku.

„Vím, že se ti to takhle líbí, couro!“ dodala lascivně a kousla ho do lalůčku.

Navalovalo se mu a z očí tryskaly slzy. Dusil se. Zkoušel se vymanit, ale byl v kleštích. Docházel mu dech a přes slzami rozmazaný zrak viděl siluetu své ženy. Už neměl sílu vzdorovat. Chroptěl a opouštělo ho vědomí. Nastala tma.

Leovo tělo se přestalo cukat. Ženy se po sobě navzájem podívaly. Ester se dvěma prsty dotkla Leoovy krční tepny. Zúžila oči jako kočka. Chvilíčku cítila nekonečnou vděčnost. Odtáhla ruku a pohlédla na ženu po své pravici.

„A teď pojedeme za tím tvým análním, Natali.“

Překlad polských povídek: Honza Vojtišek

Tomáš Melich

„Jsem pětadvacetiletý grafický designér, žijící a pracující v Brně, kde momentálně vzniká většina mé práce.

Má první fotka vznikla v roce 2012 a od té doby jsem prošel mnoha fázemi přístupu k fotografii, ať už jde o vizuální, technickou nebo obsahovou stránku. V posledních letech se z fotografií stává spíše foto-

grafika, zajímám se také o ilustraci, a okrajově i audiovizí a animaci.

Rád hledám magická místa a dělám je ještě magičtějšími a surreálnějšími. Miluji přírodu, opuštěné domy, zachycuji atmosféru a snažím se do těchto okamžiků dostat část sebe.“

Proti proudu: Mortuary

Tobe Hooper ve své tvorbě projel všechny možné škály. Natočil jeden z nejuvřískanějších a pocitově nejnepříjemnějších hororů (nejen) sedmdesátých let, kterým v podstatě definoval nový subžánr a položil jeho základy, jednu z nejlepších a nejstrašidelnějších kingovských adaptací a jeden z nejznámějších áčkově se tvářících mainstreamových hororů. Pravda, ten hodně smrdí producentem Spielbergem a už nejen šepem se tvrdí, že mu Steven údajně vypomáhal i na režisérské sesli, ale tak horké to zase nebude. Všechno Spielberg natočit nemohl, a kdyby jo, asi by Hoopera nenechali v titulcích jako režiséra. Mám Hoopera, i právě pro výše napsané, rád, přesto uznávám, že natočil i špatné filmy. Třeba *Night Terrors* (1993). Nemyslím si to však o **Mortuary** (2005), filmu, který je dle mého názoru zbytečně podceňován, a nemůžu se dokonce ubránit čistě subjektivní-

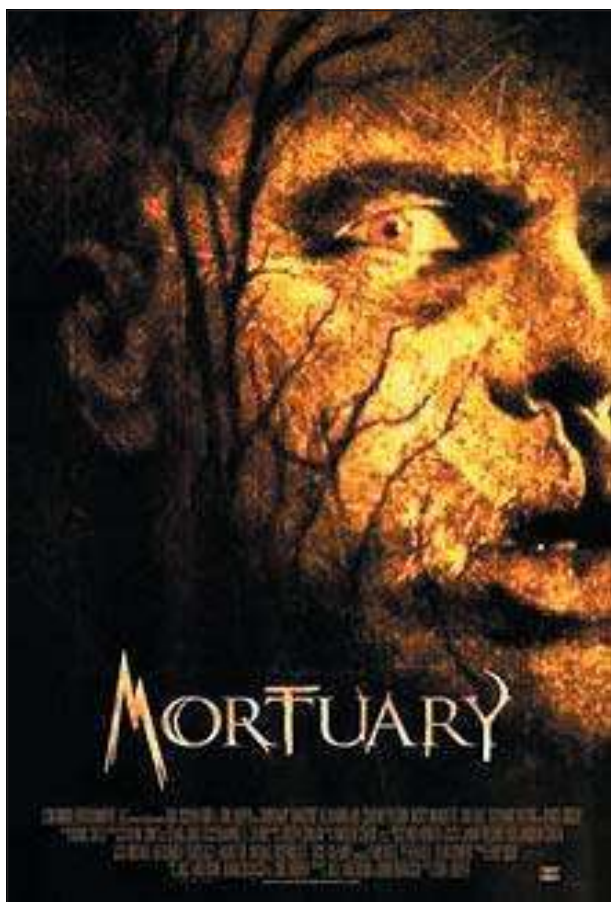
mu pocitu, že se jeho nízké hodnocení spíše jen veze na vlně obecného hejtování současného Hoopera.

Pravda, příběh vdovy Leslie Doyle, která se se svými dvěma dětmi (pubertálním výrostkem Jonathanelem a malou dcerou Jamie) nastěhuje do rozpadající se márnice na okraji jednoho zapadlého maloměsta, kde chtějí začít nový život, se sice kvalitativně *The Texas Chain Saw Massacre* (1974), televizního *Sallem's Lot* (1979) ani popcornovému *Poltergeist* (1982) nevyrovná, přesto z něj jde cítit žánrový kumšt. Márnice i okolní hřbitov totiž skrývají své tajemství. Klasickou starou strašidelnou legendu o podivínském chlápkuvi a jakousi matérii, která živé i mrtvé mění v zombie podobné bytosti. Nehledě k jakémusi mechu nebo čemusi podobnému, co obrůstá náhlým životem kypící márnici.

Z tohoto všeho, a příměsi nejednou až pitoreskně mrazivého humoru, natočil Tobe Hooper, o dvacet let později než měl, právě **Mortuary**. Ano, o dvacet let později z tohoto filmu totiž smrdí osmdesátky na sto honů, a když jsem ho viděl poprvé, musel jsem si rok jeho vzniku, ke svému překvapení, překontrolovat. I proto trochu nechápu ta nízká hodnocení.

Vždyť přeci pro přesně takové horory jsme si počátkem devadesátek chodili do videopůjčoven. Přesně podobné obaly a anotace nám slibovali zajímavé a zábavné večerní chvilky u videa. U podobně laděných filmů mnozí formovali svůj zájem o hororový žánr.

Hooper stále ctí klasiku a žánrové postupy. Navléká je do moderního hávu, ale pořád operuje s povedenými maskami a zajímavými scénami, nejen co se triků, ale i atmosféry týče. Ta se mu místý, v kontrastu k levnosti filmu a již zmíněnému humoru, daří až překvapivě funkčně. Z potencionálně průměrného námětu ždímá, co jde, doslova do poslední kapky a v potěšitelné míře kombinuje (černý) humor s bizarností a atmosférou. Z toho prostě více vymáčknout nešlo. Nechutné vzájemné zvracení do úst. Scény z pracovní části márnice, kde se matka, v podání stále sympatické Denise Crosby z *Pet Sematary* (1989), pokouší připravit mrtvolu k pohřbu, jsou prostě parádní a napínavé. Hlášky některých postav jsou zábavné a večere u Doyleů příjemně kombinuje napínavé mrazení s nepříjemně bizarní komikou. Ně-

kteří postavy se po proměně sice pohybují na hranici karikatury, ale nepůsobí takhle (a třeba již v osmdesátkách takhle nepůsobila) spousta zombie? To nenápadné či přímo okaté pomrkávání, spojující humor se strachem. Nejednou (a i v tomto filmu) úspěšně a funkční?

Známějším jménem je sice snad jen právě Denise Crosby, Mortuary jinak ale operují nejen zajímavými postavami – neustále se mrazivě chechtajícím prodejcem domu počínaje, přes jednu hlášku neustále opakujícího puberťáka až po policistu trochu zaseklého ve svém poslání, kombinace posledních dvou po proměně je velmi zábavná – ale i hereckým obsazením. Herci typově sedí svým postavám, od blondýny, přes dceru majitelky bistra až po Doylovic děti. Jonathan je přesně ten lehce spratkovitě sympatický puberťák od vás ze sousedství, maličká Jamie se pak jeví jediným výrazným negativem filmu. Směje se tak nesympaticky a nepříjemně, že jí přejete smrt jako první.

S vědomím, že Mortuary není na výši Hooperovic nejlepších žánrových špeků, dokáže tento jeho zatím (doufejme) předposlední režisérský kousek v mnoha ohledech mile překvapit. Alespoň nás, neúzkoprsé.

Honza Vojtíšek

Obchádzá nás temnota: Ivan Kučera

Kolem nás se dějí věci podivné. Některé jdou střízlivě nebo racionálně vysvětlit, z jiných tuhne krev v žilách. A u těch je větší legrace, protože v mnoha případech o těchto podivnostech vznikají mýty a legendy, povídky, které straší malé děti nebo baví při temných večerech u ohně, na stanování a táborech. Když jsme byli mladí, rádi jsme hrůzostrašné povídky vyprávěli ostatním. Přiznejme si, že horory, které vystupují z nekonečného okolí kolem nás, děsí více, než ty, kde vystupují duchové, kteří shazují vázy nebo cinkají lžičkami. Nebo vraždící maniaci u vás doma? To je trochu klišé. Ale to, co všechno může být venku za oknem, v lese nebo třeba i na vašem sídlišti. To si kolikrát ani nedokážete představit. To nás možná děsí nejvíc.

Vydavatel: Hydra, 2016
Počet stran: 142

V povídkové knížce Ivana Kučery (*1981) se s takovými příběhy setkáte. S příběhy o plíživém neznámu, o tom co je tam někde venku, to z čeho máme ten nepříjemný strach, bušení srdce a nejradši bychom byli pěkně doma pod peřinou. Ano, celkově nás ten moderní svět docela semlel a přestali jsme dávat pozor, všimát si okolí, zda se neděje něco divného. Člověk, který zná prostředí, kde žije, ho po čase přestane sledovat. Zato když se dostane někam poprvé, najednou začne slyšet zvuky a věci, ze kterých mu bývá hodně nepříjemně.

Obchádzá nás temnota je útlá sbírka obsahující jedenáct povídek. Ty nám mají připomenout, že tam někde venku je ZLO. To ZLO ví a sleduje vás na každém kroku. Může být plíživé, nebo agresivní, různých tvarů a forem, ale je tam a čeká na příležitost. Občas se mu tak povede získat naivní oběť ovlivněnou povrchní dobou. Policie je pak častokrát bezradná, nebo nad absurditou či abnormalitou vysvětlení kroutí hlavou. Zlo má totiž v knize podobu odhodlaných zvířat, kingovských klaunů, mrznoucího deště, mlhy plné obřích hlav či charismatického řidiče kamiónu.

Povídky jsou krátké, ale nesmírně čtivé a dokáží vás na těch několika stránkách upoutat. Autorovi kolikrát stačí dvě věty a už vás chytí za pačesy a nepustí. Povídky mají rychlý spád, celou knížku smlsnete za pár hodin. Já osobně jsem si to dávkoval, vždy před spaním jednu, po celých jedenáct večerů. Nejvíce mě zaujala dost kontroverzní povídka s jednoduchým názvem **Prasa** (oceněná cenou Béla 2011), která vypráví

o rozmazleném, agresivním praseti, které pomalu, ale jistě užírá jednoho chudáka. Zaživa. Jistě. Tam venku je to otázka přežití a vždycky vyhraje ten silnější. To je přírodní výběr. Ale i tak ještě teď mám „husiu kožu“. Brr. Podobně jsem se cítil v povídce **Bagrovisko**. Když si představím, že bych se měl tady v Česku jít koupat někde s krokodýlem? No teda! Krom zvířecích potvor mě zaujala i první povídka s úžasným názvem **Ovonivač**. Vězte, že každý má doma jednoho takového a ten vám „ovonia“ všecko, co jste zapomněli dát do ledničky. Fuj! A taky si musím zjistit, zda se mi u nás po sídlišti taky neprochází takový nějaký „Růžový miláčik“, jako v povídce **Záhradkárska osada**.

V povídkách si Ivan Kučera libuje v monstrech, většinou těch zvířecích, lidských, ale také tajemných a trýznivých, těch které nevidíme. Je poznat silná inspirace v současném mistru hororů – Stephenu Kingovi, nicméně autor si jeho styl jen „očuchal“ či „ovonial“, chcete-li a přidal tomu špetku slovenského stylu a humoru. Ne, že by mi povídky trhaly bránci, spíš naopak, ale častokrát jsem se nad vysvětlitelným usmál a to i přesto, že mě z něj solidně mrazilo.

S Ivanem Kučerou jsem se seznámil díky povídce **Na chvíli zhmotnené šialenstvo**, která se objevila v Prvním Almanachu Vlčí Boudy a poté díky antologii **66+6 hororů ve sto slovech**. S autorem jsem se nikdy nesetkal, ale dle jeho stylu vyprávění a umístění všech povídek do krajů vlastní domoviny, jsem usoudil, že je to patriot. Jakožto Čech jsem s jeho slovenčinou neměl sebemenší problém a jsem rád, že se vyhýbá lokálním nářečím. Čtení jeho povídek je nenáročné a i když jsem se občas zasekl nad významem v jazyce našich bratrů, rozhodně to nějak neobtěžovalo, ba naopak. Je až smutné, že mladší generace mají ke slovenčině takový špatný vztah.

Obchádza nás temnota je skvělá hororová sbírka, která umí vyvolat husté mrazení, protože nám servíruje příběhy o tom, co nás děsí nejvíc. To, co na mě čeká, až vylezu ze svého teplého domova a nedá mi pokoj. Autor tady trefil hřebík na hlavičku a musím říct, že na mě to fungovalo. Najednou si totiž uvědomíte, že nechcete neozbrojeni jít ani s košem. Já osobně už vím, že plavat někam na zapomenutý ostrov uprostřed Štěrkovny (přírodní koupaliště nedaleko Ostravy), trajdat v neznámém lese po setmění, či chodit píchat holky do zchátralé záhradkárské osady se nevyplácí. Dokonce pokud na mě budete neočekávaně zvonit po desáté večer, tak vám neotevřu. A basta!

Jan Kohoutek

OBCHÁDZA nás TEMNOTA

zbiierka hororových poviedok

nájdete na:
martinus.sk
martinus.cz
megaknihy.sk
megaknihy.cz

Ivan Kučera

LIMBO

Herní recenze v Howardu se skoro nikdy netýkají tématu čísla, ale teď, teď je pravý čas to změnit! A tak jsem velmi rád, že vám můžu představit Spider Solitaire.

Vývojář: Playdead
Rok vydání: 2010

Tak. A úvodní vtípek bychom měli.

Samozřejmě o Spider Solitaire vám vůbec nic neřeknu, protože jsem to v životě nehrál a vůbec netuším, zda jsou v něm nějakí pavouci, takže se na názor na tuhle hru zeptejte svého znuďeného vrátného, nebo znuďené prodavačky ve večerce. Nicméně úvodní vtípek tam není zbytečně, opravdu jsem se

snažil přijít na nějakou hru, ve které by se vyskytovali pavouci, a to nejen jako dekorace. Hledal jsem, myslím, podstoupil jsem očistnou cestu do Tibetu, vytrhl jsem si 874 vlasů a výsledek nulový. Pak mě to ale jednou při škrubání křídýlek mouchám trklo. Trkla mě hra jménem **Limbo**, která sice není o pavoucích, ale jedny z nejlepších zážitků ve hře zažijete právě s nimi.

Limbo je artově laděná hopsačka, která vyšla roku 2010 na Xbox 360, kde ovšem sklídila takové ovace, že netrvalo dlouho a rozšířila se na všechny další herní konzole, PC a také mobilní telefony, tedy pokud nemáte v mobilu Windows jako já, to si Limbo samozřejmě nezahrajete. Nic si nezahrajete.

Při prvním spuštění hry vás trkne do očí pade-

LIMBO

sát odstínu šedi čili jednoduše řečeno, hra je černobílá, což vůbec není na škodu, protože právě černobílé prostředí a množství (černých) detailů rozvášní vaši fantazii a tvoří tak šedesát procent celkové atmosféry hry. Na druhou stranu, hra sice působí umělecky, nicméně není to žádný Béla Tarr, je to něco jako byste pustili přátelům černobílé Rockyho trojku a tvrdili, že je to umělecký film. Objevíte se jako bezejmenný klučička uprostřed lesů, které nevypadají příliš normálně. Celkově má hra vyznění jako abstraktní noční můra, ze které se neprobudíte, abyste si mohli jít vyždímat svoje pročůrané pyžámko. Váš první úkol je jednoduchý, musíte se postavit. Ok, splněno. Vzhledem k tomu že k ovládní téhle hry si vystačíte s tak čtyřmi čudlíky, nebyl to příliš těžký úkol. Hratelnost pak spočívá v tom, že krom obligátního hopsání narážíte neustále na různé překážky a logické (či trochu méně logické) hádanky, které procvičí vaše myšlení, ale i reflexy. Na druhou stranu, s největší pravděpodobností při většině hádanek zemřete a ne jednou. Zpočátku je to taková klasika, odtáhni bednu, abys ji mohl použít pro výskok někam výš, opatrně něco přeskákej a tak podobně. Tady musím zmínit jednu věc a tou je, že Limbo je vhodné i pro víkendové hráče, či obecně pro lidi, co hrají sporadicky. Ze začátku je to opravdu jednoduché a hezky vás to naláká, abyste pokračovali, přičemž obtížnost puzzlů roste a roste. Ale jelikož jste už nalákáni, chcete pokračovat dál. Osobně jsem nejvíc nesnášel, když se mi do hlavy zažralo cosi jako mozkožrout, což vám na hodně dlouhou chvíli rozhodí ovládní, a to zrovna v situacích, kdy se to opravdu nehodí. Co se týče víkendových hráčů, vzpomínám si, že kolega z práce hru hrál se svým prťavým synem, kterému se to zpočátku líbilo. Sice se umíralo jako na běžícím páse, ale vzhledem ke grafickému zpracování nejsou smrti až tak explicitní. Do té doby, než přišlo první setkání s pavoukem. Obřím pavoukem, který našeho klučíka napíchne, což i přes absenci krve působí značně brutálně. Kolegův synek už Limbo hrát nechtěl. Ale nemějte obavy, s obřímí pavouky se v Limbu potkáte vícekrát a pokud hru hrajete poprvé, užijete si křupavých smrtí do sytosti, protože porazit pavouka není jednoduchá záležitost. Na druhou stranu, to, že se po smrti vrátíte jen o kousíček

zpátky, hru značně zjednodušuje. Pokud tedy na některém místě ve tři ráno neumřete v poslední chvíli po sto padesáté a nezačnete čelem mlátit do klávesnice až z ní lítá celá abeceda.

Limbo tedy funguje na principu dalších puzzle hopsaček, které jsou založeny na umírání a opětovném pokusu o zdolání překážky jako třeba známý Meat Boy. Na druhou stranu, na rozdíl od ostatních se Limbo bere docela vážně, a to taky proto, že byť v průběhu hry příběh není nijak vyobrazen, vy přesto vnímáte, že tam nějaký je a cítíte, že to nebude zrovna vrchol vtipnosti, ale opravdu vážné drámo. Co vás čeká ke konci hry vám samozřejmě spoilerovat nemůžu, ale zase od toho nečekejte závěr, u kterého probřečíte patnáct kapesníků. Ale příběh tam je.

Další podstatnou částí atmosféry je hudební a zvukový podkres. Ten hudební se skládá především z ambientních melodií, které si sice nezapamatujete, ale při hraní jste rádi, že tam jsou. Co se týče zvuků, krom realistických masáží bubínku při smrti postavy jsou tady různé tajemné huššš a překvapivě vuššš a sporadicky nějaký vuudrž. No dobře, o nějakou hudbu či ruchy tady příliš nejde a klidně to můžete hrát s vypnutým zvukem. Je to fajn, ale nepotřebujete to.

Limbo není horror. Ale taky jím je. Nemůžu si pomoci, ale atmosféra hry je prostě mrazivá, jsou tam obří pavouci, hlavní hrdina umře v jedné minutě víc-krát než Jason Vorhees ve všech filmech dohromady a prostředí je občas doslova famózní. Vždycky mě baví, jak někdo v jednoduché grafice dokáže vytvořit epické scenérie bez použití 3D 4K nextgen laserových magnetů s pětistý megapixely. Pokud nehrajete hru a najde se večer, kdy opravdu nemáte co dělat, otevřete si třeba pívko a Limbo vyzkoušejte. I když to třeba nedohrajete, rozhodně se po dobu hraní nebudete nudit, a navíc je to rozhodně lepší a hodnotnější zábava než hry typu „spoj tři“, nebo random farmářeni, což jsou asi nejčastěji hrané hry nehráči. No a pokud hru hrajete, tak jste to sem pravděpodobně ani nedočetli, protože tak notoricky známou hru jako Limbo jistě znáte.

Martin Skuřok

Rybka

Vratislav Kopecký

Každé ráno je můj budík nastavený na 8:00. Již několik let se mi však s železnou pravidelností daří probouzet se několik minut před jeho zazvoněním. V mezidobí se snažím vytěžit maximum z několika chvil polospánku ukončeného jeho syntetickým tónem a vnímat teplé a vláčné tělo své manželky, ležící vedle mne, která dnes evidentně vstává o něco později. V tyhle chvíle si vždy se zavřenýma očima detailně představuji svět bez mé přítomnosti. Všechno zůstává stejné, jenom já neexistuji. Bavím se tím, představuji si pohyb v ulicích, detaily našeho společného bytu s velkým akváriem, provoz společnosti na vývoj a testování softwaru, kde pracuji, místo ve vagonu metra, které je i přes ranní špičku neobsazené, neboť bych na něm seděl já, který nejsem.

Nejinak se tomu děje i dnes. Po zazvonění budíku prudce vstávám, při tom pohladím ještě spící tělo vedle mne. První půlhodinu po probuzení obvykle na nic nemyslím. Když jsme si s manželkou ještě povídali, věnovali jsme ranní čas praktickým přípravám večerního programu, plánujeme nákupu a tak dále. V posledních několika dnech jsem si však všiml, že manželka na mé snahy začít konverzaci nereaguje. Po několika marných pokusech o navázání hovoru jsem se spokojil s tichým soužitím beze slov, občas si pouze se zalíbením prohlížím manželčinu pěknou štíhlou postavu v různých pozicích, těším se z jejího příjemného neutuchajícího dechu a pěkné a hladké pleti, kterou občas záměrně, či mimoděk pohladím, opět však bez jakékoliv odezvy.

*

Mé zaměstnání je vzdálené zhruba dvacet minut metrem. Tento čas obvykle věnuji praktickým úvahám. Občas se mi stane, že přejezdu stanici a dorazím pozdě. Přestože sdílím kancelář s jinými lidmi, nikdo si toho však nevšimne. Při testování softwaru obvykle já ani mí kolegové nevěnujeme pozornost okolí. Potravou mého pracovního času jsou elektronické požadavky, které do mého inboxu spadnou z Belgie, já provedu jejich analýzu a dále deleguji jednotlivé na Malajce a Indy, kteří zařídí vlastní rutinní test. Výsledky testů se následně sejdou u mne, já je zkonsoliduji a pošlu zpět s komentářem do Belgie. Vše pobíhá v interním firemním systému, aniž bych

musel cokoliv verbálně řešit s jinými kolegy. Můj den obvykle uteče velice rychle.

Přestože proti svému současnému stavu nemám větších výhrad, čas od času mne popadne touha něco změnit, vymanit se ze stereotypu a načerpat nový zážitek v jakékoliv podobě. Obvykle ji řeším tak, že se s fotoaparátem vydám na nějaké zajímavé místo. Odjakživa mne lákaly opuštěné budovy, takže vlastním celkem obsáhlou sbírku fotografií opuštěných domů, nádraží, sídlišť, mostů a dalších míst vesměs městského charakteru. Občas při realizaci své touhy podstupuji riziko, například při přelézání děr v polorozpadlých konstrukcích starých budov, dávání si pozor na utržené dráty vysokého napětí třeba na nádražích. V porovnání s novým přírůstkem fotografické sbírky považuji tato rizika za přijatelná, i když občas člověku celkem zkomplikují život. Jako nedávno, kdy jsem šplhal po starých schodech opuštěného hotelu a mezi třetím a čtvrtým patrem se celé schodiště pode mnou zřítilo. Ze záplavy sutě jsem se byl schopný až překvapivě rychle a snadno vyhrabat a ještě jsem udělal několik zajímavých fotografií. Když jsem je doma chtěl ukázat manželce, nemluvila se mnou, pravděpodobně mi měla za zlé bezdůvodné riskování kvůli pár snímkům. Občas díky svému koníčku zachytím zajímavé věci, i když jejich zajímavost vlastně nedokážu posoudit, neboť své fotografie obvykle nikomu dalšímu neukazuji.

Nejinak je tomu i dnes. Po odsezení dopoledne při testech chování nové řady terminálu na platební karty (mám dojem, že ty samé testy jsem už několikrát prováděl) se zvedám ke krátké procházce ulicemi Karlína na oběd. Již několik let vycházím pravidelně okolo 11:40 až 11:45 do nepříliš vzdálené restaurace na jídlo, pouze si nyní nedokážu vzpomenout, co konkrétně si objednávat. Přestože je v tuto dobu všude díky skupinám lidí z místních kancelářských komplexů rušno, díky tomu že chodím sám, podaří se mi v restauraci sehnat obvyklé klidné místo u zadního stolu. Všiml jsem si, že v posledních několika dnech mne úplně opustila chuť k jídlu. Nemí dobré, aby tělo strádalo, ze setrvačnosti tedy v konzumaci pokračuji.

Dnes mne však obsluha v restauraci ignoruje. Pravděpodobně díky velkému provozu v čase oběda. Po několika marných pokusech o přivolání servírky, končící naprostým nezájmem se tedy beze slova

zvedám a mířím zpět do kanceláře. Na ulici se musím vyhýbat procházejícím lidem. Připadá mi, že v poslední době si přestávají dávat pozor na cestu a očekávají, že se jim ostatní budou vyhýbat. V jednu chvíli jsem se málem srazil s rychle procházejícími dvěma muži v obleku, kteří se objevili z vedlejší uličky, aniž by moji přítomnost brali na vědomí. Přestože bych přísahal, že jsme se nemohli vyhnout, oba muži se mihli skrze mne a bez jakékoliv reakce pokračovali nezměněným tempem v chůzi i hovorů dále. Stejně jako kdykoliv předtím jsem je vypustil z hlavy a vrátil se do kanceláře k testování softwaru.

Odpoledne uplynulo obvyklým způsobem, udělal jsem si pořádek ve jménech spolupracujících malajských kolegů, kteří se v několikaměsíčních intervalech střídají. Ani jednoho z nich jsem nikdy neviděl osobně, pouze jednou za čas změním oslovení v pracovní komunikaci a vše plyne stejným tempem dále. Všiml jsem si, že doposud spolupracující Malajec je ode dneška nahrazen jiným, který nastoupil zhruba před týdnem a během této krátké chvíle převzal agendu svého kolegy. Úderem šesté hodiny se zvedám a jedu domů. Po cestě vždy nakoupím v malém vietnamském obchodě potraviny na večer. Obvykle nakupuji pečivo, sýr a okurku. Dnes však registruji změnu, neboť při mém pravidelném nákupu mne ignoruje i drobná Vietnamka u kasy, která je jinak vždy neutrálně usměvavá. Nepřikládám tomu pozornost, nákup tedy nechávám na místě a mířím do našeho společného bytu.

Po odemknutí dveří mne zasáhne vlna ticha. Manželka pracuje na směny a obvykle se vrací až pozdě večer, mám tedy pozdní odpoledne jen pro sebe. Vždy hned po příchodu domů krmím rybky ve velkém akváriu a krátce si je prohlížím, zdali je vše v pořádku. Rybky jsou jako obvykle čilé, ale namísto deseti jsem se však dopočítal pouze devíti neonek. Jedna pravděpodobně uhynula. Vzhledem k tomu, jak jsou rybky malé, se občas stane, že některá zmizí, aniž bych našel jakoukoli příčinu, či následek takového zmizení.

Usedám k počítači do staré kancelářské židle a prohlížím si fotografie z mého posledního výletu. V lesích nedaleko Prahy jsem objevil zchátralý hotel, pravděpodobně z období první republiky. Hotel stojí ve skalnaté krajině u rybníka, paradoxně hned vedle používané silnice. Při prohlížení fotografií s rozpadlými stěnami, dírami ve stropě a v podlaze a v neposlední řadě i zříceného schodiště si představuji, jak asi celé místo vypadalo v době svého provozu. Vidím paprsky večerního slunce, které šikmo dopadají na balkon hotelu, na kterém sedí hoteloví hosté, po dni stráveném procházkami v lesích příjemně unaveni se slibnou vyhlídkou večerního programu. Představy jsou tak reálné, že na fotografiích skutečně namísto prázdnoty a děr tuto scénu detailně vidím. Má obrazotvornost pracuje na plné obrátky. Přestože představy nejsou nepříjemné, odtrhávám oči od monitoru.

Najednou však těsně přede mnou vidím ve vzduchu plavat chybějící neonku. Rybka se k mému údivu pohybuje prostorem pokoje jako by to byla voda, se známými trhaně plachými pohyby a stejnou svítivě modrou barvou. V jednu chvíli rybka vpluje do vitríny ve skříni, prozkoumá ji a následně vpluje zpět do prostoru pokoje. Nic podobného jsem v životě neviděl. S úžasem vstávám od počítače a snažím se rybku chytit holýma rukama. Rybka je však mrštná a mým pokusům o chycení do dlaně čelí podobně jako například komár rychlým uhýbáním do všech stran. Po několika marných pokusech tedy rybku nechávám dále plout pokojem a sleduji, jak její drobné modré tělo postupně těká nad postelí, pronikne do několika dalších vitrín a nakonec zůstává kroužit okolo lustru. Ten rybka nyní zvědavě okusuje.

Nedokážu se ničemu divit příliš dlouho. Usedám do křesla a nechávám rybku dále plout pokojem. Beru věci tak, jak jsou. Pouze doufám, že drobné tělo uhynulé neony příliš neznečistilo akvárium. Přitom se mi vybavuje mé vlastní tělo v potměnlém a desítky let ztichlém hotelu, zasypané pod nedávno zříceným schodištěm.

Vratislav Kopecký (*1985) se narodil v Praze, kde později vystudoval VŠE. Odjakživa jej fascinovala variabilita, subjektivita a tajemná, často i temná zákoutí lidské mysli. Největší inspirací je mu život sám, nebo při bližším pohledu má i banální situace hluboký podtext. Svě dílo definuje jako psychologicko-naturalistickou komediální fikci. Povídka **Rybka** je ukázkou z autorovy na letošní rok připravované povídkové sbírky, na níž se ilustracemi budou podílet She Nayana a Sandro Dragoj.

Antologie současného světového horroru

ZA TEBOU

Masterton

Czartoryski

Poch

Meyer

Kučera

Zielińska

Štefko

Lee

Boček & Zubík

Radecki

Blažek

Hrivnáková

Olver

Doseděl

Cichowlas

Zábrodský

Smith

Vojtíšek

Blach

Vričan

Antologie dvaceti povídkových ukávek moderního domácího i zahraničního horroru vychází u příležitosti pěti let existence a vydání dvacátého čísla časopisu Howard. Jde o výběr nejzajímavějších povídek publikovaných v prv-

ních dvaceti číslech. Pestrá paleta žánru, ať už v oblasti atmosféry, zápletky nebo formy. Objednávejte u nakladatelství Golden dog (www.goldendog.cz) nebo na kontaktu Howarda (howardhorror666@gmail.com).

O pavoucích a strachu

„Jestli mě něco děsí stonásobně víc, než pavouk, který sedí na zdi jako gotická dekorace, je to pavouk, který se jakkoli hýbe.“

Rozhovor s člověkem trpícím arachnofobií v pavoučím čísle prostě chybět nesmí. Naskytla se nám možnost, udělat rozhovor s jistou slečnou, ukázalo se však, že její arachnofobie je tak velká, že se o pavoucích odmítá dokonce i bavit. Pak jsme ale zjistili, že máme arachnofobičku přímo v howardovském okruhu a to jednu z našich ilustrátorek Helenu Štěpánovou. Tak se ji Honza Vojtíšek pokusil lapit do pavučiny otázek.

Vybavíš si, kdy sis uvědomila, že tvůj vztah s pavouky nebude zrovna pozitivní a příjemná záležitost? Byl to náhlý a rozhodný pocit nebo dlouhodobá záležitost?

Jako prťě jsem se bála tří věcí: pavouků, vlčích máků a tulipánů. Ten strach z pavouků mi bohužel zůstal. Nějak si nepamatuji, že bych se jich někdy nebála, ani si nevybavuji moment, kdy mě nějaký arachnid vyděsil poprvé. Mamka tvrdí, že za to může moje pratetička, která měla z pavouků hrůzu a rozpovídala se přede mnou o tom, jak pavouci koušou. Já si to nepamatuji, ale je možné, že to sešlo nějakou roli, byť kousnutí jako takového jsem se nikdy nijak zvlášť nebála. Pomyšlení, že mě nějaký pavouk kousne, mi vždycky vadilo podstatně méně, než pomyšlení, že se po mně prostě jen projde.

Projevuje se tvá arachnofobie spíše strachem nebo odporem či nechutenstvím?

Hnus nebo odpor v tom roli nehraje – zato ten pocit „něčeho tísnivého“, ten ano. Pavouk lezoucí po stěně ve mně vyvolává podobné reakce jako kvalitní duchařský horror. Je to jako zírat na pochodující oko Odjinud.

Dokázala bys specifikovat, co přesně tě na pavoucích děsí nebo ti je nepříjemné?

Těžko říct. Asi jejich jinakost a stavba jejich těl. Zvířátek se obecně nebojím ani neštítím – jedinou výjimkou jsou pavouci, pavoukovci – a některé druhy hmyzu. Takže za to asi může ta jejich členěná končetinatost, způsob a rytmus jejich pohybu...

Co se děje při tvém setkání s pavoukem, tedy když zjistíš, že je pavouk ve tvé blízkosti? Jak se to projevuje? Nějaká „veselá“ historka?

Mráz po zádech, zrychlený tep, husí kůže a srdce až v krku – pokud je to opravdu děsivý exemplář. Pokud je to něco menšího, případně v situaci, kde mi relativní blízkost pavouka až tak nevadí (což bývá zpravidla někde venku), je to prostě jenom nepříjemné. Jak moc nepříjemné to je, to už závisí na konkrétní situaci. Nemám sice až takový problém přejít po mostě, kde je zábradlí plné křížáků, ale pokud vítr vydouvá všechny ty pavučiny mým směrem, anebo pokud jsou zrovna všichni ti pavouci hodně čilí, ten mráz po zádech mi bude běhat taky. Jindy mamka musela nahonem brzdit u krajnice, protože po stropě

auta se začal proměnovat pavouk (nebyl nijak zvlášť velký, nakolik se pamatuji) a když moji kulminující paniku řidič i spolujezdec vesele ignorovali asi minutu, zatímco pavouk změnil směr a začal si to štrádovat ke mně, jala jsem se v plné rychlosti vystupovat, a to směrem do vozovky. Prostě zkrat. Ocitnout se v uzavřeném prostoru s akčním pavoukovcem a minimem místa k manévrování, to je pro mě absolutní noční můra – a v danou chvíli mě opustilo nejen veškeré racionální uvažování, ale i pud sebezáchovy.

Závisí míra tvého strachu nebo odporu k pavoukům na jejich velikosti?

Na velikosti, na druhu a na okolnostech. Skákavky dávám úplně v pohodě. Pokoutníci mě naprosto děsí už při průměrných rozměrech. Ale obecně platí, že čím větší, tím víc brrr, zejména pokud nemám

možnost taktického ústupu. Když pomenu těch pár sklípkanů, které jsem obdivovala přes sklo terárka, největší mrchu jsem zatím potkala v Hong Kongu – a je fakt, že se z toho ošívám ještě teď. Hong Kong je místy hojně zalesněný a jsou lokality, např. Lamma nebo Lantau, které jsou známy výskytem nefil chluponohých. Pravda, tak velké, jako to, co se dá běžně potkat třeba na Filipínách, ty hongkongské mrchy nejspíš nejsou – ale velké jsou dost. Většinou je naštěstí nevidíte, pokud po nich vysloveně nepásejte – ale o to horší je ten nevyhnutelný moment, kdy si nějaké všimnete. První, kterou jsem zaznamenala já, byla naštěstí zhruba pět metrů ode mě, ale stejně jsem se zastavila div ne uprostřed kroku a musela jsem se hodně kontrolovat, abych nezačala strachy jektat zuby. Naštěstí jsem ji neměla přímo v cestě, jinak bych se asi musela obrátit a jít přenocovat buď na pláž, anebo si chytit trajekt zpátky na Central. Druhé blízké setkání jsem absolvovala u kamarádky na zahradě. To už jsem se (poté, co nefila prokázala absolutní nechuť se jakkoli projevit nebo pohnout) odvážila okukovat tak z půl metru a pořídila pár fotek. (Pak pavoučice zlehka zašvihala první levou přední, já uskočila o půl druhého metru a málem přistála v jezírku s Koi kapry). Na každý pád bylo tohle to absolutně nejstrašidelnější, co jsem za víkend na Lamma Islandu zažila – a to jsem se během téhož víkendu potkala se dvěma jedovatými hady a rodinkou divokých kanců (uprostřed noci mezi hroby). Známý,

kteří na Lamma Islandu bydlí už pár let, a je taky arachnofob, tvrdil, že člověk si zvykne, protože prostě musí – ale že doteď nadskakuje pěkně vysoko, pokud na nějakou tu osminohou potvoru narazí hodně zblízka, anebo když to zrovna moc nečeká.

Pokoušíš se s tím nějak bojovat, vyrovnat?

Ano. Od útlého věku žiji ve starých barácích, kde se to pavouky jen hemží – a úplně se jich zbavit nedá. Svoji arachnofobii bych sice neoznačila za bůhvíjak extrémní, ale na to, aby mi různými způsoby komplikovala život, je silná dost. A pochopitelně mě nebetyčně irituje ten moment absentující kontroly. Nechat se totálně vykolejit něčím tak neškodným, jako je exemplář druhu *tegenaria domestica*, ne větší, než dvoukačka, to je prostě k vzteku a k pláči. Nezřídká se mi například přes léto stává, že spím v křesle v kuchyni zkroucená jak paragraf, protože jsem v pokoji objevila pokoutníka a po ruce nebyl nikdo, kdo by ho vynesl (pavouky, pravda, občas likviduji, když mi jde o klidný spánek – ale někdy mě svědomí nenechá – a jindy likvidace prostě není možná). A chlubit jako kuriozitou se tím nedá, protože je to jedna z nejběžnějších fobií vůbec, a když se k ní přiznáte, kór jste-li ženská, vypadáte jako stereotypní outlocitná hysterka z blbého kresleného vtipu. Takže už léta se svou fobií bojuji. Spíš neúspěšně, i když nemůžu říct, že bych pokrok vůbec neudělala.

Pomáhá pavoučí exterminace?

Pomáhá, ale je to nouzové řešení. Mrtví pavouci mají tu nespornou výhodu, že prostě zůstanou, kde jsou, a nehrozí, že se přemístí do vaší postele nebo do vašeho hrnku s čajem – nebo nedejbože přímo na vás. Exterminace ale není jednoduchá věc. I když pomínu, že pavouky prostě likviduji nerada, pořád zůstává problém se zvolením nějaké té schůdné metody. Pro mě není nijak zvlášť schůdná žádná z dostupných cest. Jít na pavouka s plácačkou (nebo pantoflí nebo novinami) se bojím. Když se pavouka pokoušíte rozmáznout a netrefíte ho (a já se skoro nikdy netrefím), obvykle ho vyprovokujete k pohybu; a jestli mě něco děsí stonásobně víc, než pavouk, který sedí na zdi jako gotická dekorace, je to pavouk, který se jakkoli hýbe. Představa, jak se pokouším pavouka něčím fláknout, je vždy okamžitě následována představou, jak pavouk ráně úspěšně uniká – a pak se hnán spravedlivým rozhořčením a primordiální zlobou žene rovnou na mě (kecám, primordiální zlobu v tom nehledám – ale když pavouk při úprku spadne ze stěny na zátěžák, nezřídká se fakt vydá zhruba mým směrem; případně se rozhodne prchat na strop a v tom případě jsem ale úplně v háji, protože strop v mém pokoji je velmi vysoký a pavouci, kteří se po něm procházejí, se z něj občas taky rádi spouštějí, případně z něj padají). Prostě, plácačka nepřipadá v úvahu. Pokud se odhodlám k vraždě, pak jedině chemickou cestou. I to má

svoje rizika (zejména větší pavouci občas uběhnou kus cesty, než začne chemie účinkovat), ale především to učiní místnost poněkud neobyvatelnou i pro mě, protože smrad insekticidních přípravků snáším jen o málo lépe, než pavouky. (A jestli jste někdy viděli pavouka chcípat na zásah nějakým tím jedem ve spreji, jistě sami víte, že je to dost smutný pohled a člověk si pak připadá jako strašná, strašná sketa). Exterminace krátkodobě uleví, ale dost to kurví karmu. I proto se tomu snažím spíš vyhnout.

Existuje hned několik tzv. pavoučích horrorů, v nichž figurují realističtí pavouci i zmutovaní pavouci dovedení ad absurdum. Koukáš na ně? Máš nějaký oblíbený?

Na pavoučí horory koukám ráda, když na ně narazím v TV nebo ve zlevněných DVDčkách, případně pokud mi někdo nějaký doporučí, i když sama je aktivně nevyhledávám. Dost mě baví **Eight Legged Freaks**, což je prostě ohromně vtipný film. Fobické reakce u něj ale nemívám, na to je moc nadsazený. Film s obrpavouky velikosti kamionu ve mně vyvolává zhruba tytéž reakce jako film s jakýmkoli jiným srovnatelně velkým monstrem – a to i v případě, že ti pavouci jinak působí poměrně realisticky. Můj absolutní favorit je **Arachnophobia**. U té mi fakt běhá mráz po těle, protože v ní dochází ke scénám a situacím, které vypadají a probíhají dost povědomě a uvěřitelně – anebo připomínají scénáře a představy, kterých se jako arachnofob děším.

Je něco, co se ti na pavoučích líbí nebo čím tě fascinují?

Fascinace patří k mojí fobii skoro odjakživa. Vlastně mám pavouky ráda. Jsem arachnofilní arachnofob. Jsem dost zvědavé stvoření – a cokoli, co ve mně vyvolává tak silnou reakci, mě pochopitelně zajímá. Už léta mě baví o pavoučích číst, sledovat dokumenty o nich v TV, případně si je jen tak googlit a prohlížet si obrázky a videa. Ne, že bych se při tom sledování videí na youtube imrvé neošivala a ne, že by se mi potom občas nezdály dost blbé sny, ale koneckonců jsem hororový fanda, takže není zas takovým překvapením, že mě baví se bát.

Děkujeme za rozhovor

Earth vs. the Spider

Zdá se, jako by to bylo před mnoha staletími. Ale pravda je taková, že relativně nedávno, na přelomu tisíciletí, byl každý hororový snímek, který se k našinci dostal, kvitován s povděkem. Pokud jste tedy chtěli kupovat originály.

Režie: Scott Ziehl

Scénář: Max Enscoe, Chuck Konzelman, Cary Solomon, Annie DeYoung

Délka: 90 min

Původ: USA

Rok: 2001

Hrají: Dan Aykroyd, Devon Gummersall, Amelia Heinle, Theresa Russeell, John Cho

Zajímavým zjevením té doby bylo uvedení série snímků, spojených společnou myšlenkou. Ačkoli byly všechny moderně pojaté, odkazovaly svými názvy na klasická americká béčka a pod hlavičkou „Creature features“ zaštitěnou jménem Stana Wilsona se soustředily především na kvalitně provedené animatronické triky. Ty filmy byly zajímavé v mnoha ohledech. Byly vytvářeny cíleně pro Cinemax a, ačkoli přebíraly názvy snímků z produkce American International Pictures, bylo od začátku jasné, že nepůjde ani v nejmenším o remaky. Spojení peněz velkého televizního kanálu a invence mistra Wilsona pak dala vzniknout několika zajímavým kouskům.

Prvním z nich byl právě **Earth vs. the Spider**, u nás trochu neoriginálně uváděný jako Pavoučí nestvůra. Hlavní hrdina, noční hlídač v biologické laboratoři, v něm prochází prakticky stejným *originem* jako Spiderman. A jelikož se autoři nemohli dostat do copyrightových tahanic, a zároveň chtěli ze svého titulního hrdiny udělat fanouška komiksu, uvádí na plátno zcela nového superhrdinu. Ten samozřejmě vznikl působením pavouka a jeho lidský fanoušek se mu pokusí ve snímku vyrovnat tím, že si zcela vědomě do žíly vpíchne superpavoučí sérum.

Jelikož nejsme u Marvelu, je jasné, že nové superschopnosti nebudou o lezení

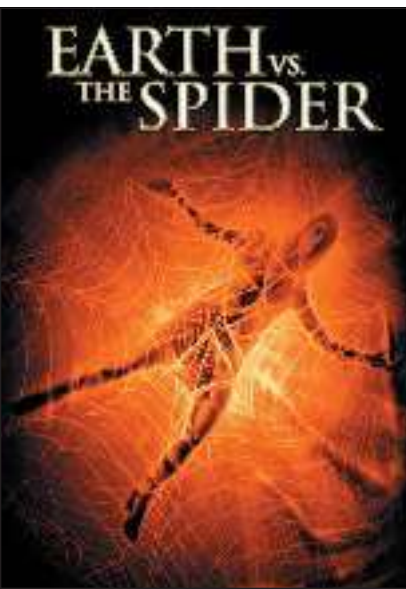
po zdech, ale mnohem spíše o zabíjení lidí, motání je do pavučiny a věčně neukojitelném hladu. Namísto superhrdiny z něj tak roste monstrum, které pavučiny vystřeluje z podivného otvoru na hrudi a z úst podle potřeby vystrkuje hnusné obdoby chelicer. Ty jsou extrémně vtipné hlavně v momentě, kdy hrdina vede rozhovor přes zavřené dveře se svou mňam mňam sousedkou. Jsou totiž udělané naprosto skvěle. Což lze ostatně říci o všech tricích, které v **Earth vs. the Spider** najdeme. Samozřejmě za ně není odpovědný přímo božský Stan, ale je hezky vidět, že lidé z jeho týmu to prostě s reálnými rekvizitami uměli.

A to je nakonec asi největší deviza snímku. Zatímco příběh a výkony jsou, včetně kulaťoučkého Dana Aykroyda, spíše podprůměrné, triky od doby uvedení nezestály ani trošičku. Naopak, ve světle toho, že dnes je naprosto vše malované na počítači, bychom si jich měli cenit ještě více.

Jsem si vědom toho, že **Earth vs. the Spider** dost nadhodnocuji, ale i po druhém zhlédnutí jsem měl pocit, že koukám na pohodové béčko, které diváka ničím neuráží a přesně ví, čím chce být.

Roman Kroufek

Osm nohou strachu

Domácí pracovnu mi v bytě tvoří roh místnosti. Mám tu svůj stůl, na něm notebook a hromadu různých papírů, knížek a poznámkových bloků, židli a lampu. V rohu, někde ve výšce mých očí, když sedím a píšu, si udělal pavučinku pavouk. Taková větší tečka s dlouhýma nohama. Dost často jen nehybně stojí a sleduje mě při práci. Málokdy jej zahlédnu v pohybu. Nedal jsem mu žádné jméno, ale nikomu jsem o něm neřekl a nehodlám ho odstraňovat. Prostě jen rozšířil řadu naší domácí zvěřiny. Stal se pro mě její nedílnou součástí jako rybičky, pes a smečka potkanů. Byl to on, kdo mě přivedl k tématu tohoto čísla. Vždycky když se na něj dívám, nechápu, jak se pavouků může někdo bát. Mám pochopení pro fobický strach, sám jsem v mládí trpěl fobií ze psů. Ale pavouci? Malá, roztomilá a užitečná stvoření? V našich končinách člověku prakticky nijak nebezpečná? Je tomu ale tak opravdu?

K základní statistice nejvýstižněji. V chovatelské knize manželů Smrčkových **Začínáme se zvířaty**, kterou jsem si oblíbil již jako dítě školou povinné a vyšla v roce 1990, se u pavouků uvádí, že je známo kolem 20 000 druhů. Podle novějších informací je k lednu 2017 evidováno 46 410 druhů pavouků. V Česku je známo 879 druhů.

Snad již dnes si je s hmyzem, od něhož se liší hlavně počtem nohou, splete jen málokdo (Obitus bude mlčet, to jsem se při zadávání tématu tohoto čísla pouze přepsal). Pavouci jsou rozšířeni po celém

světě, vyjma Antarktidy. Najdeme je ve vysokých horách i na mořském břehu a některé z nich dokonce i pod vodní hladinou.

Oplývají různou velikostí i velkou mírou ošklivosti a krásy. Nejmenší dosud známý pavouček pochází ze Západní Samoi, pouhým okem je sotva vidět. Měří celkem 0,43 mm. Tedy asi jako tečka na konci věty v knize.

Jsou jedovatí i nejedovatí, umí pěkně kousnout a pletou sítě. Svě oběti honí, přepadávají ze zálohy, lapají do pastí, otravují. Dokonalý predátor.

Třeba takový slíďák pavučiny netká, za svou kořistí běhá a prostě ji chytá. Pavučinu samičky používají jen k tomu, aby si s její pomocí uchytily nakladená vajíčka v kokonu k zadečku a nevadily jim při běhání.

Někteří sklípkaní se schovávají v norách s umně vytvořenými dvířky. Z nich pak prudce vystřelí za obětí, která se k jeho rezidenci přiblíží. Největší pavouci na světě, sklípkaní rodu *Theraphosa*, žijící v lesích Guyany a Surinamu, dosahují rozpětí nohou až 28 centimetrů (samotné tělo má 9 cm) a dokáží ulovit i ptáky. Tedy ne, že by je chytali za letu, ale vyžírají vylíhlá mláďata z hnízd a u dospělých ptáků si počkají, až usnou. Sklípkaní jsou takoví pavoučí rekordmani. Dožívají se totiž i nejdelšího věku. Mohou žít až 25 let.

Když už jsme u těch ptáků, v roce 2008 vzrušily internet fotografie ptáka lapeného do pavoučí sítě, na němž si pavouk pochutnával. Fotky byly pořízeny v Athertonu poblíž Cairns v severoaustralském Queenslandu. Šlo o pavouka *Nephila pilipes*, pro svůj atraktivní barevný vzhled a rozpětí nohou až 15 centimetrů velmi oblíbeného u chovatelů. Do sítě se mu chytil astrildovitý pták jménem panenka hnědoprsá (*Lonchura castaneothorax*). Znalci potvrdily pravost fotek, vyvrátili však, navzdory faktu, že pavouk ke znehybnění velkého hmyzu používá velmi účinný jed, že by pavouk dokázal tak velkého ptáka usmrtit. Spíše si prý jen počkal, až zemře vysílením nebo hladem.

Někteří pavouci jsou zdatní rybáři a loví ryby. A to dokonce i stejně velké, jako jsou oni samotní. Pravidelně nejvíce podobných útoků bylo zaznamenáno v mokřadech americké Floridy. Místní pavouci žijí částečně ve vodě, loví a pochutnávají si třeba na

živorodkách komářích. Ty dorůstají délky až sedmi centimetrů.

V jižní Americe jeden pavouk nečeká, až se mu něco chytí do sítě, on si to do té sítě chytí sám. Utká si pavučinu rozměru zhruba jedné poštovní schránky, vypne ji mezi předníma nohama a čeká. Když se kolem začne ochomýtat nějaký motýl nebo hmyz, napne tu síť až na šestinásobnou velikost a hodí ji na kolem letící hmyz. Síť z pružného vlákna oběť obepne a stáhne do kokonu, vlastně takového baťužku. Takže je hned připravena k odtažení do spíže.

Běžníci se běžně maskují na květech rostlin, kde splývají s barvou. Díky své trpělivosti a schopnosti delší dobu se ani nepohnout prostě jen čekají, až na květ, přímo mezi jejich roztažené velké nohy, usedne nějaký hmyz. A pak ho obejmou, udělají tuli tuli a je po hmyzu. Jeden brazilský běžník však své maskování ještě vytunil. Nasazuje si totiž masku. Třeba vyschlou mrtvolu mravence, kterou při lovu drží nad svou hlavou a takto maskován loví nic netušící hmyz. Když o svou masku přijde, neskuhrá na internetových sociálních sítích, ale prostě si odchytí a vytvoří masku novou. Třeba dalšího mravence, kterého nijak nepoškodí, jen mírumilovně vysaje.

V Peru zase Phil Torres a jeho výzkumný tým objevil pavouka, který si dokáže vytvořit z pavučinových vláken svého vlastního dvojníka. Několikanásobně většího. Pavouk totiž dorůstá sotva půl centimetrové délky, jeho dvojník má však i několik centimetrů. Což vědce udivilo. Nejde totiž jen o věrnost podoby, ale také o samotné zvětšení. Pavouk si musí být vědom proporcí vlastního těla a je schopen je převést do mnohem větší hmotné podoby.

Na Sumatře a Borneu žije pavoučí příživník. Pavouk rodu *Misumenops* žije přímo ve „chřtánu“ masožravých rostlin. Přesněji řečeno v odchytném „bazénku“ láčkovky, z jehož hladkých a kluzkých stěn padá hmyz dolů do lesklého „jezířka“ trávící šťávy,

který hmyz rozloží na výživné látky. A náš pavouk žije pořád přímo v té láčce a živí se kořistí, kterou rostlina přilákala. Je dokonce schopen se na vlákně za jídlem ponořit i do oné trávící tekutiny, která mu vůbec neškodí. On vlastně žije přímo ve špajzu.

Většinou se zvláštnosti týkají exotických druhů, ale i takový sekáč domácí, žijící hojně i v našich domácnostech, je zajímavý. Třeba tím, že na rozdíl od většiny jiných druhů pavouků má jen jeden pár očí. A pak taky ty jeho nohy, které vám utržené mávají ještě dlouho poté, co je sekáč už dávno pryč.

V horrorech a senzačních novinových zprávách většinou pavouky někdo na delší vzdálenosti převezne náhodou, v krabicích s ovocem, v bagáži apod. Pavouci mají však i své vlastní dopravní prostředky. Tzv. „babí léto“ tedy malinkou pavučinku, na které narážíme v podzimních dnech. Je to totiž taková pavoučí vzducholod. Uvnitř se schovává pavouček, který je takto schopen uletět i několik stovek kilometrů. Představa, že by ho využil nějaký velký zákeřný exotický osminožec a doplachtil až k nám na náves, je slušný základ pro hororový příběh, nemyslíte? Proč to ještě někoho nenapadlo?

Ale nemyslete si, že ve městech jste v klidu. Podle jisté studie, zveřejněné v časopise Plos One, se pavouci žijící ve městech zvětšují a začínají se množit dříve, než jejich kolegové z divoké přírody. On ten výzkum byl prováděn sice až v daleké Austrálii, ale mohla by to být obecná pravda!

K (subjektivně, samozřejmě) asi nejškaredším pavoukovcům patří solifugy. Piši pavoukovcům, protože to nejsou přímo pavouci, jsou to ale jejich velmi blízcí příbuzní. A ve vědecké klasifikaci figurují jako samostatný řád. Jsou to taky pěkné bestie. Vypadají jako pavouk zkřížený s hmyzem. Dorůstají až do délky 15 centimetrů. Svě oběti chytají nápadně velkými klepety, tzv. chelicerami, jejichž stisk je velmi bolestivý i pro člověka. Na rozdíl od pavouků

však nedisponují jedem. Jsou neskutečně rychlé, po pouštním písku dokáží běžet rychlostí i 16 km za hodinu. Jsou to na pohled opravdu děsivá monstra, až není divu, že se o nich po celém světě vyrojilo tolik legendárních a mýtických báchorek. V Iráku, hlavně díky americkým vojákům, již počátkem devadesátých let, ale v největší míře hlavně po roce 2000, se jim říká velbloudí pavouci, protože údajně velbloudy napadají. Zajímavé je, že v Mexiku se solifugám říká *matevenados*, což znamená „zabijáci jelenů“. Ono to jsou samozřejmě mýty, protože solifugy útočí hlavně na hmyz, malé plazy a ze savců ty nejdrzejší a nejsilnější tu a tam maximálně tak na nějakou myšku. Je ale fakt, že tahle monstra v malém provedení kromě toho, že bolestivě koušou, rychle běhají, dokážou i dobře a vysoko skákat. Údajně prý až do výšky dvou metrů.

Kousat umí i naši domácí pavouci. Naštěstí výjimečně, zpravidla jen v případě, kdy je zmáčknete mezi prsty nebo fakt naštvete. Ale máme i jedovaté pavouky. Třeba zápřednici jedovatou. Ta k nám dorazila ze Středomoří, ale daří se jí u nás moc hezky. Žije ve vysokých travinách, v nichž si splétá kokony, do kterých klade vajíčka. Je tak akorát velká, aby si dokázala už jen pohledem na ni vybudovat respekt. Její kousnutí se však projevuje pouze lokálním zarudnutím, otokem nebo několik dní trvajícím svěděním. Pro váš klid je třeba zdůraznit, že narazit na zápřednici byste měli považovat spíše za poměrně velké štěstí.

I k našim pavoukům se pak váží různé nepravdivé předsudky a povídačky. Třeba, že vylézají z odpadu. Což není pravda. Pokud objevíte pavouka v umyvadle nebo vaně, vězte, že tam s největší pravděpodobností prostě jen spadl ze stropu, když někam šel a pouze není schopen vylézt po hladkém povrchu.

Není skoro div, že arachnofobie, tedy chorobný strach z pavouků, je nejrozšířenější lidskou fobií. Tísňivým stavem, který obvykle provázejí neurozy a různé druhy projevů, od strachu, odporu, paniky, přes bušení srdce, problémy s dýcháním, návaly horka nebo zimnice, pocení, sucho v ústech až k celkovému třasu. Nejednou je osoba trpící arachnofobií sevřená v tlaku beznaděje a antagonistické protikladnosti nutkání, snahy a chování – na jednu stranu se odmítá na pavouka dívat, protože v ní vzbuzuje právě tyto pocity, na druhou stranu jej potřebuje mít neustále na očích, protože ztratit ho z dohledu znamená zvýšení obavy, že se náhle objeví v bezprostřední blízkosti a minimalizovala by se tak možnost včas zareagovat.

A při tom takové malé nohaté nic...

Honza Vojtíšek

Macki

Harry Adam Knight

Už číst překlady původních děl do jiných jazyků než českých je trochu divné, obzvláště, když je pak recenzujete do Howarda. Ale občas to je jediná cesta, jak objevit dílo u nás neznámého autora a seznámit se s ním.

Tendrills

Vydavatel: Phantom Press, 1991

Počet stran: 220

S dílem australského spisovatele Harry Adama Knighta (vlastním jménem John Raymond Brosnan) se lze v českých končinách zřejmě nejbližší setkat prostřednictvím filmové adaptace **Proteus** (1995) jeho mořského sci-fi hororového románu **Slither** z roku 1986. H. A. Knight publikoval pod několika pseudonymy, např. Simon Ian Childer, James Blackstone nebo John Raymond. Zemřel v South Harrow v Londýně. Počátkem 90. let 20. století mu sérii románů vydalo polské nakladatelství Phantom Press. Patří mezi ně i **Macki** (Tendrills, nejvýstižnější český název by byl asi Chapadla).

Začínají nehodou při zkušebním vrtu u možného odkladiště jaderného odpadu. Vrták narazí na podivný průduch a cosi jako kokon, později z vrtu vystříkne vazká tekutina, která všechny, které zasáhne, spálí a rozežere jako kyselina. V okolí se pak začnou objevovat podivné mrtvoly. Nejen zvířat, ale i lidí. Vypadají jako živí, při bližším ohledání se však zjistí, že jde jen o prázdnou schránku. Něco je doslova vycucalo. Kromě přímé svědkyně nehody u vrtu Anny se o celý případ začne zajímat její manžel biolog Clive Thomas a novinářka Robin Carey. Ukazuje se, že blízké okolí napadají podivní červovití tvorové. Zůstávají po nich jen mrtví. A tento úkaz míří k Londýnu. Clive Thomas navíc přijde s teorií, kterou mu nikdo nechce věřit – nejde o pozemské tvory a dokonce ani o několik tvorů, ale jen o jeden jediný organismus.

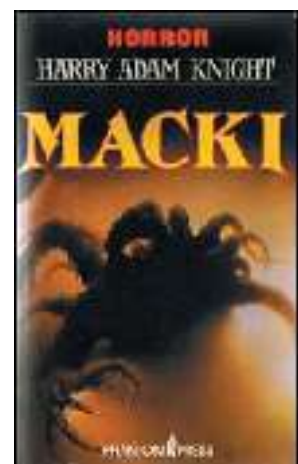
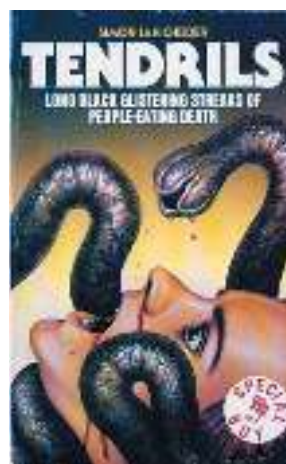
Macki jsou jako houska na krámě. Přímochařý brakový škvár, ovšem v nejlepší spotřební tradici. Jednoduchý příběh, který odsypá a nezdržuje se nějakými velkými a zapeklými kličkami nebo charakterovými ekvilibristikami. Jako když pustíte míč z kopce. Nabírá rychlost, nadskakuje, občas odskočí stranou, ale jeho směr a cíl jsou hned od začátku jasné a neměnné. Víte, kam se asi tak dokutálí.

Zápletka příběhu je natolik malicherná a jednoduchá, že aby ji Knight natáhl na alespoň plnohodnotný paperbackový román kapsovitého formátu, musel si vypomáhat hned několika vedlejšími příběhy náhodných charakterů, které se chapadlům dostaly do cesty. Což je bod k dobru, protože mu to dává svěžích a zajímavých nádech. Mikropříběhy tváří v tvář lokálně rozbujelému nebezpečí jsou vždycky fajn. Nepomáhají a neuspokojují, pravda, tolik jako např. v krysí trilogii Jamese Herberta, ale pomáhají káru zápletky táhnout plnou silou. Právě na Herbertovu krysí trilogii jsem si při čtení vzpomněl. Chapadla mají podobnou strukturu, jen prostě plynou tak o dvě příčky níže. Pro vyváženost informace je ale třeba podotknout, že zase o příčku výše, než třeba John Sinclair.

Problémem se stává samotný závěr. Příběhu jednak dochází dech, Knight se uchyluje k neočekávaným a v rámci zápletky a příběhu docela překvapivým dějovým zvrátům, které v rámci celku působí trochu nepatřičně a nesoudržně. Např. zážitky novinářky Robin v závěru knihy, jako by k románu ani nepatřily a Knight s ní rozjžděl úplně jiný příběh. Kromě toho, kniha se řítí ke konci, zbývá už jen posledních pár stránek a pořád to nevypadá, že by se blížilo vyvrcholení. Ale o opulentních vyvrcholeních tyhle romány nejsou. Když je třeba, dokáží ukončit rozjetý příběh ve třech větách. Chapadla k tomu, naštěstí, spotřebují alespoň několik odstavců.

Prostě houska. Které si kupujete běžně, ale občas na ně dostanete i chuť, málokdy vám nechutnají a splní svůj účel. Nasytí a ukojí chlad. **Macki** jsou výbornou volbou, když budete cestovat vlakem třeba z Prahy do Brna nebo Ostravy a nebudete se chtít tahat s Kingovým To nebo Simmonsovým Terrorem. Umožní vám vypnout a užít si rychlý přímočařý příběh s lehkou ekologickou agitkou, přímou fabulační linkou a nutnou erotickou scénou.

Honza Vojtíšek

Fenomén American Horror Story

Ešte relatívne nedávno boli televízne seriály synonymom pre sitkomy a kriminálky s nenáročnými zápletkami uzatvorenými behom jednej epizódy. Občas sa objavil náznak (r)evolúcie (v roku 1990 Mestečko Twin Peaks Davida Lyncha alebo Akty X/1993 – Chris Carter začal s narastajúcou popularitou budovať rozsiahle univerzum, v roce 1997 pak Buffy The Vampire Slayer). To ale bola skôr výnimka. Ešte v podstate celé 90. roky keď sa povedalo slovo „seriál“, mali sme na mysli uštekaného Komiséra Rexa.

PROLÓG

Ďalším ojedinelým príslubom čoho ambicióznejšieho sa stali The Sopranos (1999). Boli to však skutočne iba výnimky, takže keď sa o dva roky neskôr objavilo Band of Brothers z produkcie Spielberg/Hanks (obaja páni si rozumeli počas nakrúcania Saving private Ryan, 1998), všetci boli výsledkom šokovaní. Nebol to nezáživný, tuctový, vizuálne škaredý a „celkovo lacný“ televízny projekt. Nie, nie, kdeže. Toto bol masívny veľkofilm s obrovskou „vizuálnou stránkou“ z prvotriednej produkcie, ktorej rozpočet sa vyšplhal ďaleko nad 100 miliónov dolárov.

Dnes mnohí filmoví fanúšikovia presúvajú svoju pozornosť z kín práve na televízne obrazovky, kde dostávajú neporovnateľne väčšiu kvalitu. Už žiadna hlúpa epizódovosť, ale spravidla jeden príbeh rozkúskovaný naprieč sériou, čiže v podstate ide poviem príklad skôr o 10-hodinový film, než o „klasický“ seriál. Rozhodne to nie sú seriály, kde si môžete pozrieť druhú časť piatej série bez toho, aby ste videli štvrtú časť druhej série. Jasné, stále vznikajú kriminálky a sitkomy. Ale vznikajú aj bomby a jedným z najlepších je American Horror Story (ďalej len AHS).

Najlepšie je baviť sa o tomto seriáli s človekom, ktorý ho nevidel. To je aj najjednoduchšie. Akonáhle sa o AHS začnete baviť s niekým, kto ho pravidelne sleduje, už sa do toho začnete zaplietať a časom sa zrejme pohádáte na tému „Ktorá série je najlepšia?“ a „Ktorá série je najhoršia?“.

Prvé AHS sa na obrazovkách objavilo v roku 2011 a odvtedy vzniklo 6 sérií. Posledná minulý rok, ale treba povedať „zatiaľ posledná“, pretože určite bude siedma. Po prvej sérii, Murder House, nasledo-

vala druhá, Asylum. Potom prišli Coven, Freak Show, Hotel a v roku 2016 Roanoke.

Na AHS je pozoruhodných hneď niekoľko vecí naraz. Ak necháme bokom vskutku nadštandardnú dávku sexu, úchylnosti a násillia, tak rozhodne je to práca s hercami. AHS má dvorných hercov prechádzajúcich zo série do série, ale v každej hrajú iné postavy. Je to logické, pretože (a teraz to začína byť sranda) každá série je o niečom úplne inom a je plnohodnotne uzavretá. Jednotlivé série sú nielenže zakaždým o niečom inom a majú iné postavy, ale odohrávajú sa v odlišnom čase. To by však bolo príliš jednoduché. Skutočná zábava to začne byť až v momente, keď sa z nenápadných náznakov dozvedáme, že všetky série spolu súvisia, odohrávajú sa v rovnakom „svete“. Čiže kým prvá série sa odohrávala v súčasnosti a pojednávala o rodinke sťahujúcej sa do strašidelného domu a druhá sa odohrávala X desaťročí dozadu a pojednávala o blázinci, v skutočnosti obe stavby môžu od seba stáť len pár kilometrov a otec rodiny z prvej série pokojne mohol v obchode pri nákupe mlieka stretnúť vnučku pacientky z daného ústavu.

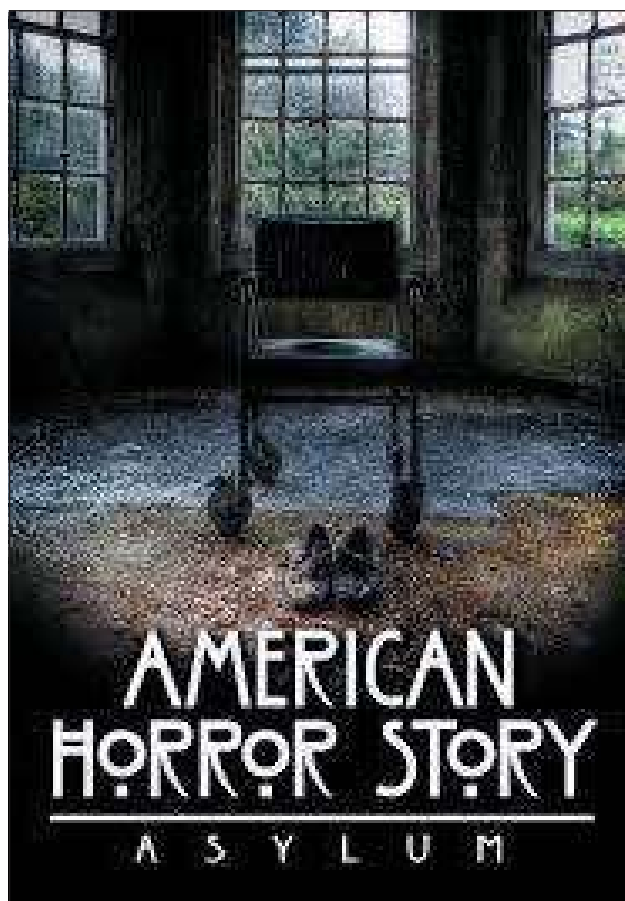
Komplikované? Áno aj nie. Troška zbytočne si to komplikujú samotní tvorcovia tým, že síce rovnakí herci v iných sériách zakaždým hrajú nové postavy, ale... Ale je tu pár výnimiek, kedy jeden herec (napr. Sarah Paulson) hrá naprieč sériami rovnaké postavy. Pochopili ste? Ani ja nie. Tak inak. Sarah Paulson hrala médium v prvej sérii. V druhej hrala jednu z pacientiek ústavu. V tretej bosorku. V štvrtej, Hoteli, ducha a v piatej obyčajnú ženu, ktorá sa s manželom presťahuje do domu, do ktorého sa nikdy presťahovať nemali. Potiaľto OK. Komplikované to začne byť v momente, keď vám poviem, že v Hoteli zároveň má cameo ako médium z prvej série.

Prepojenie jednotlivých svetov sa nachádza aj v sérii Hotel, kedy do hotela ako hosť prichádza mladá čarodejnica v podaní Gabourey Sibide z Coven. Tam prežila. Hotel sa evidentne odohráva po Coven, nakoľko v Hoteli svoju životnú púť končí. Zatiaľ sú tieto „prepojenia a napojenia“ kozmetické, miestami takmer neviditeľné. Tvorcovia však sľubujú, že ak pôjde všetko podľa plánu a nové série budú

mať dobrú sledovanosť, všetko sa „dôkladne prepojiť“. Ťažko povedať, čo presne to znamená, ale rád sa dám prekvapiť.

PRVÁ SÉRIA: MURDER HOUSE

Manželský pár (Dylan McDermott a Connie Britton) s dospelávajúcou dcérou (Taissa Farmiga) kupuje veľký dom, s ktorým však nie je všetko v poriadku. Odohrávajú sa v ňom značne znepokojivé, čím ďalej tým nadprirodzenejšie udalosti. V susedstve býva stará harpya (z Jessicy Lange sa následne stal dočasný maskot série), jej problémový syn (Evan Peters nechýbal zatiaľ v žiadnej sérii) je pravdepodobne duch, po uliciach behá psychopatický, spálený podpaľáč (Denis O'Hare) a viac vám radšej ani nebudem prezrádzať. Kým prvú sériu mnohí zvyknú hodnotiť neviem prečo ako dodnes najvydarenejšiu, mňa nijako extra nebavila. Povedzme snaživých 70 %. Práve v tejto sérii ale do univerza prenikla axióma, že v ňom často, radi a veľa vystupujú duchovia a že sú „fyzic-kí“ – vedia živých zabíjať aj s nimi sexovať (bez toho, aby živí vedeli, že sú mŕtvi).

DRUHÁ SÉRIA: ASYLUM

Moja najobľúbenejšia. Ideme do minulosti, do gigantického blázince pod nadvládou despotičkej sestry (Jessica Lange). Z tejto na pohľad ukázkovo zápornej postavy sa v priebehu série postupne stane hlavná hrdinka, práca s postavami a ich psychológiou je totiž vec, ktorá tvorcom AHS hovorí veľmi veľa a nikdy nezabudnú diváka prekvapovať nečakaným vývojom deja a postáv. Vracia sa viacero hercov z prvej série (Lange, Peters, McDermott, Paulson, Lily Rabe), ale v iných rolách.

Perfektnú príležitosť dostal budúci Spock Zachary Quinto, ktorý sa v prvej sérii objavil v nie príliš významnej úlohe. Veľké ďakujem tvorcom ale môže odoslať aj James Cromwell za rolu, na akú sa len tak nezabúda. Bohužiaľ šlo nielen o prvý, ale zároveň aj o posledný výskyt tohto herca v AHS univerze.

Asylum je výborne prepracovaný, brutálny, šokujúci a výraznou mierou znepokojujúci. Je nielen o škandalózných, pseudo-lekárskejších metódach (liečenie homosexuality), ale aj o posadnutosti démonmi, sériových vrahoch a v neposlednom rade, ehm, o mimozemšťanoch. Záver bol skvelý a dojemný, takže nezostávalo nič iné, ako sa nesmierne tešiť na tretiu sezónu.

TRETIA SÉRIA: COVEN

Prvá medzi fanúšikmi rozporuplne prijatá séria. Za seba poviem, že s výnimkou šiestej neexistuje

sezóna AHS, ktorá by sa mi vyložene nepáčila (a aj u šiestej sa mi nepáčila až druhá polovica). Coven nie je taký vážny, ako Asylum. Odohráva sa v New Orleans, kde existuje čarodejnica škola pod vedením osobitej riaditeľky (Jessica Lange) a jej dcéry (Sarah Paulson). Do tohto ročníka prichádzajú nové žiačky (do AHS sa vracia v druhej sérii absentujúca Taissa Farmiga, naopak čerstvými tvármi sú Emma Roberts a Gabourey Sibide). Samozrejme sa vracia plno starých hercov v nových rolách (Evan Peters, O'Hare, Angella Bassett, Lily Rabe), pričom obrovskou novou posilou je legendárna „Misery“ a Dolores Kathy Bates v úlohe kedysi skutočne existujúcej masovej vrahyne. Aj toto je vec, ktorá je na AHS zaujímavá. Všetko je fiktívne, raz za čas ale vložia do vymysleného príbehu niečo skutočné, či už udalosť alebo postavu.

ŠTVRTÁ SÉRIA: FREAK SHOW

Fanúšikovia do tvorcov tak dlho hustili, že sa „musia“ pustiť do freak show a tvorcovia to tak dlho odmietali, až sa do freak show v štvrtej sérii pustili. Príbeh pojazdného „cirkusu“ je znova umiestnený do retro minulosti a je o excentrickej žene (Jessica Lange), ktorá sa chce stať hviezdou. Jej zverencami sú telesne ťažko postihnutí ľudia, ktorým sa znudené obecenstvo chodí smiať. Tu už si tvorcovia skutočne neberú pred ústa servítky a miera násillia miestami

ide až cez čiaru. Ale i práve porušovanie tabu robí z AHS to, čím je – niečo jedinečné, na čo iní tvorcovia a iné televízie nemajú odvahu.

Pre Jessicu sa jednalo o rozlúčenie s AHS vo veľkom, krásnom štýle. No už keď vyšla von táto informácia, i fanúšikovia AHS tušili, že celá táto šou je natoľko veľkolepá, že odchod jedného herca, hoci i takého kalibru, akým je Jessica Lange, projekt neohrozí. Naopak, „konečne“ dostanú príležitosť nové tváre, ktoré boli doteraz tvorcami AHS nepobozkateľné. A začalo sa to už vo Freak Show – nováčikmi sa stávajú Finn Wittrock a Michael Chiklis. Stabilnou hviezdou sa stáva Kathy Bates a pochopiteľne hlásia návrat i Sarah Paulson, Evan Peters či Emma Roberts. V menšej úlohe zaujme Neil Patrick Harris, ale ten už sa do série následne dodnes nevrátil. Danny Huston mal brutálnu rolu Sekerníka v Coven a vracia sa (v inej úlohe) aj do Freak Show.

Do seriálu bola do významnej vedľajšej úlohy obsadená najmenšia žena na svete, 62-centimetrová Indka Jyoti Amge. Hoci seriál ukazuje rôzne telesné „anomálie“, robí to slušne, s pietou a pokorou a dáva týmto hercom dôstojne napísané úlohy a veľký priestor. Psychologicky prepracované postavy. Žiadne karikatúry, žiadna paródia. Také je len zvrátené publikum, ktoré je schopné sa na týchto ľuďoch zabávať a nevidieť na tom nič čudné.

Vo Freak Show nastáva mimoriadny úkaz, kedy jedna herečka hrá jednu rolu vo viacerých sériách. Konkrétne Naomi Grossman ako Pepper – vystupovala ako vo Freak Show, tak v Asylum.

Mimochodom, v tejto sérii nemôže chýbať ani psychotický vraždiaci klaun. A je fakt hardcore.

PIATA SÉRIA: HOTEL

Vizuálne skutočne vymazané. Nádherný a „veľký“ hotel postavený totálnym magorom (Evan Peters dostáva možno najlepšiu rolu série a následne úspešne prechádza ako Quicksilver do ságy X-Men) a detailná retro atmosféra. Kým v AHS fenomenálne účinkovala Jessica Lange, dalo by sa povedať, že jednotlivé série zakaždým mali hlavnú hrdinku. Po jej odchode z projektu seriál tento koncept plus mínus opúšťa a Hotel v podstate NEMÁ „klasickú“ titulnú hrdinku. Každopádne, i v Hoteli je prítomná „vznešená ženská extravagancia“. Teraz ju zastupuje kontroverzná speváčka Lady Gaga. Rozporuplné obsadenie hodnotím ako výborný ťah. Lady Gaga bola v úlohe dokonalá a za svoj výkon si právom odniesla Zlatý glóbus.

Mimoriadnu príležitosť Hotel ponúkol aj Denisovi O' Hareovi, ktorý hrá hlavného barmana v Hoteli. Ide však o tak vydareného transvestitu, že byť členom akadémie, nominujem Denisa v kategórii najlepší ženský výkon. Na takýto ťah však nikto nemal

odvahu. Dokonca ho nikto nenominoval na ŽIADNU významnú cenu a to ani mužskú. Škandalózne. Prítom ak by mal ešte o čosi výraznejší priestor, pokojne sa dalo hovoriť o HLAVNEJ ŽENSKÉJ úlohe. Nesmie chýbať Kathy Bates a v už o čosi normálnejšej úlohe sa predstavuje Finn Wittrock. Ten, aby to tvorcovia ešte viac zamotali, hrá rovno dve postavy (ale ani jednou nie je psychopatický zbohatlícky vychcánek z Freak Show).

Ako už bolo povedané, občas sa zastavia postavy, ktoré v minulosti skutočne existovali. A nikdy nejde o žiadnych miláčikov. Kým v Coven hrala Kathy Bates reálnu postavu vražedkyne, v Hoteli sa objaví rovno viacero neslávne slávnych kusov sériových vrahov. Okrem nikdy neodhaleného Zodiaca je to Dahmer, Gacy či Aileen Wuornos (ktorú môžete poznať z filmu Monštrum, kde ju stelesnila Charlize Theron). „Sranda“ je, že Gacyho si zahral John Carroll Lynch, ktorý vo filme Davida Finchera Zodiac hral jedného z podozrivých.

ŠIESTA SÉRIA: ROANOKE

Po Hoteli bola jasná jedna vec. Tvorcovia zašli príďaleko, čo sa postáv týka. V jednotlivých sériách bolo čoraz ťažšie nájsť aspoň jednu, ktorá nebola zvrátená a zlá. Vrazil som, že členovia pojazdenej freak show neboli poňatí ako karikatúry. To síce neboli, no od istej chvíle sa skoro z každej stal vrah ale-

bo aspoň spolupáchateľ. A ďalší? Vraždiaci klauni, psychopati, sérioví a masoví vrahovia, zlí duchovia, šialenci, magori, počuci, pomätenci. V lepšom prípade „len“ grobiani a násilníci. Aj sami tvorcovia uznali, že treba zaradiť spiatočku a tak ponúkli prvú sériu bez úvodnej zvučky a prvú sériu po veľmi dlhom čase, ktorá má plus mínus normálne hlavné postavy. Konkrétne „obyčajný“ manželský pár, ktorý sa po nepríjemnej sérii udalostí odsťahuje z mesta na vidiek. Na ponurý vidiek. Do starého domu. Pri lese. Domu za podozrivo nízku sumu. Horrorový fanúšik už vie, čo to znamená.

Séria sa vždy jemne inšpirovala históriou, ale spravidla sa to týkalo ľudí, nie udalostí. Šiesta séria je v tomto výnimočná. Inšpiruje sa jednou z najmilovanejších amerických záhad – tajomne zmiznutým obyvateľom kolónie, po ktorých sa okolo roku 1590 zľahla zem.

Táto séria je ale bohužiaľ výnimočná ešte jednou vecou – zvratom, aký nemá obdobu.

Prvá polovica série bola klasika. Do domu s tajomnou minulosťou sa sťahuje párik Matt a Shelby (Sarah Paulson a Cuba Gooding Jr.). Už čoskoro sa ale ukáže, že Sarah Paulson a Cuba Gooding Jr. sú iba herci, ktorí hrajú „skutočné“ postavy. Tie sú pre zmenu hrané Lily Rabe a André Hollandom (z The Knick). Kým Rabe a Holland sedia pred kamerou, za ktorou sedí „novinár“ a pýta sa ich na veci, ktoré v dome pred rokmi zažili a oni mu odpovedajú, tieto pasáže sú striedané „hranými“, ktoré sa snažia rekonštruovať slová, ktoré muž a žena hovoria. V týchto rekonštrukčných pasážach ich hrajú Paulson a Cuba.

Chaotické? Ani nie, dá sa na to pomerne rýchlo zvyknúť. Skutočná bomba však vybuchuje až v polke série, kedy sa všetko stopne a reštartuje. Muž, ktorý spovedal Lily a Hollanda (resp. postavy, ktoré hrali) dostane nápad: nakoľko dom skutočne existuje, vyrazí doňho nielen s nimi dvoma, ale i, a teraz sa držte, s hercami, ktorí ich hrali. A to všetko je nakrútené formou found footage. Čiže v jednej scéne sa objavia Sarah, Lily, André a Cuba. Proste WTF.

Bohužiaľ, druhá polka je mimoriadne nekvalitná, mizerná, otravná a podpriemerná. Kým prvá polka šla na 80 %, druhá za 20 %. Šialené. Situácii nepomôže ani to, že na konci sa mihne Lana Winters z Asylum. Skôr naopak – nakoľko ju ZASA hrá Sarah Paulson, už to začína pôsobiť otravne.

AMERICAN CRIME STORY

Máte málo? OK, tak si dajme bonus. Hoci American Crime Story pochádza od rovnakých tvorcov, hrá v ňom stará známa Sarah Paulson a nesie to takmer rovnaký názov, v skutočnosti ide o niečo iné. Nie hororové, nie úchylné. No rovnako úspešné, takže jednotlivé nové série budú pribúdať. Ostatne, ešte sme ani nevideli druhú a televízia už ohlásila tretiu, ktorá sa údajne má nakrúcať spolu s druhou.

A o čom to je? Asi nikoho neprekvapí, keď poviem, že každá séria o niečom inom. Prvá prišla v roku 2016 a pojednávala o brutálnom súdnom prípade z 90. rokov, keď bol populárny bývalý futbalista a občasný herec O.J. Simpson obvinený z dvojnásobnej krvavej vraždy. V zmätočnom procese sa hralo na všetky možné struny, vrátane tých, o ktoré zrejme ani nešlo, ale na ktoré počuli masy a o to akoby niektorým právnikom v prípade šlo – zmanipulovať davy do takej miery, aby spoločnosť prestala riešiť to, či Simpson niekoho zabil alebo nie, ale odvieť jej pozornosť úplne blbým smerom (dalo by sa povedať, že Simpsonov početný tím advokátov sa to snažil uhrať na šikanu zo stranu rasistického policajného zboru). V prvej sérii si zahrála Sarah Paulson z AHS, proti nej sa postavil John Travolta a obvineného stelesnil Cuba Gooding Jr. (ktorý sa následne objavil aj v Roanoke). Druhá séria American Crime Story má pojednávať o hurikáne Katrina, tretia o vražde známeho módného návrhára.

EPILOG

Ako si vysvetliť vlnu fenomenálnosti, ktorá sa okolo AHS rozpútala? Dôvodov je viacero. Šialené scenáre, množstvo kontroverzie ohľadom otvoreného sexu a prevažne násilia a v neposlednom rade práve previazanosť univerza, čo je v dnešnej dobe predovšetkým vďaka komiksovým filmovým trhákom nesmierne vítaná vec. Práve to však môže byť pasca, do ktorej sa tvorcovia chytia a zbláznia sa z nej, nakoľko napríklad taká Sarah Paulson hrala zatiaľ už šesť rôznych postáv a ak by sa všetky mali „nejako“ objaviť v niektorej z budúcich sérií, potom môžu ísť tvorcovia (a hlavne Sarah Paulson) na psychiatriu.

Siedma séria sa už pripravuje a tvorcovia sú opäť tajnostkárski. Ak sa ale včas nespamätajú, časom im diváci môžu naznačiť, že si všetky informácie pokojne môžu nechať pre seba, pretože ich nezaujímajú.

Ivan Kučera

The Forest

Lesy jsou fajn. Dokládají to desítky a desítky studií, dokazujících, že pobyt v lese se pozitivně podepíše na lidské psychice, štěstí a celkové pohodě. Vsadím svůj měsíční plat v redakci Howarda, že nikdo z těchto výzkumníků se nikdy nevydal bádát do lesa Aokigahara na úpatí japonské hory Fidži.

Režie: Jason Zada

Scénář: Ben Ketai, Sarah Cronwell,

Nick Antosca

Délka: 87 min

Původ: USA

Rok: 2016

Hrají: Natalie Dormer, Eoin Macken,
Stephanie Vogt, Taylor Kinney

Ten je totiž celému světu znám jako Les sebevrahů a od šedesátých let se vyšplhal na druhé nejvyhledávanější místo všech, kteří chtějí ukončit svůj život. Od roku 2003, kdy zde bylo při pravidelné roční kontrole nalezeno více než sto těl, jsou úřady skoupé na statistiky, aby omezily lákání psychicky labilních jedinců. I tak to jsou každoročně desítky převážně mladých Japonců, kteří se svůj problém rozhodnou nenávratně vyřešit právě v tomto lese.

Je jasné, že aura, která Aokigaharu obklopuje, musela nutně zaujmout umělce. V našem případě se jedná o trio nepříliš zkušených, a ne moc schopných scénáristů, které pod svá křídla dostal debutující režisér. Že to zní strašidelně? Máte pravdu. A bohužel je to na celém snímku jediná opravdu strach budící věc. Myslím samozřejmě to neumětelství a neschopnost všech zúčastněných.

Cokoli dalšího vás bohužel nevyděsí. Příběh je trochu mimo už od počátku. Hlavní hrdinka se musí z Ameriky vydat to Japonska, aby tu pátrala po své sestře (dvojroli si stříhla sympatická Natalie Dormer), která pravděpodobně zmizela právě někde ve slav-

ném lese sebevrahů. Spřáhne se s podezřelým chlapíkem a vydává se na průzkum hlubokých hvozdů, které na první pohled vypadají pro fandu horroru docela atraktivně. Ale to trvá pouze do chvíle, než na internetu začnete pátrat po tom, jak to vypadá v onom lese doopravdy. Realita, plná opravdových mrtvol, je mnohem strašidelnější než veškeré bubu ve stanu, které prezentuje snímek.

Když už se k němu vracíme, bylo by dobré upozornit na fakt, že děj se ve druhé polovině posouvá do mnohem více nesmyslné polohy a myslím, že v tu dobu přestává bavit i samotné tvůrce. Dokud totiž tancovali na hraně divákova nevědomí a pouze seznamovali se silnou legendou, která kolem Aokigahary panuje, mohli některé z nás zaujmout. Ale ve chvíli, kdy se jali vysvětlovat, co že se to v lese děje, se nutně posouvají do polohy klasiky Ať žijí duchové, ale chybí jim Jiří Sovák, který by vyčaroval kouzlo tak mocné, že si ho může dovolit pouze jednou za sto let. A nechal celý snímek zmizet v propadlišti dějin.

Roman Kroufek

Žárlivec

Michał Stonawski

I.

Marcin

Marcin poprvé uviděl pičku, když mu bylo pět let. V tomto věku se děti za svou nahotu v přítomnosti rodičů nestydí a ani nepovažují za nezodpovědné, když se rodič před nimi převléká. Marcinův otec se před ním nikdy neobnažoval, ale matka takové skrupule neměla. Náležela k mizejícímu typu lidí staré školy, kteří se nejen nebáli, ale ani nemysleli na pedofilii při pohledu na fotku dítěte s matkou ve vaně. Když Marcin vyrostl, taková fotka by na internetu vyvolala bouři, v raných devadesátých letech však málokdo o Sítí slyšel. Chlapec ani nevěděl, že se „to místo“ mezi nohama matky nazývá pičkou nebo vaginou. Což ale, samozřejmě, neznamená, že nebyl zvědavý.

Bydleli v malém, dvoupokojovém bytě na sídlišti. Na velké desce, jak ho máma často nazývala. Vždycky, když to říkala, zatínala zuby tak silně, až jí po obou stranách tváře hrály svaly. Mělo uběhnout ještě několik let, než Marcin pochopil proč. Jejich čtyři zdi byly tak malé, že to matku nutilo mít část svého oblečení v synově pokoji, ve skříni jakoby nahodile sestavené z překližky a prken. Divné bylo, že když se o více než dekádu později z bytu stěhovali, ta skříň pořád stála, zatímco většina drahého nábytku z IKEY již dávno hnula na skládce.

Jednoho dne, když se jeho matka převlékala, Marcin zvedl oči od svých autíček a pozorně si ji začal prohlížet. Zpočátku tomu nevěnovala pozornost. Zcela ji pohltilo zkoušení dalších a dalších jarních sukýnek. Přikládala si je k nahému, ranní sprchou zružovělému tělu a s nakrčeným čelem se prohlížela v zrcadle, zabudovaném do dveří skříně. Po těhotenství jí hodně oblečení přestalo být a ta situace (navzdory dietě) se nechtěla zlepšit. Nevšimla si tedy, že její syn vstal, odhodil své oblíbené autíčko ke stěně, postavil se před ni a se zájmem se zahleděl do jejího trojúhelníku krátkého pubického ochlupení. Nevšimla si ani, že jednu svou ruku pozvedl k ústům a druhou si začal rytmicky mnout kalhoty pod pasem. Všimla si jeho proměny až poté, co se zeptal:

„Co to tu máš, mami?“

„Kde, miláčku?“ Pohlédla jeho směrem a samovolně ustoupila. Když se pak v noci převracela v posteli z boku na bok a nemohla usnout, došla k zá-

věru, že synův pohled vůbec nevyjadřoval typicky dětskou zvědavost. Byl vzrušený.

„Tady,“ zvedl ruku od rozkroku a ukázal na její lůno. Skoro se ho dotkl, zadržel prst necelý centimetr od pokožky. Bříšky prstů hladil konečky chloupků. Uvědomila si, že jí naskočila husí kůže.

Zrudla. Nikdy předtím se jí to v synově přítomnosti nestalo.

„Odtud ses objevil, víš? Je to taková dírka, přes kterou jsi vylezl mámě z bříška.“

„Nevypadá to jako dírka.“

Bože, co teď? Přeci nebude synovi ukazovat detaily. Kousla se do rtu. Nebyla připravená na podobné otázky, ne zrovna teď. Zhluboka se nadechla.

„Protože je hluboko, Marcinku, víš? Ona... je chráněna, aby se miminku nestalo něco zlého, když je v bříšku u maminky.“

„Já nemám žádnou dírku.“ Znovu se chytil za rozkrok. Tvář mu zvažněla a zamračil se. Hleděl na ni vyzývavě.

„Protože ty jsi chlapec, zlatíčko,“ vysvětlovala. „Chlapci mají ocásky a holčičky dírky. Tak to už je. Jestli chceš, poprosím babičku, aby ti to vysvětlila. Babička o tom učí ve škole.“

Tehdy řekl něco, co způsobilo, že tu noc nemohla usnout a s nemizejícím obrazem jeho tváře v mysli se převracela z boku na bok.

„Tvoje dírka je pěkná, maminko. Můžu se jí dotknout?“

Toho dne se rozhodla, že se musí přestat před ním převlékat. Došla k tomu ze dvou důvodů. Za prvé, její syn byl obvykle málomluvný, takřka lakonický. Tentokrát však vyslovil jednu z nejdelsích vět, kterou od něj slyšela během celé školky, nemluvě již o vzorově vedené diskusi. Za druhé, rozum jí našeptával, že není normální, aby chlapec jeho věku pokládal takové otázky. Ani, že by to dělal *takovým* tónem. Jako kdyby byl mnohem starší a ona nebyla jeho matkou.

*

Holčička se jmenovala Karolina a bydlela o dvě patra výše. Chlapec nevěděl, jak se jeho rodiče seznámili s jejím otcem a vůbec ho to nezajímalo. Celou pozornost věnoval nové kamarádce. Byla jediným dítětem, které znal mimo školku.

„Ona je moje!“ říkal. Známi rodičů, kteří často večer přicházeli na „návštěvu“ (což pokaždé končilo Marcínovým rychlým odchodem do postele), se, když to slyšeli, hlasitě smáli, cuchali mu vlasy a nešetřili poznámkami ve stylu:

„No, to je vážná věc. Už jsi ji požádal o ruku?“

Nebo:

„Už jsi jí koupil květiny? Víš, Marcinku, každá žena má ráda, když jí něco koupíš. Využij toho, dokud ti rodiče dávají kapesné, protože později budeš úpět, hodně úpět...“

Pak dospělí obvykle vybuchli smíchem, navzájem se popichovali vtípkami a následně poslali Marcína do postele a zavřeli se v obýváku. Kdyby rodiče poslouchali pozorněji, mohli přijít na to, že Marcín nikdy svou kamarádku nenazval „svou dívkou“. Nikdy také neřekl, že ji miluje. „Ona je moje“ – opakoval. A když usínal ve své posteli, otáčel se obvykle na břicho a delší dobu se pohyboval nahoru a dolů. Přitom těžce dýchal.

Otec Karoliny byl nezaměstnaný. Vychovával dcerku sám od té doby, co jeho žena zemřela na rakovinu. Ani on, ani holčička o tom moc nemluvili. Kdyby Marcínovi celou situaci nevysvětlila matka, myslel by si, že paní Agnieszka prostě jen někam odjela.

Holčička a její otec žili z podpory, ta ale byla tak mizerná, že kdyby občas nepracoval načerno, hned by se museli vystěhovat. Marcínovi rodiče jim hodně pomohli – odměnou za to, že pan Adam tu a tam pohlídal jejich syna mu něco platili. Nebylo to moc, ale, jak tvrdil Marcínův otec, „v těchto těžkých časech si musíme pomáhat“. Díky tomu mohli oba s ženou pracovat do pozdních hodin a měli jistotu, že je jejich syn v dobrých rukách. Těšilo je rovněž, že se děti navzájem tak rychle oblíbili.

Byla to Karolina, kdo přišel s nápadem hrát si na domov. Aby se však hra stala skutkem, museli ho nejdříve vybudovat, s čímž se vypořádali poměrně rychle. Postačila tři křesla, několik polštářů a postel. Museli přitom zavřít dveře, aby přivázali kousek příkrývky ke klice. Otec dívky se objevil jen jednou, zaklepal na mléčné sklo dveří.

„Co děláte, děti?“ zeptal se. Hlas měl nevýrazný, trochu huhlal, ale žádné z dětí tomu nevěnovalo pozornost.

„Stavíme si dům, tati,“ zakřičela Karolina.

„Stavíme základnu,“ dodal Marcín a zahleděl se křivě na kamarádku. Tehdy ještě mezi nimi nedošlo k žádné domluvě ohledně konečného využití stavby. Pozdější krátkou hádku na toto téma vyhrála samozřejmě Karolina. Dívkám se přeci ustupuje.

„Je to můj pokoj a já rozhoduji,“ řekla a dupla si nožkou. Na svůj věk si dokázala moc dobře poradit s přesvědčováním ostatních o své pravdě. Když si mezi dvěma loky vodky, ukryté v uzamčené zásuvce, pan Artur vzpomněl na svou ženu, došel k závěru, že to právě po ní jeho dcera zdědila tvrdohlavost.

„Aha, dům... No, tak si hezky hrajte, kdybyste něco potřebovali, tak zavolejte,“ zmizela mlžná postava za sklem.

Stavbu dokončili v rychlém tempu. Hra na domov se však brzy změnila v něco jiného – v okamžiku, kdy dívka do své vize zapletla „nemoc“. A když už se objevila nemoc, potřebovali taky doktora. Ten pacientce rychle přikázal svléknout se, což ta bez rozmyslu učinila.

Od té doby oba zapomněli na hru na dům a začali si hrát jen na doktora a jeho pacientu. Marcín se ukázal být velmi pozorným pozorovatelem a brzy se přesvědčil, že jeho máma měla ve všem pravdu. Ovšem také, že dírká Karoliny byla mnohem hezčí.

Občas si vyměňovali role – tuhle formu hry chlapec miloval nejvíce. Převlékal se do sukýnky své kamarádky a společně dělali, že má dírkou on. Hráli si tak, až dokud na dveře nezaklepal jeho rodiče, aby si ho odvedli domů. Nenáviděl to – musel si zase sukýnku sundat a koukat se na ten škaredý „ocásek“. Když po skvělé hře ležel v posteli, před očima mu neustále přelétávaly obrazy jemných a pěkných těl jeho matky a kamarádky.

Tehdy si strkal ruku do kalhot a mačkal své přirození nejsilněji jak jen dokázal, přičemž zadržoval slzy bolesti a žárlivosti.

*

Marcín se roztáhl na křesle a s povzdechnutím vypustil z úst obláček kouře. Pak do popelníku odklepl popel a přelétl okem poslední věty svého textu. Nebylo toho moc a, upřímně řečeno, nemělo to velkou hodnotu. Několik opsaných a lehce změněných odstavců z Wikipedie, navíc – jak už to, tak u tohoto internetového zdroje vševědoucnosti bývá – prošpikovaných chybami, omyly a nejasnostmi. Pokrčil rameny – alespoň něco. Téma i tak nebylo moc zajímavé, ostatně, jako celá studia. Šel na novinářinu jen proto, že ho nenapadlo nic jiného. Stejně jako mnoho studentů si myslel, že vyšší vzdělání mu dá alespoň náznak šance na zaměstnání nebo alespoň ukáže jinou životní cestu než sběr zeleniny v zahraničí. I tak se ale, jako obvykle, zklamal. Studia sloužila hlavně k odírání z peněz za pokuty a dočasné pozdržení budoucí skupiny nezaměstnaných, a za hranicemi už nebyla místa. Nikdo Poláky nechtěl, protože Poláci byli už všude.

První, co se na studiích dozvěděl, bylo to, že jako novinář může psát, co a jak se mu zlíbí, protože tiskové právo je pouze orientační sbírkou odkazů. Nikdo autorovi nic neudělá, pokud se pro zvýšení sledovanosti lehce rozejde s pravdou. Marcín naštěstí nechtěl být novinářem. Po tomhle studiu by ostatně ani neměl o moc víc šancí se jím stát. Jak řekl jeho známý z rádia – nikdo soudný nepřijme do redakce vystudovaného novináře. Marcínovi spolužáci a spolužačky to moc dobře věděli, nejpozději v polovině

studii začali pracovat jako fotografové, učitelky ve školce nebo barmani. Skoro polovina z nich měla své kariéry zakončit jako nezaměstnaní, kancelářské síly nebo prodavači v Tesco. Zbytek si již teď dělal kurzy na vysokozdvizné vozíky.

„Kámo, vysokozdvizný vozík je propustka,“ vysvětlil mu kdysi známý. Pili pivo, pravděpodobně ředěné, v nějakém klubu. Ve vedlejším sále právě probíhal punkový koncert. Do baru každou chvíli vpadnul nějaký polonahý, pogem omlácený fanoušek Profanaci s rozčuchanými vlasy a v extatickém záchvatu barmanovi ukazoval dva prsty. Pak obsah plastických kelímků vypil několika doušky a zase zmizel ve vedlejším sále hospody. Marcin Krakov teprve poznával, ale stihl si již všimnout, že hospody v tomto městě během koncertu do piva vždy dolévají vodu.

„Vysokozdvizný vozík,“ překřičel známý hudbu. „Pak si uděláš ještě pár kurzů a co nejrychleji odsud vypadneš. Zůstávají jen vidláci!“

Marcin nevěděl, zda chce zůstat nebo následovat emigrační vlnu. Moc o tom nepřemýšlel. Připustil, že pokud ho k tomu přinutí okolnosti, odjede. Zatím žil ze dne na den, nepřemýšlel o budoucnosti.

Až na jednu věc.

Rozmáčkl cigaretu o dno popelníku a sáhl po mobilu. Rychle vyťukal:

Hej, spíš?

Na odpověď dlouho nečekal. Mobil pípl o minutu později.

Ne; Ale už ležím v postýlce a myslím na tebe...*

Marcin se usmál a nevědomě si přejel jazykem po rtech.

Ona je moje – pomyslel si.

II.

Gosia

Se spokojeným výdechem se roztáhla pod teplou, přítulnou peřinou. Byl to těžký den, teď byla schopná už jen dlouze a zdravě spát. Po několika minutách však vyskočila a hmátla po mobilu. Pokaždé zapoměla nastavit budík, často se díky tomu opozdila do práce. Když její otec ještě žil, častokrát říkal, že se lidé dělí na dva typy – čilí a ospalí. On se budil takřka okamžitě připraven odejít do práce. Seskočil z postele a rovným krokem odešel do koupelny, z níž již po chvíli znělo vrčení holícího strojku. Ale i když všichni tvrdili, že je hodně podobná tátovi, v tomhle zvláštním případě zdělila sklony po matce. Ráno spala dlouho a v noci nemohla usnout. Kdysi četla, že se takovým lidem říká sovy. Sovy měly také být více tvůrčí a emocionální. Všechno na ni sedělo.

Rodiče její talent odhalili už na základní škole. Vždycky kreslila lépe než jiné děti. Měla cit pro proporci – přesně takhle to nazvala učitelka kreslení těsně před tím, než jim na jedné z rodičovských schůzek nabídla soukromé lekce v domě kultury. Když Gosia

nastoupila na gymnázium, o několik ulic dále otevřeli školu kreslení. Rozvíjela svou vášeň, dokud nedošlo k nehodě.

Otec ji často bral na hory. Poslední dny každých prázdnin zdolávali nějakou velkou stěnu. Úspěch předcházený dlouhým tréninkem v Beskydech a vysokých Tatrách. Matka pro tyhle výjezdy neměla srdce. Pokaždé, když spolu odjížděli, hlasitě si stěžovala na absenci teplé vody, pořádného záchodu nebo teplého jídla. Obvykle to končilo hádkou, po níž ji museli odvést domů. Postupem let s nimi prostě přestala jezdit. Zůstaly jen hory, Gosia a její otec. A jednoho dne spadl. Spadl již několikrát, ze svahu nebo nízkých skal, ale většinou utřil jen několik zanedbatelných modřin. Tentokrát si však zlámal ruku, což ještě nebyl důvod k větším obavám. Záchranáři udělali svou práci, srovnali kost, zafixovali a vybědli k větší ostražitosti.

Teď, když ležela v temném pokoji, Gosia již po sté došla k závěru, že lituje, že úraz nebyl vážnější. Že si její táta nezlámal žebra nebo neměl otřes mozku. Možná, kdyby zůstal na pozorování, lékaři by odhalili, že něco není v pořádku. Že došlo k infekci, která způsobila, že ani ne o měsíc později stála na hřbitově a sledovala, jak urnu s popelem jejího otce ukřívají do rodinného hrobu.

Zmlkni, drž hubu, nemysli!

Tiskla si dlaně k očím tak dlouho a silně, až se jí pod víčky rozzářily barevné skvrny. Zhluboka dýchala, schoulená pod peřinou, obklopená plyšáky z dětství.

Mysli na něco jiného.

Když byla dítětem, často se jí zdálo, že oblečení, odhozené na opěradlo křesla, vypadá jako znetvořené, rozmazané tváře. Zbavila se strachu, když začala kreslit, ale do té doby vždycky, když se v temnotě objevila některá z nich, zavírala oči a začala si vybavovat scény z posledního večerníčku. Někdy takhle usnula, jindy ještě otvírala oči, aby se ujistila, že je pokoj nejbezpečnějším místem na zemi. I teď ta metoda zafungovala. Ovšem s tím, že nemyslela na pohádky, ale na Marcina. Vzpomínala na minulou noc, kdy byli spolu. Nebylo to pohádkové, ale jí to stačilo. Pocit blízkosti. Nemusela se udělat, i když on si moc přál, aby mu alespoň jednou dovolila přivést ji k orgasmu. Něco se však dělo, když se o to pokoušel. V jistém okamžiku jí to prostě dělalo... *až moc příjemně*. Vysmekla se mu a přikázala, aby přestal.

„Máš tak nádhernou kundičku...“ řekl. „Dovol mi to, prosím. Chci to vidět. Chci cítit, jak se *hýbe*.“

„Nemůžu, promiň. Obejmi mě.“

Obrátila se k němu zády, aby ji mohl přikrýt dekou a pak vzala jeho dlaň a položila si ji na hrudník. Cítila se bezpečně, a to jí stačilo. Usnuli přitisknutí k sobě. Byly to jediné noci, po nichž se budila úplně odpočatá.

Mobil divoce zavibroval. Gosia ho zvedla a usmála se na displej.

Hej, spíš?

Ne;* Ale už ležím v postýlce a myslím na tebe... odepsala rychle. Odpověď přišla po několika vteřinách.

Jednou rukou?;p

Jsi nechutný! Ale i tak bych si přála, abys tu byl...
Můžu být teď.

Ještě jsem o tobě neřekla mámě. Můžeš zavolat a dát mi dobrou noc?

Mobil zavibroval v odpověď. Zvedla to.

„Chci, abys to řekl. Tak, jako posledně,“ zašep-tala.

Zaslechla, jak se rozesmál.

„Dobře, řeknu.“ Nastala chvíle ticha. „Jsi moje.“

Zavěsil. Vždycky to tak dělal, ale nějakým způsobem, kterému nerozuměla, se jí to líbilo. A tak ta dvě slova způsobila, že se cítila v bezpečí a milována.

Zavřela oči a přitulila k sobě oblíbenou hračku z dětství: již vybledlého nosorožce velikosti dlaně. Usnula o pár minut později.

*

Marcina poznala jednom z filmových večerů, které čas od času organizovali jejich společní známí. Nechtěla tam jít. Obvykle nechodila ani na domácí mejdany, ani do klubů se známými ze školy, ale když už – poslední přicházela a první odcházela. Smích a srandičky lidí ji dráždili, neuměla s nimi mluvit. Pokaždé, když se nacházela ve skupině lidí, měla dojem, že všichni okolo komentují její vzhled. Nosila tmavé oblečení – staré, pytlovité svetry a kostkované kalhoty – o číslo nebo dvě větší. Nic nemělo právo přiléhat k jejímu tělu. Nic, co by lidem umožnilo odhalit rozhodně až příliš vystupující břicho nebo silné nohy. Když se postavila před zrcadlo, dělalo se jí špatně. Cítila odpor k celulitidě a znechucení malými válečky tuku, které se jí dělaly na bříše, když si sedla. Nevadilo, že je ostatní neviděli. *Cítila je.* Neustále si dávala pozor, aby v hromadné dopravě vždy na nohou držela něco velkého, nějaký batoh nebo tašku, kterou dostala při velkém nákupu. Z příkrývky na ni s politováním hleděl Gregory House, jako by chtěl říci, aby „s tím“ něco udělala. Snažila se. Přešla na dietu, každý den na snídani jedla jogurt a pila hodně, opravdu hodně vody s tabletkami na hubnutí. A jiné tabletky večer, jímž předcházela hnusně chutnající čaj s nějakou řasou z Baltu. Kdysi chtěla i běhat, ale nechala toho po prvním pokusu. Po celou dobu se nemohla zbavit dojmu, že na ni všichni kolemjdoucí zírají. Hodnotí ji. Smějí se jejímu tlustému zátylku. Když skupinka náctiletých, kterým vyběhla naproti, vyprskla smíchy akorát v okamžiku, kdy mezi nimi probíhala, potvrdila si, že toho má dost. Vrátila se domů, vlezla do koupelny a když ze sebe svlékla propoceny úbor, v zrcadle opět zahlédla tu nenáviděnou postavu. Nechutně tlustou zpocenou bachyni. Chytila tehdy ten špek na břichu, kterého se tak

zarputile toužila zbavit a začala za něj škusbat. Bolelo to, ale cítila úlevu. Modřiny jí zůstaly následující dva týdny, daly jí však důvod následující slunečné dny vycházet ve svetu.

Kdysi si pokládala otázku, proč si jí Marcin ten večer všiml. Došla k názoru, že mu jí bylo líto.

Chtěl někoho lehce ošukatelného.

Nevěděla ale, proč zůstal, když svého cíle dosáhl.

Jejich poprvé nepatřilo k těm vydařeným. Domluvili se dva měsíce dopředu. Chodili spolu půl roku – Marcin měl přinést svíčky. Koupila si extra spodní prádlo a zajistila, aby byl dům prázdný. Musela to být její postel, musela se cítit jistá. Den před dohodnutou schůzkou mu zavolala a všechno odvolala. Řekl, že to chápe, že také váhal před svým poprvé. Počká. Počkal, zopakovali pokus o tři měsíce později.

Zpočátku to šlo skvěle. Choval se k ní jako k bohyni. Každý jeho dotyk v sobě skrýval něco posvátného. Když jí stahoval kalhotky, políbil ji vaginu jako největší poklad, který vlastnil. To se jí líbilo, ta jemnost a úcta. V ten okamžik zmizely všechny její pochybnosti. Nezajímalo ji už její bezpečí, dokonce ani vzhled. Cítila se bezpečná a volná. Tehdy se náhle odsunul a lehce ji políbil na rty.

„Musím si na chvilku odskočit... promiň.“

Bouchly dveře od záchodu. Dlouho vychládala, pak ještě chvíli ležela, naslouchala. Poté vstala, otevřela dveře a zastihla ho, jak si dlaní dráždí svůj měkký penis. Stál nahrbený u umyvadla, s překvapeným výrazem ve tváři. Když ji zahlédl, jeho penis se ještě více scvrkl, jako by se chtěl studem schovat.

To kvůli tomu, jak vypadáš – řekl hlas v její hlavě. Rozplakala se a utekla do pokoje. Nechtěla slyšet jeho výmluvy. Jen mu řekla, ať se přitulí. Teprve třetí pokus, ráno, se jim vydařil. Marcin vypadal mnohem více uspokojeně než ona. Hned poté znovu líbal její rozkrok.

„Jsi tak skvělá, tak skvělá,“ opakoval. „Jsi moje.“

Pokaždé, když to říkal, měl ten specifický výraz ve tváři – jako by něco viděl poprvé ve svém životě. Něco zázračného, co ho naprosto pohltilo. Poprvé ten výraz zahlédla na filmovém večeru, na němž se poznali. Tehdy však ten speciální výraz nebyl věnován jí. Zůstala déle, vedena pro ni cizí touhou (o což se mohlo přičinit i víno) aby se takhle díval pouze na ni.

Když se Marcin na něco soustředil, celý svět pro něj přestával mít význam. To ho odlišovalo. Když se jiní při chroupání chipsů a pití piva hlasitě smáli a komentovali film, on seděl na opěradle křesla se soustředěným výrazem, lehce nakloněný dopředu. V prstech držel do půlky vyhořelou cigaretu. Dlouhý popel se nakláněl víc a více, hrozil zašpinit koberec. Marcin tomu nevěnoval pozornost, pozorně sledoval Mlčení jehňátek, jako kdyby ten film viděl poprvé. Když se ho mnohem později na to zeptala, dozvěděla se, že se na ten film díval přinejmenším jednou měsíčně.

„Lecter?“ zeptal se a nahlas se zasmál. „Samozřejmě, miláčku, neměl by se podceňovat. Ale opravdoví géniové se obvykle ukrývají v druhé nebo dokonce až třetí řadě. Jako v politice.“

„Tak kdo je, podle tebe, tím géniem?“ zeptala se spíše kvůli udržení rozhovoru než ze zvědavosti. Neměla ráda filmy, na které se díval. Měla raději nekomplikované polské romantické seriály. Tehdy tu odpověď zamluvil. Nepřipomínala se o ni, pomalu usínala, unavena sexem.

Gosia nikdy neprojevovala zvědavost. Byla to jedna z vlastností, pro které si ji Marcin vybral.

III.

Marcin

Jako každý večer před spaním, Marcin tonul v hlubinách internetového porna. Každý den po půlnoci zhasínal světla a ze strachu před ostatními spolubydlicími zamykal dveře na klíč. Důkladně kontroloval, zda jsou závěsy pořádně zatažené – nemohla zůstat ani nejmenší škvírka. Budova naproti stála až moc blízko. Občas stál u okna s dalekohledem v rukou. Většina jeho sousedů se nestarala o zatažené závěsy. Pod jeho bedlivým pohledem jedli svoje jídlo, dívali se na své oblíbené filmy a provozovali sex. Vedli až bolestně normální život. A právě proto ho fascinovali. Marcin nikdy neměl život, který by bylo možné považovat za normální. Alespoň on o něm nepřemýšlel v těchto kategoriích. Pouze v pozdní večery, u počítače, se mohl cítit sebejistě. Internet se neptal na to, kdo je. Sliboval všechno, co se od něj očekávalo. Stačilo jen hledat.

Marcina nezajímala prázdná (jak ji nazýval) pornografie z prvních lepších stránek. Nesnášel silikon, chtělo se mu zvracet z umělosti. Nemohl se dívat na odbarvené blondýnky, špulící chirurgy upravené rty pouze proto, aby se na scéně okamžitě objevil plešatý svalovec a vrazil jim mezi ně napumpovaného ptáka. Nesnášel vzdychání nahrávané ve studiu a muziku v pozadí. A nadevše se mu chtělo zvracet, když se před kamerou objevil jakýkoliv penis.

Zpočátku si myslel, že celé internetové porno stojí výlučně na tomhle. To, jaké zásoby je možné na síti nalézt, odhalil ve třinácti, sotva pár hodin poté, co jeho otec koupil první domácí počítač. Hormonální bouří zachvácenému pubertákovi to stačilo. Na chvíli. Nejprve odhalil, že „tyhle filmečky“ jsou jen špičkou ledovce. To, po čem toužil, bylo jen o několik kliků dále. Nejen filmy. Ale také diskusní fóra, soukromé fotky a dívky takřka jakéhokoliv věku, hledající sex v kategorii někde mezi nebezpečným a nelegálním.

Anonymní přátelé ho vyslechli, poznali jeho tajemství a poradili. První vibrátor si koupil z kapesného. S objednávkou a doručení balíčku počkal, až ho rodiče nechají na víkend samotného. Vybavoval si nervozitu, když si balíček přebíral od pošťáka. Takřka okamžitě odběhl do koupelny a z koše na špina-

vé prádlo vytáhl mámino spodní prádlo. Když si ho navlékal, cítil se, jako by měl v nejbližším okamžiku explodovat. V zrcadle vypadal skoro jako dívka, byť s menším rozdílem – jeho naběhlý penis skoro trhal hladkou a na dotek příjemnou látku kalhotek.

Vibrátor se však ukázal být naprostou prohrou. Marcin nedokázal a nechtěl na sebe myslet jako na ženu, roztahující nohy před mužem. Kdyby mohl, zabil by všechny muže. Dokonce i sebe. Svět si zasloužil pouze ženskou krásu a jemnost.

Toho dne, když poprvé použil vibrátor, se za to, že je mužem, potrestal, jak nejvíce dokázal, zakousl se při tom zuby do dřevěného čela postele.

*

„Víš, co je pozitíř?“ zeptala se Gosia. Hrála si s nějakým obalem od bonbonu. Držela ho blízko mikrofonu, díky tomu jí bylo občas špatně rozumět.

Marcin věděl. Rozhodl se však trochu ji poškádlit.

„Hmm... pondělí?“

Zašklebila se jako dítě, které není bráno vážně. Miloval ten škleb, i přesto, že se často proměňoval v klasickou ženskou uraženost.

„Jen si dělám srandu.“

Hovořili přes Skype skoro každý druhý večer. Během týdne neměli moc příležitostí se setkat. Školy jim končily v různých časech. Později šla ona domů, on do práce. Za práci za barem nedostával moc, ale stačilo to akorát na to, aby rodičům ulevil část nájmu za jeho bydlení. Krakov se projevil dražší, než očekávali. Dokonce i když omezil návštěvy klubů.

„Tohle je vážné, Marcine.“

„Vím, naše výročí. Jen se neboj, mám plán. Už víš, co řekneš mámě?“

Pokrčila rameny.

„To, co vždycky. Že jdu k Marice.“

„Levná výmluva. Myslím, že moc dobře ví, co děláš ‚u kamarádek‘.“

„Pochybuji. Ale nemluvme o tom, prosíím...“ zaťrepotala řasami a nasadila dětský tón. Vždycky to na něj zabralo.

Spokojeně se usmál a snad postě během posledního roku si pogrataloval k výběru. Máma Gosi byla doma spíše hostem, neboť pracovala na tři směny. Vypadalo to, že jí dceřin osud moc nezajímá – měla se jen „dobře učit“, což (při ohlednutí za poslední roky) jí nešlo zrovna nejlépe. Každý rok začínala znovu, pouze proto, aby buď nemusela chodit na hodiny anebo je jen přežívala s nějakou novou fantasy knihou pod lavicí. Někdy se úplně odstříhla od reality, do uší si zastrčila sluchátka a uzavřela se v psychedelickém světě Grateful Dead. Její matka byla, samozřejmě, přesvědčena, že milovaná dcera stále studuje třetím rokem psychologii. Nevěděla, že v té době již dvakrát změnila hlavní obor. Společně s matčinou nepřítomností odpadaly všechny nepříjemné otázky, nezávazná pozvání na čaj nebo poznávání se. Po-

kud to mělo celé klapnout, takové věci nepřicházely v úvahu.

Marcin byl přesvědčen, že PLÁN klapne. Nemohl si dovolit více studu, jako tehdy, kdy se s ní měl vyspat. Považoval to za neodpuštělné. Potrestal se tehdy jako neposlušnou čubku. Ne, tentokrát měl všechno pod kontrolou.

Nejdřív půjdou do milé, a ne moc drahé restaurace. Možná do té Chaczapuri na trhu. Gosia měla ráda malé a levné restaurace. Pouze takové. Posledně, když se pokoušel vykonat PLÁN, právě neznalost tohoto faktu způsobila, že neuspěl.

Byli tehdy párem s tříměsíční stáží. Líbali se takřka každou chvíli, povinně na lavičce v Plantech. On jí kupoval růže, ona mu ho kouřila v temných vchodech domů, přičemž bedlivě naslouchala, zda někdo neschází po schodech. Trpěli po nocích, vzdálení od sebe těch několik ulic a probouzeli se společně, vyznávají si lásku v esemeskách. Marcin to považoval za nechutné, PLÁN vyžadoval dospělejší lásku. Mnohem více angažovanou. Byl však její „první vážnou známostí“ a – jako starší – trpělivě vyčkával. Kolem třetího měsíce se to začalo hýbat, objevily se první neshody a hádky zakončené několikahodinovými „tichými domácnostmi“. Tehdy pochopil, že to musí rozjet.

Chtěl na ni udělat dojem. Až příliš brzy zjistil, že jí zná. Řekl jí, že jejich rande na „tříměsíční výročí“ bude speciální. Zaradovala se a přidala do kroku. Celou cestu se vypytavala, kam jdou – řekl jí to teprve před vchodem do jedné z nejlepších restaurací ve městě. Nenapadlo ho, že budou muset odejít po deseti minutách. On vztekly, s jejím pláštěm v ruce. Ona v čele, brečící na celou ulici. O co vůbec šlo, se dozvěděl den poté na „opravném rande“ – v Mc Donaldu.

Otevíral krabičku s jídlem, snažil se neukázat svou nespokojenost. Ztuhl, když uviděl, že Gosia sedí nehnutě. Jako vždycky, když její tvář ztuhla, měl dojem, že s ní něco není v pořádku. Něco s proporcemi. Tvář se jí zakulatila, ústa povadla. Celý její obličej se lehce rozpíjel, jako kdyby Gosia měla každou chvíli propuknout v pláč. Později se dozvěděl, kolik je v ní smutku. Tehdy se také rozhodl to změnit.

„Proč nejíš? Zase je něco špatně?“

Teprve po delší chvíli jí došlo, že vůbec něco řekl. Otrásla se, jako by ji zamrazilo.

„Promiň. Chtěla jsem se omluvit. To je všechno.“ Nervózně přejížděla prsty po desce stolu.

„Přijímám. Ale vůbec nechápu.“

„Já... necítila jsem se tam dobře.“

Chtěl si ukousnout sousto, ale rozmyslel si to.

„Cítila ses tam špatně? Je to nejlepší restaurace ve městě!“

„Právě proto.“ Ústa se jí zakřivila, prozrazovala rodící se pláč. Dál mluvila již roztřeseným hlasem. „Omlouvám se. Ale hrozně jsem, Marcine, cítila, jak moc tam nepasuji. Všichni ti lidé v drahém oblečení. Takoví... krásní. Ale já?“

Zahlédl, jak jí z oka kane slza. Dlaně pevně sevřela v klíně. Rád by vstal a objal ji, ale PLÁN hovořil jinak. PLÁN přikazoval, aby jí umožnil dál hovořit. Dokonce i když propukne v pláč před všemi lidmi uvnitř.

„Ale já jsem tak škaredá... Tak... tlustá! Oni všichni tam na mě zírali! Nemohla jsem se tam vzpamatovat. Měl jsi mi říci, kam jdeme! Všechno bych ti vysvětlila!“

Samozřejmě teď házela vinu na něj. Cítil se současně našťvaný i fascinovaný. Ženy mohly tak mnoho. Pokud jsi ženou, stačí, že ukážeš prstem, abys někoho obvinil ze zodpovědnosti. Ženy měly také moc. Když se zeptala, kdo je skutečným géniem z druhé nebo třetí řady, měl mluvit o jedné z postav Mlčení jehňátek, ale tehdy si uvědomil, že se sám spletl. Ženy ovládaly srdce a ptáky mužů. A to znamenalo, že držely za koule celý svět.

Gosia se zdála být osobou, která svůj dar využije naprosto intuitivně, aniž by o tom věděla. A právě tohle ho tehdy tak našťvalo.

„Tak zkus přejít na dietu,“ navrhl chladně.

Prudce se nadechla. Jistě chtěla říci něco ve stylu: „Takže si myslíš, že jsem tlustá svině? Tohle si myslíš?“ Nenechal ji však promluvit.

„Přejdi, pokud ti to vadí v životě. Ale rozhlídni se.“ Nedbal na to, zda ho lidé okolo slyší nebo ne. „Většina dívek tady v místnosti jsou vraky na dietě. Žádné kozy, žádné boky, žádné zadky. Samé kosti. I přesto si myslí, že jsou tlusté. I přesto se mučí. Ty máš dokonalou postavu. Jsi dokonalá. Muži od tebe nemohou odtrhnout zrak.“

Vstal z křesla, přistoupil k ní, sehnul se a zahleděl se jí do očí.

„Vymlať si z té hloupé hlavy komplex, ženská. Pár si jich nech, nebo začneš být nesnesitelná.“ V odpověď vyprskla smíchy. „A říkám to ne jako tvůj kluk, ale jako přítel. Rozumíme si?“

Nandal jí jako malé holce. Vystihl ji dokonale, protože již o vteřinu později mu smrkala do ucha. Hloupá čubka.

Hloupá čubka, kterou miloval. Spokojeně se usmál. PLÁN předchozího večera nezafungoval, bylo třeba přijít s novým, lepším. Ale díky tomu učinil následující (a pravděpodobně nejdůležitější) krok k jeho perfektní realizaci.

Tehdy, po třech měsících jejich vztahu, Marcin poprvé zjistil, že by byl mnohem lepší ženou než ona. Dnes, po necelém roce, si tím byl zcela jist.

IV.

Gosia

Předchozího večera se domluvili, že se setkají u „Adase“, na trhu. Gosia musela dlouho hledat než mezi turisty, cvakajícími si fotky s Mickiewiczem, zahlédla jeho koženou bundu. I přes již panující mráz si ji Marcin jen přehodil přes ramena. Stál nonšalantně opřený o těžký řetěz, každou chvíli zvedal k ús-

tům cigaretu. Neviděl ji, anebo jí záměrně nevěnoval pozornost. S největší pravděpodobností to druhé, za celou dobu jejich vztahu se ještě nestalo, že by ji nezahlédl první. Byl jako lovec. Pokaždé, když na ni nenápadně pohlížel, cítila se nějakým způsobem obnažená.

Otočil se, když byla několik kroků od něj. Tvář se mu protáhla úsměvem.

„A, tady jsi,“ poznamenal.

Sklonil se a krátce ji políbil na ústa. Byla to součást hry, dával jí to, co musel a rychle to ukončil. Chápal ji více než ona sama. Z nějakého důvodu věděl, že ji takové chování neskutečně vzrušuje.

Když se od ní odtáhl, vztáhla ruce v prosebném gestu.

„Dej mi cígo.“

Počkala, až vyklepne z krabičky cigaretu, připálí ji od své, stále držené mezi rty a podá jí ji. Pak vyrazil kupředu. Odklepla popel a dohonila ho třemi rychlými kroky. Podala mu ruku a ucítila, jak ji svírá ve své. Koutkem oka zahlédla, že se usmívá.

„Kam půjdeme?“ zeptala se.

„Mám jistý plán.“

„Řekni!“ Nadskočila jako malá holčička.

„Ne.“

„Ach, řekni, řekni! Musíš mi to říct!“

Povzdechl si. Dělal podrážděného, ale věděla, že má rád, když se tak chová.

„No dobře. Nejdříve půjdeme k Beranům, do kina na tu hloupou romantárnu, o které jsi vyprávěla poslední dva měsíce...“ zarazil se, když hlasitě zapištěla. „A pak ti řeknu, co dál.“

Vrhla se mu do náruče. Úplně stejně, jako se vrhala do náruče svému otci, když se po dlouhých služebních cestách vracel domů s dárky. I když ji při tom otec, samozřejmě, nechystal za zadek.

*

Večer se proměnil v noc. Ihned poté, co vyšli z kina přešli přes celý Trh a Grodzkou se vydali směrem k Visle. Blížila se jedenáctá hodina. Bulváry, přes den barevné a plné hluku již zcela utichly. Nad hladinou se vznášel pouze oslepující rudý štít Hotelu Poleski.

Marcin hnul kupředu pevným krokem. Gosia mu jen stěží stačila, cítila bolest ve stisknuté dlani. Každou chvíli mrkla na jeho křečovitě sevřená ústa a nakrčené čelo. Byl něčím rozrušený, i když vůbec nevěděla čím. Udělala něco špatně? Řekla snad něco, co neměla? Zběsile hledala v paměti okamžik, kdy něco provedla. Marcin se začal divně chovat už během filmu. Tříkrát odešel na záchod. Přinejmenším jednou lhal, protože když se vrátil, cítila z něj cigaretový kouř. Když se jej pokoušela chytit za ruku, vyškubl se jí, jako by se mu hnusila.

„Marcine?“ zeptala se tiše. Ani se na ni nepodíval.

Zhluboka si povzdechla a zapřela se nohama o popraskaný beton. Teprve teď se otočil. Měl široce rozevřené oči. Těžce dýchal.

„Co se stalo? Marcine, udělala jsem něco špatně?!“ Koutky úst jí nebezpečně poklesly dolů. Zachvěla se. To ho probudilo.

„Ne, ne, miláčku, ne.“ Vrhel se k ní a silně ji objal. „Omlouvám se, Ježíši, Gosio... Pojd', pojd'.“

Táhl ji k lavičce. Když se posadili, jednu dlaň schoval v kapse kalhot, třesoucí se druhou se dotkl její tváře. Měl zmrzlé prsty.

„Miluji tě,“ řekl, snažil se usmívat. Až tehdy ucítila něco jako znepokojení. Žádné „jsi má“, prostě „miluji“. Marcin jí tohle řekl jen jednou, když se zapřela a začala uprostřed ulice vyžadovat, aby se vyjádřil. Tohle byla úplně jiná situace.

Hladil ji po tváři. Cítila jeho dotek na čele, tvářích, ústech. Užívala si ho. V široce rozevřených zřetelných jiskřil chtíč a... ještě něco.

„Chtěla bys, abychom byli navždy spolu?“ zeptal se. Jeho hlas zněl ochraptěle.

„Samozřejmě, vždyť jsme a budeme...“

„Máš tak nádhernou kůži. Jsi tak skvělá. Tak krásná.“

Zachvěla se. Proti své vůli cítila, že se vznáší. Náhle ji napadlo, že by chtěla už být doma a přitulit se k nosorožci, tomu sepranému plyšákovi, který již dávno ztratil svou původní barvu, ale jehož nikdy nepřestala milovat.

„Tak moc tě miluji.“

Nevšimla si, když vytahoval něco z kapsy. Když jí to přiložil k puse, byla příliš omráčená, aby křičela. Nasála vzduch, ale společně s ním jejím hrdlem proniklo něco, co mělo znepokojivou, ostrou vůni.

Napadlo ji, že by moc nechtěla, aby touto vůní nasákl její nosorožík.

Pak ztratila vědomí.

V.

Marcin

Sledoval, jak se probouzí. Viděl, jak se nevěřičně rozhlíží po temné, jen malou, šedesáti wattovou žárovkou, osvětlené místnosti. Smrdělo to tam vlhkem, potkany a močí. Vybral si to místo, protože ho měl spojené s mužností. Temná, smrdící hormony a zechaná.

Škubla sebou, když zahlédla, jak přistupuje k posteli. Marcin zvědavě hleděl, jak bojuje s pouty a roubíkem. Nakonec se usmál, spokojený s výsledkem.

„Omlouvám se, miláčku. Musí to tak být. Pro tvé dobro.“

Sehnul se, zpod postele vytáhl kbelík. Už dříve jej naplnil vodkou a vložil do něj všechny nástroje, které bude potřebovat k provedení zákroku. Na chvíli znehybněl, pozorně si prohlížel třesoucí se nábytek pod nahým škubajícím se tělem. Ve staré matraci vrzaly

pružiny, dřevo nebezpečně skřípalo, ale vypadalo to, že vydrží.

Usmál se. Vše probíhalo v souladu s PLÁNEM. Již zanedlouho konečně pocítí, jaké to je nacházet se v kůži ženy. Konečně nebude *samcem*. Přinejmenším psychicky. Marcin nebyl hloupý, nevěřil, že se mu podaří změnit se v ženu. To je první a nejdůležitější etapa – musí změnit svůj mozek. Musí mu ukázat, že není někým, kdo má v úmyslu projít operacemi a užíváním hormonů, ale že to bude pouze nástrojem, jak z něj vydobýt někoho lepšího. Dokonalejšího. Ženu. Ano, jako prvním a nejdůležitějším nástrojem byla Gosia. Právě ji si zamiloval natolik, aby se mohli stát jedním.

V ten okamžik budou již navždy spolu.

„Gosio.“

Sklonil se nad ní a zahleděl se do jejích strachem rozevřených očí.

„Neboj se, miláčku. Za chvíli to skončí, slibuji. Četl jsem dokonce, že to vůbec nebolí až tak, jak si myslíš.“

Na nočním stolku začal rozkládat nástroje. Nebylo jich moc, nemuselo být. Martin se k této operaci připravoval dlouhá léta. Trénoval na rybách a několika kočkách, ukázalo se, že to celé není zase tak těžké. Bylo jen třeba znát základy tělesné stavby. A ženskou anatomii se Marcin naučil zpaměti.

Vzal do ruky první z nožů, a ještě jednou se sklonil nad Gosiou. Už s sebou neškubala, ležela jako paralyzovaná, jen lehce oddechovala. Její plné prsy při tom poskakovaly úplně stejně, jako když se milovali. Z nějakého důvodu jej to vzrušilo. Bříšky prstů ještě jednou přešel po jejím těle. Na okamžik se zastavil u vagíny a vnořil do toho sladkého tepla, o němž vždy snil, prsty. Napjala se jako struna.

„Pššš... Nic se neboj.“ Políbil ji něžně na čelo. „Udělám to rychle, když se nebudeš hýbat. Nakonec

se můžeme dokonce i trochu pobavit. Já budu doktor a ty má pacientka, co ty na to?“

Z očí jí vyhrkly slzy.

„No dobře, milá paní. Uvolněte se prosím. Teď to trochu zabolí, ale malinko, jako štípnutí komára.“

Když provedl první řez, dokonce ani roubík nedokázal zcela zadusit její křik.

*

Marcin stála na břehu Visly a mračila se. Takhle si to nepředstavovala, i když nemohla hovořit o neúspěchu. Operace proběhla úspěšně, i když nebyla zcela spokojená jejím výsledkem. Na několika místech musela trhat, na jiných místech jí chybělo přesné oko krejčího. Gosia nepůsobila větší problémy, po několika minutách omdlela a probrala se pouze několikrát, většinou snad jen na minutu, dvě. Naposled jí Marcin dokázala dokonce ukázat na rameni zavěšenou kůži. Ne, Gosia se až do konce zachovala naprosto statečně. To počasí jí zkrátilo plány.

Udělalo se horko a i přesto, že se Marcin schovávala ve sklepě, po týdnu kůže již smrděla tak, že od toho musela upustit. Byla již však připravená vykonat další PLÁN. Ten se ukázal mnohem složitější, než si připouštěla. Někde tam na ní čekala odměna. Zakrátko se Marcin měla stát Karolínou.

Povzdechla si a otevřela kabelu. Z jejího nitra vytáhla bílý cár, který znechuceně zahodila do vody.

Marcin ještě chvíli hleděla, jak cár lenivě pluje dolů řekou a pak mizí pod hladinou. S úsměvem vystavila tvář slunci.

Krásný a teplý den.

Kdyby se jí povedlo opálit se, nebylo by to vůbec ta špatné.

Přeložil: Honza Vojtíšek

Michał Stonawski (* 1991) se narodil v Krakově. V první řadě bibliofil, ve druhé autor beletrie, publicista, literární kritik. Aktivní v polském fandumu. Spolupracuje s několika internetovými popkulturními servery (Efantastyka, Qfant, Interia, Dzikabanda). V letech 2012-2013 spoluorganizoval Krakon jako koordinátor hororového bloku. V letech 2013-2016 vymyslel a spoluorganizoval literární ocenění polského horroru Nagroda Polskiej Literatury im. Stefana Grabińskiego. Šéfredaktor internetových stránek polskagroza.pl. Uvádí rozhlasový pořad „Misterium Grozy“. Spoluautor a vydavatel antologie Mapa cieni. Debutoval v roce 2010 povídkou **Wyrok** v antologii Horyzonty Wyobraźni 2010. Od té doby publikoval skoro třicet povídek jak na internetu (Niedobre Literki, Szortal.com), tak v časopisech (Horror Masakra, Nowa Fantastyka) i antologiích: City 2 (2011), Dziedzictwo Manitou (2013) nebo Oblicza Grozy (2014). Jeho povídky byly přeloženy do němčiny.

SARAH A JEJÍ TRABLE S DOSPÍVÁNÍM

15.2.2017 / Komiks / Karel Krajča

Znáte takový ten typ zamklých, věčně zamýšlených, tichých lidí, kteří sedí v koutě, co možná nejvíce se straní sociálních kontaktů a pravděpodobně si něco pišou nebo kreslí do deníčku a doufají, že je u toho nikdo neuvidí? Pokud je to muž, pravděpodobně bude hned podezřelý, obviněný z podivinství, panictví a úplně nejlepší bude, když na [...]

KNIHA ROKU 2016

NOVINKY NA TRHU

- DAVID WEBER: VOLÁNÍ POVINNOSTI
- HERBERT G. WELLS: STROJ ČASU / OSTROV DOKTORA MOREAUA
- ZIVÍ MRTVÍ 20: TOTÁLNÍ VÁLKA
- SALVATORE R. ANTHONY: CHARONŮV SPÁR
- MICHAEL BRONEC: TŘI KAPITÁNI

vlčí bouda

SERVER PRO VŠECHNY FANOUŠKY SCI-FI, FANTASY, HORORU A KOMIKSU
recenze - rozhovory - témata - povídky - názory - trailery - novinky

Znáte Vlčí boudu? Víte, že fungujeme již od roku 2013? Že jsme za tu dobu publikovali bez mála tisíc článků více než třiceti autorů? V únoru 2017 jsme pro Vás připravili novou verzi stránek v moderním, čistém designu. Nové funkce, čtivé články, aktuální novinky a videa. Přijďte se podívat co se skrývá uvnitř vlčí boudy a přesvědčte se sami.

www.vlcibouda.net

Máte chuť psát? Toužíte se podělit o názor? Chcete se stát součástí týmu autorů? Napište nám na email redakce@vlcibouda.net.